

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách,
ve znění zákona č. 189/1999 Sb., zákona č. 23/2000 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 77/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 144/2002 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 218/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 103/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 181/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 191/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 377/2009 Sb., zákona č. 194/2010 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 180/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 304/2017 Sb.

Pozn. Vyznačeny jsou změny podle zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 304/2017 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie^{1a)} a upravuje

- a) podmínky pro stavbu drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových a stavby na těchto dráhách,
- b) podmínky pro provozování drah podle písmene a), pro provozování drážní dopravy na těchto dráhách, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené,
- c) výkon státní správy a státního dozoru ve věcech drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových.

(2) Zákon se nevztahuje na dráhy důlní, průmyslové a přenosné.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/9/ES ze dne 20. března 2000 o lanových dráhách pro dopravu osob.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti (směrnice o bezpečnosti železnic).
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES ze dne 23. října 2007 o vydávání osvědčení strojevedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky v železničním systému Společenství.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES ze dne 17. června 2008 o interoperabilitě železničního systému ve Společenství.
Směrnice Komise 2009/131/ES ze dne 16. října 2009, kterou se mění příloha VII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru.

^{1a)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.

Nařízení Komise (EU) č. 36/2010 ze dne 3. prosince 2009 o vzorech Společenství pro licenci strojvedoucího, doplňková osvědčení, ověřené opisy doplňkových osvědčení a formuláře žádosti o licenci strojvedoucího podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES.

§ 2

Základní pojmy

(1) Dráhou je cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.

(2) Provozoschopností dráhy je technický stav dráhy zaručující její bezpečné a plynulé provozování.

(3) Provozováním dráhy jsou činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava.

(4) Provozováním drážní dopravy je činnost, při níž mezi provozovatelem této dopravy (dále jen "dopravce") a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, vzniká právní vztah, jehož předmětem je přeprava osob, věcí, zvířat anebo činnost, kterou se zajišťuje podnikání podle zvláštních předpisů.^{1b)}

(5) Veřejným zájmem v oblasti kombinované dopravy se rozumí zájem na podpoře ekologicky šetrnějšího způsobu dopravy. Podporou kombinované dopravy ve veřejném zájmu se rozumí sleva na dani podle zvláštního právního předpisu^{1c)}.

(6) Kombinovanou dopravou se rozumí nákladní přeprava využívající při jedné jízdě kromě železniční dopravy i silniční nebo vodní dopravu.

(7) Tarif je sazebník cen za jednotlivé přepravní výkony při poskytování přepravních služeb a podmínky jejich použití.

(8) Osobou usazenou na území České republiky je osoba oprávněná podnikat na území České republiky, která je zapsána v obchodním rejstříku nebo má na území České republiky odštěpný závod.

(9) Zařízením služeb se rozumí železniční stanice, odstavné koleje, čerpací stanice a jiná technická zařízení, která slouží k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce.

(10) Kapacitou dráhy se rozumí její využitelná průjezdnost umožňující rozvržení požadovaných tras vlaků na určitém úseku dráhy v určitém období.

(11) Přidělením kapacity dráhy se rozumí jednání umožňující využití takového dílu z celkové kapacity dráhy, kterého je zapotřebí pro požadovanou trasu vlaku.

(12) Členským státem se rozumí členský stát Evropské unie a jiný smluvní stát Dohody o Evropském hospodářském prostoru.

^{1b)} Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

^{1c)} § 12 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění zákona č. 102/2004 Sb.

ČÁST DRUHÁ DRÁHY

§ 3

Kategorie železničních drah

(1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Kategoriemi železničních drah jsou:

- a) dráha celostátní, jíž je dráha, která slouží mezinárodní a celostátní veřejné železniční dopravě a je jako taková označena,
- b) dráha regionální, jíž je dráha regionálního nebo místního významu, která slouží veřejné železniční dopravě a je zaústěná do celostátní nebo jiné regionální dráhy,
- c) dráha místní, jíž je dráha místního významu oddělená od celostátní nebo regionální dráhy; dráha je oddělená, umožňuje-li přesun drážního vozidla na jinou dráhu jen s použitím zvláštního technického zařízení nebo slouží-li výhradně provozování neveřejné osobní drážní dopravy, osobní drážní dopravy pro potřeby cestovního ruchu nebo provozované historickými vlaky,
- d) vlečka, jíž je dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele a je zaústěná do celostátní nebo regionální dráhy, nebo jiné vlečky,
- e) zkušební dráha, jíž je dráha, která slouží zejména k provádění zkušebního provozu drážních vozidel nebo zkoušek pro schválení typu nebo změny typu drážních vozidel a drážní infrastruktury,
- f) speciální dráha, která slouží zejména k zabezpečení dopravní obslužnosti obce.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

§ 3a

(1) Dráha celostátní je součástí evropského železničního systému. Prvky evropského železničního systému stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Železniční dráha, na níž je provozována vysokorychlostní železniční doprava, je dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel nad 200 km/h. Železniční dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel do 200 km/h určená pro osobní nebo nákladní dopravu a kombinovanou dopravu je dráha konvenční.

§ 4

Obvod dráhy

(1) Obvod dráhy je území určené územním **rozhodnutím nebo společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje** pro umístění stavby dráhy.

(2) Obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu.

(3) Obvod dráhy u ostatních drah je vymezen svislými plochami vedenými 3 m od osy krajní koleje, krajního nosného nebo dopravního lana, krajního vodiče trakčního vedení, nebo

hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby, nejméně však 1,5 m od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.

§ 4a

Ochrana dráhy

(1) Nikdo nesmí bez povolení provozovatele dráhy vykonávat v obvodu dráhy činnosti, které se považují za podnikání, vstupovat na dráhu a v obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná, pokud zvláštní právní předpis^{1d)} nestanoví jinak.

(2) Všechna místa na dráze a v obvodu dráhy jsou veřejnosti nepřístupná s výjimkou

- a) dráhy a jejího obvodu, pokud je dráha vedena po pozemní komunikaci,
- b) dráhy a jejího obvodu v místě křížení dráhy s pozemní komunikací,
- c) prostor určených pro veřejnost, nástupišť a přístupových cest k nim a prostor v budovách nacházejících se v obvodu dráhy, pokud jsou v nich poskytovány služby související s drážní dopravou,
- d) veřejně přístupných účelových komunikací v obvodu dráhy,
- e) volných ploch vzdálených nejméně 2,5 m od osy krajní koleje dráhy.

(3) Úrovnňové přístupové cesty k nástupišti jsou veřejnosti přístupné, s výjimkou přechodu kolejí když:

- a) je dávana výstraha světelným signálem výstražného zařízení pro přechod kolejí,
- b) je dávana výstraha akustickým signálem výstražného zařízení pro přechod kolejí,
- c) se sklápí, je sklopena, či se zdvihá závora výstražného zařízení pro přechod kolejí,
- d) je již bezprostředně vidět nebo slyšet přibližující se drážní vozidlo, křížující přechod kolejí,
- e) je přechod kolejí zakázán pokyny provozovatele dráhy.

Technické způsoby výstražného zařízení pro přechod kolejí stanoví prováděcí předpis.

§ 5

Stavba dráhy a stavba na dráze

(1) Stavbou dráhy je stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv. Stavba dráhy není součástí pozemku. Stavba dráhy celostátní, regionální, tramvajové, trolejbusové nebo dráhy speciální je veřejně prospěšná.

(2) Podle zákona o vyvlastnění lze k uskutečnění stavby dráhy odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě nebo právo odpovídající věcnému břemeni k pozemku nebo ke stavbě.

(3) Pokud se vlastnické právo k pozemku nebo stavbě potřebným k uskutečnění stavby dráhy celostátní nebo regionální omezuje smlouvou a ocenění tohoto omezení stanovené znaleckým posudkem je nižší než 1 000 Kč, sjedná se úplata ve výši 1 000 Kč.

(4) Stavbou na dráze jsou všechny stavby a zařízení^{1e)} v obvodu dráhy, které nejsou stavbou dráhy, bez ohledu na účel, jemuž slouží.

(5) Stavba dráhy a stavba na dráze musí splňovat technické podmínky²⁾ a požadavky bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy. Technické podmínky a požadavky jednotlivých druhů drah stanoví prováděcí předpis.

(6) Dráhu jako cestu určenou k pohybu drážních vozidel lze zrušit jen na návrh vlastníka. O zrušení dráhy rozhoduje drážní správní úřad.

§ 5a

Styk dráhy s cizím vedením

(1) Z důvodů veřejného zájmu se dráha a stavba dráhy může křížit nebo stýkat s energetickými, vodovodními, stokovými, telekomunikačními, popřípadě jinými sítěmi technického vybavení, které neslouží k provozování drah a drážní dopravě na dráhách, (dále jen "sítě technického vybavení") tak, aby práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů těchto zařízení byly zabezpečeny ve shodě s právy a povinnostmi vlastníků a provozovatelů drah a drážní dopravy na dráze.

(2) Sítě technického vybavení mohou být umístěovány v obvodu železniční dráhy jen na základě písemné smlouvy o zřízení věcného břemene, uzavřené mezi vlastníkem dráhy a vlastníkem sítě technického vybavení, a to za úhradu. Nedojde-li k uzavření smlouvy, lze vlastnická práva omezit jen rozhodnutím speciálního stavebního úřadu. V řízení o omezení vlastnických práv postupuje speciální stavební úřad podle zvláštního zákona.^{2a)}

(3) Při havárii sítě technického vybavení umístěné v obvodu dráhy je vlastník sítě technického vybavení povinen neprodleně oznámit provozovateli dráhy tuto havárii a rozsah nezbytných prací k jejímu odstranění. Vlastník sítě technického vybavení je povinen ve věcech týkajících se dráhy postupovat podle pokynů provozovatele dráhy a zajistit následné uvedení dotčeného úseku dráhy do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího původnímu účelu nebo užití dotčeného úseku dráhy.

(4) Při změně stavby dráhy nebo stavbě nové dráhy stavebník hradí náklady spojené se změnami sítí technického vybavení vyvolané stavbou nebo její změnou uvedené v rozhodnutí speciálního stavebního úřadu.

(5) Vlastník sítí technického vybavení, které jsou umístěny v obvodu dráhy nebo v ochranném pásmu dráhy a jsou v pásmu vlivů zpětných trakčních proudů z používání napájecích systémů dráhy stejnosměrné nebo střídavé trakční proudové soustavy, je povinen zajistit jejich provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestaly příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

^{1d)} Například zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

^{1e)} § 71 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

²⁾ Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

^{2a)} § 108 a následující zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 6

Křížení dráhy

(1) Pokud se železniční dráha kříží s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí, musí být křížení označeno a zabezpečeno. Způsob označení křížení stanoví prováděcí předpis.

(2) O rozsahu a způsobu zabezpečení křížení železniční dráhy s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí a jeho změně rozhoduje drážní správní úřad po předchozím vyjádření příslušného orgánu Policie České republiky. Rozhodnutí o rozsahu a způsobu zabezpečení křížení nenahrazuje povolení vydávaná správními úřady podle zvláštních právních předpisů.^{2b)} Technické způsoby zabezpečení křížení stanoví prováděcí předpis.

(3) Při křížení železniční dráhy s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí má drážní doprava přednost před provozem na pozemních komunikacích.

§ 7

Stavební a společné územní a stavební řízení

(1) Speciálním stavebním úřadem³⁾ pro stavby dráhy a ~~stavby na dráze~~ je drážní správní úřad.

(2) Způsobilost stavby dráhy k užívání musí být před ~~vydáním kolaudačního souhlasu~~ **kolaudací** ověřena technickobezpečnostní zkouškou. U staveb, které svým charakterem a účelem ovlivňují podmínky bezpečného a plynulého provozování dráhy a drážní dopravy, stanoví drážní správní úřad ve stavebním povolení **nebo společném povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje**, též zavedení zkušebního provozu. Rozsah a podmínky technicko bezpečnostní zkoušky a zkušebního provozu stanoví prováděcí předpis.

~~(3) Stavbu, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, lze zřizovat a provozovat jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.~~

(3) Pro účely umístění, povolení, ohlášení nebo kolaudace stavby na dráze, stavby, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, nebo stavby v ochranném pásmu dráhy, je žadatel povinen vyžádat si závazné stanovisko drážního správního úřadu. V souhlasném závazném stanovisku drážní správní úřad stanoví podmínky pro zajištění bezpečného a plynulého provozu dráhy a její ochrany. Nesouhlasné stanovisko lze vydat pouze tehdy, pokud by stavbou mohl být znemožněn či narušen bezpečný a plynulý provoz dráhy a její ochrana a ani stanovením podmínek podle věty druhé není možné toto riziko odstranit.

Ochranné pásmo dráhy

§ 8

(1) Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svíslou plochou vedenou

^{2b)} Například zákon č. 50/1976 Sb.

³⁾ § 120 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- a) u dráhy celostátní a u dráhy regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,
- b) u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/h a u dráhy zkušební, 100 m od osy krajní koleje, nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy,
- c) u dráhy místní a vlečky 30 m od osy krajní koleje,
- d) u speciální dráhy 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů speciální dráhy 35 m od osy krajní koleje,
- e) u dráhy lanové 10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje,
- f) u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové 30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového drátu.

(2) Pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje.

§ 9

(1) V ochranném pásmu dráhy lze ~~zřizovat a provozovat stavby~~, provádět hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem, provozovat střelnici, skladovat výbušniny, nebezpečné odpady a zřizovat světelné zdroje a barevné plochy zaměnitelné s návěstními znaky jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.

(2) Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn v ochranném pásmu dráhy vstupovat na cizí pozemky, popřípadě na stavby na nich stojící, za účelem oprav, údržby a provozování dráhy, odstraňování následků nehod nebo poškození dráhy a za účelem odstraňování jiných překážek omezujících provozování drážní dopravy. Přitom je povinen dbát toho, aby užívání pozemků, popřípadě staveb na nich stojících, bylo co nejméně rušeno a aby vstupem a činnostmi nevznikly škody, kterým je možno zabránit. Výkon těchto oprávnění musí být omezen na nezbytnou dobu a nezbytnou míru. Tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody podle občanského zákoníku.

(3) Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn ve stavu nouze nebo v naléhavém veřejném zájmu na provozování dráhy nebo na provozování drážní dopravy na nezbytnou dobu v nezbytné míře a za náhradu použít nemovitou věc vlastníka v ochranném pásmu dráhy, nelze-li dosáhnout účelu jinak.

(4) Vlastník nemovité věci přilehlé k dráze tramvajové nebo dráze trolejbusové je v nezbytně nutných případech na nezbytnou dobu povinen za jednorázovou úhradu strpět omezení vlastnického práva ke své nemovité věci spočívající v umístění a provozování pevných trakčních, signalizačních nebo zabezpečovacích zařízení. Rozhodnutí o omezení vlastnického práva a o výši úhrady vydává na návrh provozovatele dráhy tramvajové nebo trolejbusové drážní správní úřad. Provozovatel dráhy je povinen při umístění a odstranění tohoto zařízení na cizí nemovité věci uvést nemovitou věc při ukončení prací do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího původnímu účelu nebo užití dotčené nemovité věci.

§ 10

Ochrana dráhy

(1) Vlastníci nemovité věci v sousedství dráhy jsou povinni strpět, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k zabránění sesuvů půdy, padání kamenů, lavin a stromů nebo jejich částí, vznikne-li toto nebezpečí výstavbou nebo provozem dráhy nebo

přírodními vlivy; vznikne-li toto nebezpečí z jednání těchto vlastníků, jsou povinni učinit nezbytná opatření na svůj náklad. O rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, rozhodne drážní správní úřad.

(2) Drážní správní úřad zjišťuje zdroje ohrožování dráhy a zdroje rušení drážního provozu na nich. Zjistí-li zdroj ohrožení jiný, než je uveden v odstavci 1, nařídí drážní správní úřad jeho provozovateli nebo vlastníku odstranění zdroje tohoto ohrožení. Nevyhoví-li provozovatel nebo vlastník zdroje ohrožení, drážní správní úřad rozhodne o odstranění zdroje ohrožení na jeho náklady.

ČÁST TŘETÍ REGULACE PROVOZOVÁNÍ DRÁHY

Úřední povolení

§ 11

(1) Provozovat dráhu může právnická nebo fyzická osoba na základě úředního povolení, a jedná-li se o provozování dráhy celostátní nebo regionální, i na základě osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy celostátní a regionální (dále jen „osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy“), je-li zapsána v obchodním rejstříku.^{5a)}

(2) Úřední povolení vydává drážní správní úřad.

§ 12

Úřední povolení může být vydáno za podmínky, že:

- a) fyzická osoba a její odpovědný zástupce, byl-li ustanoven, dosáhli věku 21 let, jsou plně svéprávní, bezúhonní a odborně způsobilí; žadatel nemusí splňovat podmínku odborné způsobilosti, jestliže ji splňuje jeho odpovědný zástupce,
- b) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu právnické osoby dosáhli věku 21 let, jsou plně svéprávní, bezúhonní a alespoň jeden člen statutárního orgánu je odborně způsobilý,
- c) žadatel, který hodlá provozovat dráhu celostátní a dráhu regionální, prokáže finanční způsobilost k provozování této dráhy (§ 14a).

§ 13

Za bezúhonného podle § 12 se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti za jednání související s povolovanou činností, nebo pro trestný čin spáchaný úmyslně.

§ 13a

Pro účely ověření bezúhonnosti si drážní správní úřad vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pro účely ověření bezúhonnosti je drážní správní úřad rovněž oprávněn vyžádat si od soudu stejnopis pravomocného rozhodnutí.

^{5a)} § 3 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

§ 14

Odbornou způsobilost prokazuje žadatel dokladem o ukončeném vysokoškolském vzdělání ekonomického nebo dopravního nebo technického nebo právního zaměření a dokladem o vykonání tříleté praxe v řídicí činnosti v oboru provozování drah nebo dokladem o ukončení úplného středního odborného vzdělání ekonomického nebo dopravního nebo technického zaměření a dokladem o vykonání pětileté praxe v řídicí činnosti v oboru provozování drah.

§ 14a

(1) Finanční způsobilostí k provozování dráhy celostátní nebo dráhy regionální se rozumí schopnost provozovatele dráhy finančně zabezpečit zahájení a řádné provozování dráhy pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy.

(2) Finanční způsobilost se prokazuje

- a) podrobným obchodním rozpočtem na roční účetní období, ve kterém příjmy z poplatků za použití dopravní cesty dráhy, náklady na údržbu a opravy dráhy pro účely zajištění její provozuschopnosti a další náklady na zajištění provozování dráhy musí být uvedeny odděleně, s uvedením ostatních obchodních a provozních příjmů a plateb a přehledu dlužníků a věřitelů,
- b) objemem dostupných finančních prostředků včetně stavu bankovních účtů a úvěrů,
- c) provozním kapitálem,
- d) účetní závěrkou ověřenou auditorem, včetně její přílohy v úplném rozsahu, (výkaz o peněžních tocích) v případě, že provozovatel dráhy v předcházejícím ročním účetním období vykonával podnikatelskou činnost.

(3) Podrobnější členění údajů podle odstavce 2 a způsob jejich výpočtu stanoví prováděcí předpis.

§ 15

(1) Žádost o vydání úředního povolení musí obsahovat:

- a) obchodní jméno, sídlo a právní formu právnické osoby, která hodlá provozovat dráhu, a jméno a bydliště osoby nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem, a identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo"), bylo-li přiděleno, nebo jméno a trvalý pobyt, obchodní jméno a rodné číslo fyzické osoby, která hodlá provozovat dráhu, jakož i stejné údaje týkající se odpovědného zástupce, je-li ustanoven,
- b) označení vlastníka dráhy,
- c) označení dráhy a její popis, včetně určení začátku a konce dráhy, místa styku vzájemně zaústěných drah a stavební délku dráhy.

(2) Žádost o vydání úředního povolení musí být doložena:

- a) výpisem z obchodního rejstříku, jde-li již o zapsanou právnickou osobu, je-li žadatelem právnická osoba, nebo dokladem prokazujícím založení právnické osoby,
- b) písemným dokladem o existenci smluvního vztahu mezi žadatelem a odpovědným zástupcem, byl-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba,
- c) dokladem prokazujícím odbornou způsobilost fyzické osoby nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost odpovědného zástupce, je-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba, nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost alespoň jednoho z členů statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba,

- d) dokladem osvědčujícím vlastnictví žadatele k dráze nebo dokladem osvědčujícím právní vztah žadatele k dráze, pokud není žadatel jejím vlastníkem,
- e) dokladem prokazujícím technickou způsobilost dráhy k jejímu provozování,
- f) doklady prokazujícími finanční způsobilost, jedná-li se o žadatele, který hodlá provozovat dráhu celostátní nebo dráhu regionální,
- g) dokladem o zaplacení správního poplatku.

§ 16

(1) Drážní správní úřad rozhodne o vydání úředního povolení ve lhůtě 60 dnů od doručení žádosti o vydání úředního povolení.

(2) Drážní správní úřad v rozhodnutí o vydání úředního povolení stanoví podmínky provozování dráhy týkající se zajištění řádného a bezpečného provozování dráhy. Drážní správní úřad v rozhodnutí o vydání úředního povolení pro zkušební dráhu podle § 3 odst. 1 písm. e) stanoví podmínky, za jakých lze na této dráze provozovat zkušební provoz drážních vozidel nebo zkoušky pro schválení typu nebo změny typu drážních vozidel a drážní infrastruktury.

(3) Úřední povolení je nepřenosné.

(4) Na vydání úředního povolení není právní nárok.

§ 17

(1) V rozhodnutí o vydání úředního povolení drážní správní úřad uvede:

- a) obchodní jméno, včetně právní formy, sídlo a identifikační číslo, bylo-li již přiděleno, jméno a příjmení statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu, jedná-li se o právnickou osobu, nebo jméno a příjmení provozovatele dráhy, obchodní jméno, rodné číslo, jeho trvalý pobyt; je-li ustanoven odpovědný zástupce, též údaje týkající se jeho osoby, jedná-li se o fyzickou osobu,
- b) vlastníka dráhy,
- c) označení provozované dráhy a její popis, včetně určení začátku a konce dráhy, místa styku vzájemně zaústěných drah a stavební délku dráhy,
- d) datum zahájení provozování dráhy,
- e) dobu, na kterou se úřední povolení vydává,
- f) další podmínky provozování dráhy.

(2) Provozovatel dráhy je povinen oznámit drážnímu správnímu úřadu všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o vydání úředního povolení podle § 15, a předložit o nich doklady do 30 dnů od vzniku změn. Drážní správní úřad podle okolností případu rozhodne o změně úředního povolení nebo rozhodne o zrušení úředního povolení.

(3) Drážní správní úřad na základě odůvodněné žádosti provozovatele dráhy rozhodne o změně úředního povolení, došlo-li ke změně skutečností, na základě kterých bylo rozhodováno o vydání úředního povolení.

§ 18

Zrušení a zánik úředního povolení

(1) V případě, že provozovatel dráhy nechce provozovat dráhu, je povinen o této skutečnosti vyrozumět příslušný drážní správní úřad ve lhůtě jednoho roku před podáním návrhu na zrušení úředního povolení k provozování dráhy. Současně též je povinen ve stejné lhůtě vyrozumět vlastníka dráhy.

(2) Úřední povolení k provozování dráhy zaniká

- a) rozhodnutím drážního správního úřadu o zrušení úředního povolení, jestliže provozovatel dráhy
 - 1. přestal splňovat předpoklady pro vydání úředního povolení,
 - 2. porušil ustanovení tohoto zákona,
 - 3. podal návrh na zrušení úředního povolení k provozování dráhy,
- b) uplynutím doby, na kterou bylo úřední povolení vydáno,
- c) dnem zániku právnické osoby, která je držitelem úředního povolení,
- d) uplynutím 30 dnů od smrti fyzické osoby, která je držitelem úředního povolení,
- e) dnem zrušení dráhy.

§ 19

zrušen

§ 20

Povinnosti vlastníka dráhy

(1) Vlastník dráhy je povinen zajistit údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost a umožnit styk dráhy s jinými dráhami.

(2) Vlastník dráhy celostátní a dráhy regionální je dále povinen pečovat o rozvoj a modernizaci dráhy v rozsahu nezbytném pro zajištění dopravních potřeb státu a dopravní obslužnosti území kraje.

(3) Pokud není vlastníkem dráhy celostátní nebo dráhy regionální stát a vlastník dráhy není schopen zajistit její provozuschopnost, je povinen dráhu nabídnout státu k jejímu odkoupení. Jménem státu jedná Ministerstvo dopravy.

(4) Technické podmínky provozuschopnosti dráhy a technické podmínky styku drah stanoví prováděcí předpis.

§ 21

(1) Vlastník dráhy je povinen zajistit provozování dráhy. Není-li vlastník dráhy celostátní nebo regionální současně jejím provozovatelem, je povinen umožnit provozování dráhy jinou oprávněnou osobou.

(2) Nemůže-li vlastník dráhy zajistit provozování dráhy, je povinen nabídnout dráhu k zajištění jejího provozování:

- a) státu zastoupenému Ministerstvem dopravy, jedná-li se o dráhu celostátní nebo regionální,

- b) obci nebo obcím, v jejichž územním obvodu se dráha nachází, jedná-li se o dráhu tramvajovou, trolejbusovou, speciální nebo lanovou.

Práva a povinnosti provozovatele dráhy a povinnosti osob nacházejících se na dráze a v obvodu dráhy

§ 22

(1) Provozovatel dráhy je povinen

- a) provozovat dráhu pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy podle pravidel pro provozování dráhy a úředního povolení,
- b) vydat ke dni zahájení provozování dráhy vnitřní předpis o provozování dráhy a o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy a způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení,
- c) zajistit, aby provozování dráhy prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé,
- d) pro veřejnou drážní osobní dopravu zveřejnit jízdní řády a jejich změny,
- e) označit názvy stanice (zastávky), které provozuje; provozovatel dráhy celostátní a regionální je v tomto směru vázán rozhodnutím drážního správního úřadu o názvu stanice (zastávky),
- f) provozovat určené technické zařízení jen s platným průkazem způsobilosti a v technickém stavu, který odpovídá schválené způsobilosti.

(2) Provozovatel dráhy celostátní nebo dráhy regionální je dále povinen

- a) finančně zabezpečit řádné provozování dráhy po celou dobu platnosti úředního povolení,
- b) poskytnout drážnímu správnímu úřadu za každý kalendářní rok nejpozději do 30. června roku následujícího doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování dráhy,
- c) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání finanční způsobilosti k provozování dráhy,
- d) zavést systém zajišťování bezpečnosti provozování dráhy a zajistit jeho dodržování,
- e) předložit do 30. června kalendářního roku drážnímu správnímu úřadu výroční zprávu o bezpečnosti provozování dráhy za uplynulý kalendářní rok.

(3) Provozovatel dráhy je oprávněn

- a) udílet dopravcům při organizování drážní dopravy pokyny pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy,
- b) dávat osobám nacházejícím se v obvodu dráhy pokyny k zajištění jejich bezpečnosti, bezpečnosti jiných osob a pokyny k ochraně majetku a veřejného pořádku a k zabránění možného rušení nebo ohrožení provozování dráhy a drážní dopravy na dráze.

(4) Osoby nacházející se v obvodu dráhy jsou povinny dbát o svoji bezpečnost, dbát pokynů provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti osob a bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a pokynů k zajištění ochrany majetku a veřejného pořádku a jsou povinny zdržet se všeho, co by mohlo rušit nebo ohrozit provozování dráhy a drážní dopravy nebo mít za následek vznik škody na součástech dráhy nebo na drážním vozidle nebo narušit veřejný pořádek.

(5) Pravidla pro provozování dráhy, prvky systému zajišťování bezpečnosti provozování dráhy a obsah výroční zprávy o bezpečnosti provozování dráhy stanoví prováděcí předpis.

§ 22a

(1) Vlečka je veřejně přístupná, pokud

- a) není součástí areálu využívaného v těžebním, zpracovatelském nebo energetickém průmyslu,
- b) neslouží výhradně potřebě svého vlastníka nebo jiné osoby, a drážní dopravu na ní provozuje více než jeden dopravce,
- c) jejím hlavním účelem je napojení zařízení služeb na celostátní a regionální dráhu.

(2) Provozovatel veřejně nepřístupné vlečky umožní dopravci nediskriminačním způsobem za cenu sjednanou podle cenových předpisů užití této vlečky nebo její část za účelem přístupu

- a) k jiné dráze, slouží-li vlečka nebo její část jako spojení dvou nebo více drah rozdílných vlastníků,
- b) k zařízení služeb, jde-li o vlečku podle odstavce 1 písm. c) nebo
- c) k jinému zařízení nebo manipulačnímu místu, jehož vlastník nebo provozovatel je odlišný od vlastníka nebo provozovatele vlečky.

(3) Provozovatel vlečky sdělí údaj o její nepřístupnosti včetně odůvodnění Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) a zveřejní jej způsobem umožňujícím dálkový přístup do 10 pracovních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala. Dojde-li Úřad k závěru, že není splněna podmínka pro vyloučení veřejné přístupnosti vlečky podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c), uloží z moci úřední provozovateli vlečky, aby ji provozoval jako veřejně přístupnou.

(4) Úřad na žádost dopravce, kterému provozovatel veřejně nepřístupné vlečky užití této vlečky zcela nebo zčásti odepřel v rozporu s odstavcem 2, uloží provozovateli vlečky uzavřít s dopravcem smlouvu umožňující užití vlečky. Žádost lze podat ve lhůtě 30 dnů ode dne, v němž bylo užití vlečky odepřeno.

§ 23

(1) Provozovatel dráhy celostátní nebo regionální anebo veřejně přístupné vlečky je kromě povinností uvedených v § 22 odst. 1 a 2 povinen

- a) umožnit dopravcům využití přidělené kapacity dráhy, a to alespoň poskytnutím služeb souvisejících s užitím dráhy a služeb souvisejících s provozem drážních vozidel na dráze; minimální rozsah a obsah těchto služeb stanoví prováděcí právní předpis,
- b) zajistit dopravcům nediskriminačním způsobem přístup k jím poskytovaným službám,
- c) sjednávat cenu za užití dráhy a za přidělení její kapacity nediskriminačním způsobem,
- d) umožnit dopravci, který splňuje podmínky pro provozování drážní dopravy podle tohoto zákona, provozovat drážní dopravu na dráze za cenu sjednanou podle cenových předpisů,
- e) umožnit dopravci užití dráhy na nezbytnou dobu pro objezdy nesjízdného úseku dráhy, byla-li tato nesjízdnost způsobena živelní událostí nebo nehodou,
- f) vést seznam jím provozovaných drah a jejich součástí; seznam obsahuje alespoň technický a provozní popis dráhy a jejich součástí, údaje o technickém a provozním stavu dráhy a jejich součástí, údaje o probíhající rekonstrukci dráhy a jejich součástí a výši finančních prostředků na rekonstrukci vynaložených,
- g) zpracovat způsob určování nákladů, které mu vznikají při poskytování jednotlivých služeb dopravcům, a způsob přiřazení těchto nákladů k jednotlivým službám.

(2) Provozovatel dráhy celostátní nebo regionální anebo veřejně přístupné vlečky přijme plán obchodní činnosti obsahující alespoň údaje o

- a) zamýšleném rozsahu činnosti a způsobu jejího finančního zajištění,
- b) technické povaze jím provozované dráhy a její kapacitě a
- c) podmínkách přístupu na jím provozovanou dráhu.

(3) Provozovatel dráhy celostátní nebo regionální anebo veřejně přístupné vlečky zveřejní před přijetím plánu obchodní činnosti údaje podle odstavce 2 písm. b) a c) a údaje o plánovaném rozvoji provozované dráhy způsobem umožňujícím dálkový přístup. Každý může k těmto údajům uplatnit odůvodněné připomínky. Za tím účelem provozovatel dráhy stanoví přiměřenou lhůtu, kterou oznámí spolu se zpřístupněním údajů.

(4) Smlouva o provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce musí obsahovat ujednání o

- a) ceně za užití dráhy,
- b) sankčních platbách za narušení provozování drážní dopravy zapříčiněné provozovatelem dráhy nebo dopravcem,
- c) způsobu vykazování vzniku, příčin a doby trvání narušení provozování drážní dopravy mezi stranami smlouvy,
- d) nestranném způsobu mimosoudního řešení sporů mezi stranami smlouvy týkajících se sankčních plateb za narušení provozování drážní dopravy; lhůta, v níž má být řešení sporu přijato, činí 10 pracovních dnů.

(5) Byla-li dráha nebo její část prohlášena za přetíženou, zpracuje provozovatel dráhy do 6 měsíců ode dne tohoto prohlášení analýzu kapacity dotčené dráhy, ve které uvede zjištěné příčiny přetížení dráhy a navrhne opatření ke zmírnění nebo odstranění přetížení. Při zpracování analýzy provozovatel dráhy zohlední alespoň technické a provozní vlastnosti přetížené dráhy a druh a intenzitu provozované drážní dopravy. Opatření ke zmírnění nebo odstranění přetížení odpovídají zjištěným příčinám přetížení a zahrnují zejména návrhy na změnu jízdního řádu, změnu rychlosti jízdy na dráze nebo uskutečnění stavby dráhy.

(6) Provozovatel dráhy přijme do 6 měsíců ode dne zpracování analýzy kapacity dráhy na jejím základě plán na zmírnění nebo odstranění přetížení dráhy. Návrh plánu projedná s dopravci provozujícími drážní dopravu na dotčené dráze a rovněž, je-li na dotčené dráze provozována drážní doprava na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, s kraji, v jejichž územním obvodu se dráha nachází, a s Ministerstvem dopravy. Je-li plán přijat, není provozovatel dráhy povinen provádět další analýzu při opětovném prohlášení dotčené dráhy nebo její části za přetíženou. Provozovatel dráhy zpracuje analýzu kapacity dráhy a přijme plán na jejím základě rovněž v případě, že přetížení dráhy nebo její části bezprostředně hrozí.

(7) Provozovatel dráhy, která byla prohlášena za přetíženou, vyzve v souladu s pravidly obsaženými v prohlášení o dráze dopravce užívajícího tuto dráhu nebo její část ke vzdání se přidělené kapacity dráhy, pokud

- a) v průběhu alespoň jednoho měsíce nevyužívá přidělenou kapacitu přetížené dráhy v plném rozsahu a
- b) tato skutečnost je způsobena hospodařením dopravce nebo jinými důvody, které dopravce mohl ovlivnit.

(8) Kategorie příčin narušení provozování drážní dopravy, minimální rozsah údajů předávaných při jeho vykazování mezi stranami smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce a obsahové náležitosti plánu na odstranění příčin přetížení dráhy stanoví prováděcí právní předpis.

§ 23a

Osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy

(1) Provozovatel dráhy musí mít ke dni zahájení provozování dráhy celostátní nebo regionální osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy. Osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy vydává drážní správní úřad na základě žádosti provozovatele dráhy na dobu 5 let.

(2) Žádost o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy musí obsahovat údaje o jménu nebo obchodní firmě provozovatele dráhy a jeho bydlišti či sídlu a údaje o systému řízení pro zajištění provozování dráhy a systému zajišťování bezpečnosti provozování dráhy včetně zajištění povinností při vzniku mimořádné události. K žádosti provozovatel dráhy přikládá

- a) seznam pracovních činností zajišťovaných provozovatelem dráhy, pro které je vyžadována odborná způsobilost, a popis systému jejího zajištění,
- b) seznam určených technických zařízení, používaných při provozování dráhy, včetně dokladů o jejich provozování,
- c) vnitřní předpisy pro provozování dráhy, o provozování určených technických zařízení, o požadavcích na odbornou způsobilost a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy a o způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení,
- d) doklad o zaplacení správního poplatku.

(3) Osvědčením o bezpečnosti provozovatele dráhy se dokládá, že provozovatel dráhy

- a) má vnitřní organizační strukturu a systém řízení pro zajišťování provozování dráhy a má vytvořen systém zajišťování bezpečnosti provozování dráhy, kterým se rozumí soubor organizačních a technologických opatření pro bezpečné provozování dráhy,
- b) vydal vnitřní předpisy pro provozování dráhy, o provozování určených technických zařízení, o požadavcích na odbornou způsobilost a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy a o způsobu jejich ověřování, včetně systému pravidelného školení,

(4) Provozovatel dráhy je povinen drážnímu správnímu úřadu oznámit změny údajů, které předkládá v žádosti o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy, a předložit o nich doklady do 30 dnů od vzniku změn. Podle povahy změn údajů rozhodne drážní správní úřad o změně osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy.

(5) Jestliže drážní správní úřad zjistí, že provozovatel dráhy přestal splňovat podmínky zajišťující bezpečnost provozování dráhy, osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy odejme.

(6) Vydání, změnu nebo odejmutí osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy oznamuje drážní správní úřad do 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí Evropské železniční agentury^{6a)}.

(7) Vzor žádosti o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy celostátní nebo regionální a vzor osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy celostátní nebo regionální stanoví prováděcí právní předpis.

§ 23b

Omezení provozování dráhy

(1) Provozovatel dráhy je oprávněn omezit provozování dráhy nebo její části na dobu nezbytně nutnou a v nezbytně nutném rozsahu z důvodu

- a) provádění činností spojených s údržbou nebo opravou dráhy,
- b) provádění činností spojených s uskutečňováním stavby dráhy, nebo na dráze nebo jiných činnostech ohrožujících bezpečnost nebo plynulost drážní dopravy na dráze, nebo
- c) narušení provozuschopnosti dráhy živelní nebo mimořádnou událostí a provádění činností spojených s obnovením provozuschopnosti.

(2) Je-li to možné s ohledem na účel činností podle odstavce 1 a na charakter dráhy, provádí provozovatel dráhy tyto činnosti takovým způsobem, aby provozování drážní dopravy na dráze

- a) nebylo omezeno; za tímto účelem provozovatel dráhy přednostně využívá kapacitu dráhy vyhrazenou pro tyto činnosti v prohlášení o dráze, nebo
- b) bylo omezeno jen na dobu nezbytně nutnou a v nezbytně nutném rozsahu, nelze-li postupovat podle písmene a).

(3) Provozovatel dráhy zpracuje návrh plánu omezení provozování dráhy nebo její části z důvodu provádění činností spojených s údržbou nebo opravou dráhy a činností spojených s uskutečňováním stavby dráhy nebo na dráze nebo jiných činnostech ohrožujících bezpečnost nebo plynulost drážní dopravy na dráze, překračuje-li předpokládaná doba omezení 24 hodin. Návrh plánu obsahuje alespoň vymezení časového období, na které je plán zpracován, počtu, umístění a předpokládané doby trvání jednotlivých omezení provozování dráhy a jejich důvodů a předpokládaného rozsahu omezení provozování drážní dopravy na dráze.

(4) Návrh plánu omezení provozování dráhy nebo její části projedná provozovatel dráhy s vlastníkem dráhy, s dopravci, kteří na dotčené dráze provozují drážní dopravu, a s žadateli o přidělení kapacity na této dráze. Je-li na dráze přidělována kapacita dráhy, provozovatel dráhy návrh plánu projedná rovněž s osobou, která kapacitu přiděluje (dále jen „přídělcem“), je-li odlišná od provozovatele. S krajem, na jehož území se dráha nebo její část dotčená omezením nachází, a s Ministerstvem dopravy projedná provozovatel dráhy návrh plánu s ohledem na jeho dopady na dopravu provozovanou na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících. Zaměstnanec Úřadu je oprávněn být přítomen při projednávání návrhu plánu.

(5) Nepodaří-li se provozovateli dráhy při projednávání návrhu plánu omezení provozování dráhy nebo její části dohodnout se všemi dotčenými dopravci na rozsahu změn a omezení

^{6a)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 881/2004 ze dne 29. dubna 2004 o zřízení Evropské železniční agentury (nařízení o Agentuře).

provozované drážní dopravy na dráze, navrhne rozsah změn a omezení i bez dohody provozovatel dráhy. Postupuje při tom takovým způsobem, aby nepříznivé dopady změn a omezení drážní dopravy u jednotlivých dopravců nepřesahovaly přiměřenou míru, a tento návrh odůvodní. Za tímto účelem je provozovatel dráhy oprávněn navrhnout spojení dvou nebo více vlaků jednoho dopravce.

§ 23c

(1) Návrh plánu omezení provozování dráhy nebo její části schvaluje po jeho projednání Úřad na žádost provozovatele dráhy. K žádosti provozovatel dráhy přiloží návrh plánu omezení provozování dráhy nebo její části, dohody s jednotlivými dopravci, byly-li uzavřeny.

(2) Úřad návrh plánu omezení provozování dráhy nebo její části schválí, jsou-li splněny požadavky podle § 23b.

(3) Omezit provozování dráhy nebo její části z důvodu provádění činností, které nejsou zahrnuty do schváleného plánu omezení, může provozovatel pouze, jde-li o činnosti spojené s

- a) obnovováním provozuschopnosti dráhy po jejím narušení živelní nebo mimořádnou událostí,
- b) údržbou nebo opravou dráhy, nepřekračuje-li předpokládaná doba omezení 24 hodin nebo nedojde-li k omezení provozování drážní dopravy na dráze, nebo
- c) údržbou nebo opravou dráhy, nejsou-li splněny podmínky podle písmene b), ale provedení těchto činností nesnese odkladu.

(4) Provozovatel dráhy o omezení podle odstavce 3 bez zbytečného odkladu vyrozumí dotčené dopravce, vlastníka dráhy a Úřad. Ve vyrozumění uvede důvody a předpokládanou dobu omezení. Nejsou-li dodrženy podmínky podle odstavce 3, uloží Úřad provozovateli dráhy obnovení provozování dráhy a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu.

(5) Na změny plánu omezení provozování dráhy nebo její části se odstavce 1 a 2 a § 23b odst. 4 až 5 použijí obdobně.

ČÁST ČTVRTÁ

PROVOZOVÁNÍ ZAŘÍZENÍ SLUŽEB

§ 23d

(1) Provozovatel zařízení služeb poskytuje dopravcům prostřednictvím tohoto zařízení služby bezprostředně související s provozováním drážní dopravy nediskriminačním způsobem za cenu sjednanou podle cenových předpisů. Cena za služby bezprostředně související s provozováním drážní dopravy nesmí být diskriminační; jde-li o dodávky trakční elektrické energie, zohlední provozovatel zařízení služeb při návrhu ceny rovněž způsob provozování drážní dopravy, zejména rychlost jízdy a četnost zastavení drážních vozidel.

(2) Provozovatel zařízení služeb zpřístupní příslušnému přidělici kapacity dopravní cesty alespoň 60 dnů přede dnem zveřejnění prohlášení o dráze

- a) cenu za poskytované služby,
- b) podmínky poskytování služeb a
- c) cenu za užití vlečky sloužící k napojení zařízení služeb na jinou dráhu, je-li provozovatelem této vlečky.

(3) Provozovatel zařízení služeb poskytuje tyto služby bez zbytečného odkladu a v čase odpovídajícím jejich povaze a cíli. Provozovatel zařízení služeb smí poskytnutí těchto služeb odepřít jen tehdy

- a) může-li být dopravci stejná služba poskytnuta v jiném zařízení služeb,
 - 1. aniž by tím bylo narušeno využití kapacity dráhy přidělené tomuto dopravci nebo by s tím bylo spojeno navýšení jeho nákladů, a
 - 2. provozovatel jiného zařízení služeb službu v požadovaném rozsahu poskytne, nebo
- b) nemůže-li poskytnout tyto služby, byť jen v omezeném rozsahu nebo v jiném než požadovaném čase, z důvodu
 - 1. naplnění provozního objemu zařízení služeb nebo
 - 2. rozporu požadavku na poskytnutí služby s technickými nebo provozními podmínkami poskytování služeb.

(4) Úřad na žádost toho, komu provozovatel zařízení služeb poskytnutí těchto služeb zcela nebo zčásti odepřel v rozporu s tímto zákonem, uloží provozovateli zařízení služeb uzavřít s žadatelem smlouvu umožňující tyto služby poskytnout alespoň v omezeném rozsahu nebo v jiném než požadovaném čase. Žádost lze podat ve lhůtě 30 dnů ode dne, v němž bylo poskytnutí služeb odepřeno.

(5) Členění zařízení služeb a jejich provozní součásti stanoví prováděcí právní předpis.

§ 23e

Doloží-li dopravce vlastníku zařízení služeb, které není po dobu alespoň 2 let provozováno, potřebu opakovaného poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení, zajistí vlastník v přiměřené lhůtě jeho provozování. To neplatí, jestliže vlastník

- a) provádí na zařízení služeb úpravy znemožňující jeho využívání k poskytování služeb, nebo
- b) nenalezl provozovatele zařízení služeb ani prostřednictvím veřejné nabídky nebo veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku na provozování zařízení služeb.

§ 23f

(1) Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá, zajistí, aby tyto služby byly poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování bylo vedeno oddělené účtování. Odepře-li takový provozovatel zařízení služeb jejich poskytnutí, oznámí to písemně zájemci s uvedením důvodů, popřípadě označí provozovatele, který může zájemci poskytnout tutéž službu za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Zařízení služeb, na jejichž provozování se vztahuje povinnost podle odstavce 1, jsou:

- a) železniční stanice,
- b) odstavné koleje,
- c) čerpací stanice,
- d) technická zařízení v přístavech.

§ 23g

(1) Ustanovení § 23d odst. 3 a 4, § 23e a § 23f se nepoužijí na poskytování doplňkových a pomocných služeb. Ustanovení § 23d odst. 1 a 2 se nepoužije na poskytování pomocných služeb, využívá-li jich provozovatel zařízení služeb výlučně pro svoji potřebu.

(2) Doplňkovými službami jsou

- a) dodávky trakční elektrické energie,
- b) předtápění drážního vozidla určeného pro přepravu osob,
- c) služby související s přepravou nebezpečných věcí nebo s provozem drážního vozidla vykazujícího zvláštní provozně technické charakteristiky.

(3) Pomocnými službami jsou

- a) poskytování informací souvisejících s provozováním drážní dopravy,
- b) přístup k telekomunikačním sítím,
- c) technická kontrola drážního vozidla,
- d) prodej jízdních a přepravních dokladů,
- e) údržba drážních vozidel vykazujících zvláštní provozně technické charakteristiky.

ČÁST PÁTÁ

REGULACE DRÁŽNÍ DOPRAVY

Licence

§ 23

(1) Drážní doprava může být provozována veřejně nebo neveřejně.

(2) Veřejná drážní doprava je doprava provozovaná dopravcem k uspokojování obecných přepravních potřeb podle předem vyhlášených přepravních podmínek, zveřejněného jízdního řádu a tarifu.

(3) Neveřejná drážní doprava je doprava provozovaná dopravcem k uspokojování individuálních přepravních potřeb podle smluvních podmínek.

(4) Přeshraniční osobní drážní doprava je doprava, při jejímž provozování je překročena státní hranice České republiky a jejímž převažujícím účelem je přeprava osob mezi dvěma nebo více členskými státy Evropské unie.

§ 24a

(1) Provozovat drážní dopravu na dráze celostátní nebo regionální může dopravce, který

a) je usazen

- 1. v členském státě, jde-li o provozování přeshraniční osobní drážní dopravy nebo nákladní drážní dopravy, nebo
- 2. na území České republiky, jde-li o provozování ostatní drážní dopravy,

b) je držitelem platné licence a osvědčení dopravce,

c) má přidělenou kapacitu dopravní cesty a

d) má uzavřenu smlouvu s provozovatelem dráhy o provozování drážní dopravy, není-li totožný s provozovatelem dráhy.

(2) Provozovat drážní dopravu na dráze místní, speciální, tramvajové nebo trolejbusové nebo vlečce může dopravce, který

a) je usazen

1. v členském státě, jde-li o provozování nákladní drážní dopravy, nebo
2. na území České republiky, jde-li o provozování osobní drážní dopravy,

b) je držitelem platné licence,

c) má přidělenou kapacitu dopravní cesty, jde-li o veřejně přístupnou vlečku, a

d) má uzavřenu smlouvu s provozovatelem dráhy o provozování drážní dopravy, není-li totožný s provozovatelem dráhy.

(3) Provozovat drážní dopravu na dráze speciální, tramvajové, trolejbusové nebo lanové může provozovatel této dráhy.

(4) Provozovat drážní dopravu na dráze místní nebo vlečce může i držitel platné licence pro provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální. Provozovat drážní dopravu na dráze celostátní nebo regionální může i držitel platné licence pro provozování drážní dopravy na dráze místní nebo vlečce, jde-li o místo styku vzájemně zaústěných drah.

(5) Platnou licencí pro provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální se rozumí i platná licence vydaná příslušným orgánem jiného členského státu v souladu s předpisem Evropské unie o vytvoření jednotného železničního prostoru¹³⁾.

¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru

§ 25

Udělení oprávnění k provozování drážní dopravy

(1) Drážní správní úřad udělí na žádost oprávnění k provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální, pokud žadatel

a) je starší 18 let a plně svéprávný, jde-li o fyzickou osobu,

b) je bezúhonný,

c) je odborně způsobilý,

d) je finančně způsobilý,

e) závažným způsobem neporušil pracovněprávní předpisy,

f) závažným způsobem neporušil celní předpisy, jde-li o oprávnění k provozování nákladní drážní dopravy,

g) je ke dni zahájení provozu drážní dopravy pojištěn pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou tímto provozem a

h) je usazen na území České republiky.

(2) Drážní správní úřad udělí na žádost oprávnění k provozování drážní dopravy na dráze místní, speciální, tramvajové nebo trolejbusové anebo na vlečce, splňuje-li žadatel podmínky podle odstavce 1 písm. a) až c) a h). Je-li žadatel o udělení oprávnění k provozování drážní dopravy na dráze speciální, tramvajové nebo trolejbusové provozovatelem této dráhy, považují se tyto podmínky za splněné.

(3) V žádosti podle odstavce 1 nebo 2 žadatel uvede

a) druh drážní dopravy, kterou hodlá provozovat,

b) kategorii dráhy, na níž má být doprava provozována, a

c) trasy linek, které hodlá provozovat, včetně zastávek pro nástup a výstup a určení výchozí a cílové zastávky, má-li být doprava provozována na dráze speciální, tramvajové nebo trolejbusové.

(4) Je-li žadatel cizincem nebo právnickou osobou se sídlem mimo území České republiky, přiloží k žádosti doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů státu, jehož je státním příslušníkem nebo na jehož území má sídlo, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů, v jehož příloze jsou tyto informace obsaženy. Nevydává-li takový stát doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, přiloží žadatel čestné prohlášení o bezúhonnosti. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) Splňuje-li žadatel podmínky podle odstavce 1, vydá drážní správní úřad namísto písemného vyhotovení rozhodnutí licenci pro provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální. Splňuje-li žadatel podmínky podle odstavce 2, vydá drážní správní úřad namísto písemného vyhotovení rozhodnutí licenci pro provozování drážní dopravy na dráze místní, speciální, tramvajové nebo trolejbusové anebo na vlečce.

(6) Licence pro provozování drážní dopravy obsahuje údaje podle odstavce 3. Vzor licence pro provozování drážní dopravy stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Drážní správní úřad si pro ověření splnění podmínek podle odstavce 1 písm. e) a f) vyžádá stanovisko oblastního inspektorátu práce a orgánu celní správy příslušného podle místa usazení žadatele.

§ 26

Bezúhonnost

(1) Pro účely řízení o udělení oprávnění k provozování drážní dopravy se za bezúhonného nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s provozováním drážní dopravy, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen. Za bezúhonnou se rovněž nepovažuje právnická osoba, byl-li člen jejího statutárního orgánu pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s provozováním drážní dopravy, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(2) Pro účely ověření bezúhonnosti si drážní správní úřad vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pro účely ověření bezúhonnosti je drážní správní úřad rovněž oprávněn vyžádat si od soudu stejnopis pravomocného rozhodnutí.

§ 27

Odborná způsobilost

(1) Pro účely řízení o udělení oprávnění k provozování drážní dopravy se za odborně způsobilého považuje ten, kdo

a) absolvoval bakalářský, magisterský nebo doktorský studijní program v oblasti technických věd a technologií, dopravy, ekonomie nebo práva a vykonal alespoň 3 roky praxe ve funkci vedoucího zaměstnance v oblasti drážní dopravy, nebo

b) absolvoval vyšší odborné vzdělání nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech souvisejících s drážní dopravou a vykonal alespoň 5 let praxe ve funkci vedoucího zaměstnance v oblasti drážní dopravy.

(2) Za odborně způsobilou se rovněž považuje právnická osoba, je-li alespoň jeden člen jejího statutárního orgánu odborně způsobilý podle odstavce 1.

(3) Obory související s drážní dopravou stanoví prováděcí právní předpis.

§ 28

Finanční způsobilost

(1) Pro účely řízení o udělení oprávnění k provozování drážní dopravy se za finančně způsobilého považuje ten, kdo je schopen finančně zabezpečit zahájení a řádné provozování drážní dopravy po dobu alespoň 12 měsíců.

(2) Za finančně způsobilého se nepovažuje ten,

- a) jehož úpadek je řešen rozhodnutím insolvenčního soudu o prohlášení konkurzu na majetek dlužníka nebo o povolení reorganizace,
- b) u něhož insolvenční soud rozhodl o zrušení konkurzu z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující, nebo
- c) kdo dluží nedoplatky na daních, pojistném nebo penále na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

(3) Finanční způsobilost se prokazuje zejména prostřednictvím roční účetní závěrky nebo zahajovací rozvahy, nevede-li žadatel doposud účetnictví.

§ 29

Změna oprávnění k provozování drážní dopravy a změna údajů uvedených v licenci

(1) Požádá-li držitel licence o změnu druhu drážní dopravy, pro který bylo oprávnění k provozování drážní dopravy uděleno, drážní správní úřad žádosti vyhoví, splňuje-li žadatel podmínky podle § 25. Drážní správní úřad v takovém případě namísto písemného vyhotovení rozhodnutí zaznamená změnu do již vydané licence; není-li to možné, vydá licenci novou.

(2) Držitel licence je povinen oznámit drážnímu správnímu úřadu změnu údajů uvedených v licenci do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. Drážní správní úřad v takovém případě zaznamená změnu do již vydané licence a není-li to možné, vydá licenci novou.

§ 30

Zrušení oprávnění k provozování drážní dopravy

(1) Drážní správní úřad rozhodne o zrušení oprávnění k provozování drážní dopravy, pokud držitel licence

- a) přestal splňovat podmínky podle § 25,
- b) závažným způsobem porušil ustanovení tohoto zákona, nebo
- c) o zrušení oprávnění požádal.

(2) Stal-li se držitel licence finančně nezpůsobilým z důvodu povolení reorganizace a tato skutečnost neohrožuje bezpečnost provozování drážní dopravy, omezí drážní správní úřad dobu oprávnění k provozování drážní dopravy na dobu přiměřenou k opětovnému získání finanční způsobilosti, která nesmí být delší než 6 měsíců. Tuto dobu drážní správní úřad vyznačí v licenci. Drážní správní úřad na žádost držitele licence toto omezení zruší, prokáže-li žadatel, že je finančně způsobilý. Žádost lze podat přede dnem uplynutí doby omezení oprávnění k provozování drážní dopravy; je-li žádost podána, oprávnění k provozování drážní dopravy trvá do doby rozhodnutí ve věci.

(3) Licence pozbývá platnosti dnem zrušení oprávnění k provozování drážní dopravy nebo zánikem oprávnění k provozování drážní dopravy uplynutím doby, na kterou bylo podle odstavce 2 omezeno. Držitel neplatné licence ji odevzdá drážnímu správnímu úřadu, který rozhodl o zrušení oprávnění k provozování drážní dopravy nebo dobu tohoto oprávnění omezil, do 10 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí nebo uplynutí doby, na kterou bylo oprávnění omezeno.

§ 31

(1) Zjistí-li drážní správní úřad, že držitel licence vydané příslušným orgánem jiného členského státu v souladu s předpisem Evropské unie o vytvoření jednotného železničního prostoru¹³⁾ nespĺňuje podmínky způsobilosti k provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální, oznámí to bezodkladně tomuto orgánu.

(2) Drážní správní úřad bezodkladně oznámí vydání, změnu a pozbytí platnosti licence pro provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální Evropské agentuře pro železnice.

13) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru.

§ 32

Přidělování kapacity dráhy

(1) Kapacita dráhy se přiděluje na dráze celostátní a regionální a na veřejně přístupné vlečce. Přidělcem kapacity dráhy je provozovatel dotčené dráhy; je-li dráha ve vlastnictví státu, je přidělcem Správa železniční dopravní cesty.

(2) Kapacita dráhy se přiděluje na dobu platnosti jízdního řádu.

(3) Provozuje-li provozovatel dráhy celostátní nebo regionální anebo vlečky jako svoji hlavní činnost rovněž drážní dopravu, obstará za něj činnosti související s přijetím pravidel pro výpočet ceny za užití dráhy a ceny za přidělení kapacity dráhy a činnosti související s přidělováním kapacity dráhy osoba, která drážní dopravu na takové dráze jako svoji hlavní činnost neprovozuje a která je způsobilá vykonávat činnosti přidělce nestranně. Tato osoba při své činnosti nepřihlíží k pokynům provozovatele, které by mohly ohrozit její nestrannost, zejména k pokynům směřujícím k výpočtu určité ceny nebo k přidělení kapacity dráhy určitému žadateli.

(4) Přidělci vzájemně spolupracují za účelem koordinace přidělování kapacity dráhy pro trasy vlaků, které překračují dráhu provozovanou jedním z nich, společného zveřejňování informací souvisejících s přidělováním kapacity dráhy, zejména prohlášení o dráze, a

koordinace sjednávání, výběru a výpočtu ceny za užití dráhy a použití sankčních plateb za narušení provozování drážní dopravy. Za účelem koordinace přidělování kapacity dráhy pro mezinárodní trasy vlaků a návrhů těchto tras, sjednávání, výběru a výpočtu ceny za užití dráhy a použití sankčních plateb za narušení provozování drážní dopravy spolupracují též s přidělci z jiných členských států. Přidělci si k těmto účelům zřídí společný koordinační orgán. Návrhy mezinárodních tras vlaků projedná společný koordinační orgán nejpozději 11 měsíců před nabytím platnosti jízdního řádu.

(5) Datum, místo a program jednání společného koordinačního orgánu se v dostatečném předstihu sdělí Evropské komisi a Úřadu; zástupce Evropské komise a Úřadu je oprávněn účastnit se jednání koordinačního orgánu. Byla-li předmětem jednání koordinace přidělování kapacity dráhy pro mezinárodní trasy vlaků a návrhů těchto tras, sdělí přidělce písemně do 60 dnů ode dne jednání společného koordinačního orgánu výsledky jednání Evropské komisi a Úřadu.

(6) Přidělce zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup základní údaje o spolupráci podle odstavce 4, zejména o přidělcích, s nimiž spolupracuje, a o způsobu spolupráce.

§ 33

Prohlášení o dráze

(1) Přidělce zpracuje prohlášení o dráze, ve kterém stanoví nediskriminační pravidla pro přidělování a odnímání kapacity dráhy, pro přístup na dráhu, její užití a pro výpočet ceny za toto užití, a zveřejní je nejpozději 12 měsíců přede dnem nabytí platnosti jízdního řádu způsobem umožňujícím dálkový přístup. Přidělce alespoň 30 dnů přede dnem zveřejnění prohlášení o dráze umožní osobám, které o to mají zájem, aby se vyjádřily k jeho obsahu. Přidělce prohlášení o dráze zveřejní v českém jazyce a v překladu do alespoň jednoho jazyka jiného členského státu. V případě rozporu mezi českým a cizojazyčným zněním prohlášení o dráze je rozhodující české znění.

(2) Není-li přidělce současně provozovatelem dráhy, na níž kapacitu přiděluje, poskytne mu tento provozovatel na výzvu a v přiměřené lhůtě informace potřebné pro zpracování prohlášení o dráze.

(3) Prohlášení o dráze obsahuje alespoň

- a) kategorii dráhy, její místní určení a údaje o jejích provozně technických vlastnostech v souladu se seznamem vedeným podle § 23 odstavce 1 písm. f),
- b) pravidla pro přístup na dráhu a pro její užití,
- c) cenu za užití dráhy a pravidla pro její výpočet,
- d) cenu za přidělení kapacity dráhy a pravidla pro její výpočet,
- e) vymezení kapacity dráhy, včetně její části vyhrazené pro zamýšlenou údržbu a opravu dopravní cesty,
- f) pravidla pro přidělování a odnímání kapacity dráhy, včetně přidělování kapacity v mimořádné situaci,
- g) označení správního orgánu příslušného k vydání licence pro provozování drážní dopravy a osvědčení dopravce,
- h) podmínky vydání licence pro provozování drážní dopravy a podmínky vydání osvědčení dopravce,

- i) postup a zásady přidělce při mimosoudním řešení sporů mezi ním a žadatelem o přidělení kapacity dráhy a lhůtu pro mimosoudní řešení sporů; tato lhůta nesmí být delší než 10 pracovních dnů,
- j) podmínky přezkumu prohlášení o dráze, přidělování kapacity a smlouvy o provozování drážní dopravy Úřadem,
- k) vzorový návrh ujednání o sankčních platbách za narušení provozování drážní dopravy a nevyužití přidělené kapacity dráhy, včetně nestranného způsobu mimosoudního řešení sporů týkajících se narušení provozování drážní dopravy,
- a) podmínky poskytování služeb prostřednictvím zařízení služeb dostupných z určené dráhy, cenu za poskytnutí těchto služeb a cenu za užití vlečky sloužící k napojení zařízení služeb, podle údajů poskytnutých provozovatelem zařízení služeb nebo vlečky,
- b) vzorový návrh rámcové dohody uzavírané mezi přidělcem a žadatelem o přidělení kapacity dráhy a
- c) údaje o plánovaných změnách ceny za užití dráhy a ceny za přidělení kapacity dráhy v následujících 5 letech, jsou-li takové údaje k dispozici.

(4) Pravidla pro přidělování a odnímání kapacity dráhy zahrnují alespoň

- a) náležitosti a způsob podání žádosti o přidělení kapacity,
- b) podmínky a výše finanční záruky podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího kritéria pro žadatele o přidělení kapacity dráhy¹⁴⁾, je-li taková záruka požadována,
- c) podmínky a zásady přidělení kapacity, včetně kritérií pro přednostní přidělování kapacity, je-li dráha nebo její část prohlášena za přetíženou,
- d) postup při vyřízení žádosti o přidělení kapacity a lhůty pro její vyřízení,
- e) postup při pravidelné změně platného jízdního řádu, termíny změny platného jízdního řádu a příslušné lhůty,
- f) podmínky a zásady odejmutí, omezení a vzdání se přidělené kapacity a
- g) postup při odejmutí, omezení a vzdání se přidělení kapacity a příslušné lhůty, včetně podmínek vzdání se přidělené kapacity přetížené dráhy při jejím částečném nebo úplném nevyužívání.

(5) Dojde-li ke změně údajů obsažených v prohlášení o dráze, přidělce v něm změnu bezodkladně zaznamená a prohlášení o dráze opětovně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup a vyznačí v něm provedené změny. Odstavec 1 věta třetí a čtvrtá se použijí obdobně.

(6) Údaje podle odstavce 3 písm. h) a l) lze nahradit odkazem na místo, kde se s nimi lze seznámit způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Při uzavírání smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní, regionální nebo na veřejně přístupné vlečce nebo její změně se od obsahu prohlášení o dráze nelze odchýlit.

¹⁴⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 10/2015 ze dne 6. ledna 2015 o kritériích pro žadatele o přidělení kapacity železniční infrastruktury a o zrušení prováděcího nařízení (EU) č. 870/2014.

§ 34

Základní zásady přidělování kapacity dráhy

(1) O přidělení kapacity dráhy žádá žadatel přidělce na dobu platnosti příslušného jízdního řádu. Žádost o přidělení kapacity dráhy pro trasu vlaku vyžadující přidělení kapacity více přidělci může žadatel podat prostřednictvím kteréhokoliv dotčeného přidělce nebo společného koordinačního orgánu.

(2) Není-li žadatel držitelem platné licence pro provozování drážní dopravy na příslušné dráze, předloží přidělci před přidělením kapacity dráhy písemné prohlášení držitele licence o tom, že v případě přidělení kapacity dráhy tuto kapacitu skutečně využije. Takové prohlášení může pro určitý díl kapacity dráhy učinit jen jeden držitel licence. Nepředloží-li žadatel toto prohlášení, přidělce mu kapacitu dráhy nepřidělí.

(3) Přidělce přiděluje kapacitu dráhy nediskriminačním způsobem.

(4) Přidělce požadovaný díl kapacity dráhy přidělí, je-li tento díl dostupný a jsou-li splněny podmínky pro jeho přidělení podle prohlášení o dráze.

(5) Přidělenou kapacitu dráhy smí využít jen žadatel, kterému byla kapacita přidělena a který je držitelem licence, nebo držitel licence, který učinil prohlášení podle odstavce 2. Převedl-li žadatel za úplaty přidělenou kapacitu dráhy na jinou osobu, přidělce tuto kapacitu odejme; v následujících 12 měsících ode dne odnětí kapacity dráhy nelze tomuto žadateli další kapacitu dráhy přidělit.

§ 34a

Přidělování kapacity dráhy při zpracování jízdního řádu a jeho změny

(1) Před přidělením kapacity dráhy žadatelům, kteří podali žádost ve lhůtě počínající dnem zveřejnění prohlášení o dráze a končící ne dříve než 8 měsíců přede dnem nabytí platnosti jízdního řádu, zpracuje přidělce návrh jízdního řádu pro nákladní a osobní drážní dopravu.

(2) Návrh jízdního řádu pro nákladní a neveřejnou osobní drážní dopravu zpřístupní přidělce všem žadatelům nejpozději 4 měsíce po uplynutí lhůty pro podávání žádostí o přidělení kapacity dráhy. Žadatelé mohou k návrhu jízdního řádu uplatnit odůvodněné připomínky ve lhůtě nejméně 1 měsíce ode dne jeho zpřístupnění. Přidělce uplatněné připomínky s žadateli projedná. Návrh jízdního řádu upravený podle výsledků projednání zpřístupní přidělce bez zbytečného odkladu všem žadatelům.

(3) Návrh jízdního řádu pro veřejnou osobní drážní dopravu zpřístupní přidělce všem žadatelům, Ministerstvu dopravy a krajům, v jejichž územním obvodu se dráha nachází, nejpozději 2 měsíce po uplynutí lhůty pro podávání žádostí o přidělení kapacity dráhy. Žadatelé, Ministerstvo dopravy a kraje mohou k návrhu jízdního řádu uplatnit odůvodněné připomínky ve lhůtě nejméně 1 měsíce ode dne jeho zpřístupnění. Přidělce s nimi uplatněné připomínky projedná. Postupuje přitom tak, aby projednání dokončil zpravidla 4 měsíce přede dnem nabytí platnosti jízdního řádu. Návrh jízdního řádu upravený podle výsledků projednání zpřístupní přidělce bez zbytečného odkladu všem žadatelům, Ministerstvu dopravy a krajům, na jejichž území se dráha nachází.

(4) Požádá-li více žadatelů o přidělení téhož dílu kapacity dráhy, rozvrhne přidělece její přidělení tak, aby mohl vyhovět každému žadateli, a tento rozvrh s dotčenými žadateli projedná. Přídělece se smí v nezbytné míře odchýlit od požadovaného dílu kapacity dráhy; přitom dbá na zachování mezinárodních tras vlaků, je-li to možné. Přídělece poskytne v dostatečném předstihu před projednáním rozvrhu dotčeným žadatelům potřebné informace, zejména údaje o žádostech o přidělení téhož dílu kapacity dráhy, údaje o ostatních žádostech o přidělení kapacity na dotčené dráze a údaje o rozvrženém přidělení kapacity dráhy. Identifikační údaje žadatele přidělece poskytne pouze s jeho souhlasem.

(5) Nepodaří-li se postupem podle odstavce 4 vyhovět všem požadavkům na přidělení kapacity dráhy, prohlásí přidělece dotčenou dráhu nebo její část za přetíženou. Na přetížené dráze nebo její části vyhoví přidělece přednostně žádostem o přidělení kapacity dráhy za účelem provozování drážní dopravy na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, kombinované dopravy a mezinárodní nákladní drážní dopravy. Přednostní přidělení kapacity dráhy přidělece s příslušnými žadateli projedná; v případě potřeby se přiměřeně použije postup podle odstavce 4. Nepodaří-li se ani po projednání vyhovět všem přednostním žádostem, přidělece přidělí kapacitu dráhy nejprve za účelem provozování drážní dopravy na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, poté kombinované dopravy a poté mezinárodní nákladní drážní dopravy, zbývá-li dostupná kapacita dráhy. V rámci drážní dopravy na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících přidělece přidělí kapacitu dráhy nejprve za účelem provozování drážní dopravy vlaky nadregionálního nebo mezinárodního charakteru, poté drážní dopravy v územním obvodu kraje a poté drážní dopravy v územním obvodu obce.

(6) Je-li žádost o přidělení kapacity dráhy podána po uplynutí lhůty podle odstavce 1, ale před přidělením kapacity dráhy žadatelům, kteří podali žádost v této lhůtě, (dále jen „pozdní žádost“) přidělece pozdní žádost zohlední při přidělování kapacity a zpracování návrhu jízdního řádu, je-li to možné. Na základě pozdní žádosti lze přidělit pouze kapacitu dráhy zbývající po uspokojení žádostí podaných ve lhůtě podle odstavce 1. Směřuje-li více pozdních žádostí k přidělení téhož dílu kapacity dráhy, přidělece přidělí kapacitu podle jejich pořadí. Při souběhu pozdních žádostí se odstavec 4 použije obdobně.

(7) Přídělece stanoví alespoň jeden termín pravidelné změny platného jízdního řádu a lhůtu pro podávání žádostí o změnu kapacity dráhy přidělené podle odstavců 1 až 6, která nesmí být kratší než 15 dnů. Návrh změny platného jízdního řádu pro nákladní a neveřejnou osobní drážní dopravu zpřístupní přidělece všem žadatelům a projedná s nimi jejich připomínky. Návrh změny platného jízdního řádu pro veřejnou osobní drážní dopravu zpřístupní přidělece všem žadatelům, dopravcům provozujícím tuto dopravu na příslušné dráze, Ministerstvu dopravy a krajům, v jejichž územním obvodu se příslušná dráha nachází, a projedná s nimi jejich připomínky. Lhůta pro uplatnění připomínek a jejich projednání činí nejméně 15 dnů. Při pravidelné změně lze přidělit pouze zbývající dostupnou kapacitu dráhy a kapacitu, která je dostupná v důsledku požadovaných změn; odstavce 4 až 6 se použijí obdobně.

§ 34b

Přidělování kapacity dráhy po nabytí platnosti jízdního řádu

(1) Nejde-li o pravidelnou změnu jízdního řádu podle § 34a odst. 7, přiděluje přidělece po nabytí platnosti jízdního řádu zbývající dostupnou kapacitu dráhy na základě žádostí doručených po dni nabytí platnosti jízdního řádu a pozdních žádostí, které nebylo možné vyřídit postupem podle § 34a. Přídělece přiděluje kapacitu dráhy podle pořadí, ve kterém mu

byly žádosti doručeny. Při souběhu žádostí se § 34a odst. 4 použije obdobně. Přijetí žádosti přidělcem potvrdí žadateli do 5 pracovních dnů od jejího doručení.

(2) Přídělcem poskytne na žádost údaje o zbývajících dostupných kapacitách dráhy do 5 pracovních dnů ode dne doručení žádosti o poskytnutí těchto údajů.

§ 34c

Rámcová dohoda

(1) Přídělcem a žadatelem o přidělení kapacity dráhy mohou uzavřít rámcovou dohodu vymezující vlastnosti a rozsah kapacity dráhy požadované na časové období přesahující jedno období platnosti jízdního řádu. Uzavřít rámcovou dohodu lze na dobu nejvýše 5 let a o stejnou dobu lze její platnost prodloužit. Uzavřít rámcovou dohodu nebo prodloužit její platnost na dobu delší než 5 let je možné, pokud žadatel má po tuto dobu povinnost zabezpečovat přepravu na základě uzavřené smlouvy nebo vynaložil investice velkého rozsahu do drážních vozidel na zajištění přepravy.

(2) Rámcová dohoda nesmí vyloučit přidělení kapacity dráhy jiným žadatelům nebo obsahovat ujednání, které by vyloučilo změnu dohody.

§ 34d

Posuzování přeshraniční osobní drážní dopravy a hospodářské vyváženosti

(1) Úřad postupem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího nové služby v osobní železniční dopravě¹⁵⁾ rozhodne, zda prevažujícím účelem osobní drážní dopravy je přeprava osob mezi dvěma nebo více členskými státy.

(2) Úřad postupem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího nové služby v osobní železniční dopravě¹⁵⁾ rozhodne, zda může být osobní drážní dopravou překračující státní hranici České republiky a provozovanou bez smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících ohrožena hospodářská vyváženost osobní drážní dopravy provozované na základě smlouvy o veřejných službách.

(3) Úřad rovněž rozhodne, zda může být osobní drážní dopravou nepřekračující státní hranici České republiky a provozovanou bez smlouvy o veřejných službách ohrožena hospodářská vyváženost osobní drážní dopravy provozované na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících; na tento postup se ustanovení přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího nové služby v osobní železniční dopravě¹⁵⁾ o posuzování hospodářské vyváženosti použijí obdobně.

(4) Osoba, která není usazena na území České republiky a hodlá podat žádost o přidělení kapacity dráhy pro účely provozování přeshraniční osobní drážní dopravy, oznámí tuto skutečnost nejpozději 2 měsíce před podáním žádosti Úřadu. Osoba, která hodlá podat žádost o přidělení kapacity dráhy pro účely provozování osobní drážní dopravy bez smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, oznámí tuto skutečnost nejpozději 2 měsíce před podáním žádosti Úřadu.

¹⁵⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 869/2014 ze dne 11. srpna 2014 o nových službách v osobní železniční dopravě.

(5) Rozhodne-li Úřad o tom, že hospodářská vyváženost je na určitém úseku dráhy ohrožena, přidělcce kapacitu dráhy na takovém úseku pro účely provozování osobní drážní dopravy bez smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících nepřidělí nebo ji přidělí tak, aby na takovém úseku nebyl umožněn nástup nebo výstup cestujících. Je-li kapacita již přidělena, přidělcce ji na daném úseku dráhy odejme nebo ji omezí tak, aby na takovém úseku nebyl umožněn nástup nebo výstup cestujících.

§ 34e

(1) Úřad na návrh žadatele o přidělení kapacity dráhy nebo z moci úřední rozhodne, zda některá z částí zveřejněného prohlášení o dráze není v rozporu s tímto zákonem. Bylo-li prohlášení o dráze zveřejněno z důvodu změn údajů v něm obsažených, návrh lze podat jen ohledně těchto změn.

(2) Návrh musí obsahovat údaje o tom, která část prohlášení o dráze je v rozporu s tímto zákonem, v čem je tento rozpor spatřován a označení důkazů potřebných k jeho prokázání.

(3) Rozhodne-li Úřad, že některá z částí prohlášení o dráze je v rozporu s tímto zákonem, stanoví v rozhodnutí přiměřenou lhůtu, po jejímž uplynutí nelze takovou část použít. Přidělcce část, která je v rozporu s tímto zákonem, nahradí částí novou, kterou zaznamená do prohlášení o dráze a prohlášení o dráze opětovně zveřejní.

(4) Úřad je povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 40 dnů ode dne zahájení řízení.

§ 34f

(1) Úřad na návrh žadatele o přidělení kapacity dráhy nebo z moci úřední rozhodne, zda rozsah přidělené kapacity nebo postup při jejím přidělení není v rozporu s tímto zákonem.

(2) Návrh musí obsahovat údaje o tom, v čem je rozpor rozsahu přidělené kapacity dráhy nebo postupu při jejím přidělení s tímto zákonem spatřován a označení důkazů potřebných k jeho prokázání.

(3) Jde-li o řízení na návrh, jsou jeho účastníky pouze žadatel o přidělení kapacity dráhy a přidělcce.

(4) Rozhodne-li Úřad, že rozsah přidělené kapacity dráhy je v rozporu s tímto zákonem, uloží přidělcce nově přidělit kapacitu dráhy a stanoví mu způsob tohoto přidělení.

(5) Úřad je povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 40 dnů ode dne zahájení řízení.

§ 34g

(1) Úřad na návrh některé ze smluvních stran smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní, regionální nebo na veřejně přístupné vlečce nebo z moci úřední rozhodne, zda taková smlouva není v rozporu s tímto zákonem.

(2) Návrh musí obsahovat údaje o tom, která část smlouvy je v rozporu s tímto zákonem, v čem je tento rozpor spatřován a označení důkazů potřebných k jeho prokázání.

(3) Účastníky řízení jsou pouze smluvní strany dotčené smlouvy.

(4) Rozhodne-li Úřad, že některá z částí smlouvy je v rozporu s tímto zákonem, stanoví v rozhodnutí přiměřenou lhůtu, po jejímž uplynutí nelze takovou část použít.

(5) Úřad je povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 40 dnů ode dne zahájení řízení.

(6) Úřad na návrh některé ze stran, která se účastní jednání o uzavření smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce nebo z moci úřední posoudí, zda návrh na uzavření smlouvy není v rozporu s tímto zákonem. Odstavce 2 a 4 se použijí obdobně. Byl-li Úřadu podán návrh na posouzení návrhu na uzavření smlouvy, nelze tuto smlouvu až do ukončení řízení podle věty první uzavřít.

§ 34h

Osvědčení dopravce

(1) Dopravce musí mít ke dni zahájení drážní dopravy na dráze celostátní nebo na dráze regionální osvědčení dopravce, které se vztahuje na dráhy celostátní a regionální nebo na jejich část. Osvědčení vydává drážní správní úřad na základě žádosti dopravce na dobu 5 let a uvede v něm druh dopravy a rozsah služeb, na něž se vztahuje.

(2) Žádost o vydání osvědčení dopravce musí obsahovat údaje o jménu nebo obchodní firmě dopravce a jeho bydlišti či sídlu a údaje o systému řízení pro zajištění provozování drážní dopravy a systému zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy včetně zajištění povinností při vzniku mimořádné události. K žádosti dopravce přikládá

- a) seznam pracovních činností zajišťovaných dopravcem, pro které je vyžadována odborná způsobilost a popis systému jejího zajištění,
- b) seznam určených technických zařízení používaných při provozování drážní dopravy včetně dokladu o jejich provozování,
- c) seznam provozovaných drážních hnacích vozidel a seznam typů tažených drážních vozidel včetně dokladu o jejich technické způsobilosti,
- d) vnitřní předpisy pro provozování drážní dopravy, o provozování drážních vozidel, o provozování určených technických zařízení, o požadavcích na odbornou způsobilost a znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a o způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení,
- e) návrh druhu dopravy a rozsahu služeb, které bude provozovat,
- f) doklad o zaplacení správního poplatku.

(3) Osvědčením dopravce se dokládá, že dopravce

- a) má vnitřní organizační strukturu a systém řízení pro zajištění drážní dopravy a má vytvořen systém zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy, kterým se rozumí soubor organizačních a technologických opatření pro bezpečné provozování drážní dopravy,
- b) splňuje podmínky odborné způsobilosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy,
- c) splňuje podmínky stanovené tímto zákonem pro provozování drážních vozidel a určených technických zařízení,
- d) vydal vnitřní předpisy pro provozování drážní dopravy, o provozování drážních vozidel, o provozování určených technických zařízení, o požadavcích na odbornou způsobilost a

znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a o způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení.

(4) Osvědčení dopravce tvoří

- a) části osvědčující opatření přijatá dopravcem ke splnění požadavků uvedených v odstavci 3 písm. a),
- b) části osvědčující opatření přijatá dopravcem ke splnění požadavků uvedených v odstavci 3 písm. b) až d).

(5) Dopravce, který je držitelem osvědčení dopravce uděleného úřadem jiného členského státu^{6g)}, prokazuje drážnímu správnímu úřadu splnění podmínek pro udělení osvědčení dopravce uvedených v odstavci 3 písm. b) až d). Drážní správní úřad v tomto případě dopravci vydá pouze část osvědčení dopravce, uvedenou v odstavci 4 písm. b).

(6) Dopravce je povinen drážnímu správnímu úřadu oznámit změny údajů, které předkládá při podání žádosti o vydání osvědčení a předložit o nich doklady do 30 dnů od vzniku změn. Podle povahy změn údajů drážní správní úřad rozhodne o změně osvědčení dopravce.

(7) Jestliže drážní správní úřad zjistí, že dopravce přestal splňovat podmínky bezpečnosti provozování drážní dopravy, nebo v období 1 roku od vydání osvědčení neprovozuje drážní dopravu, odejme osvědčení dopravce, které vydal, nebo jeho část. Pokud drážní správní úřad odejme část osvědčení dopravce uvedenou v odstavci 4 písm. b), vyrozumí o odejmutí neprodleně orgán, který vydal část osvědčení dopravce uvedenou v odstavci 4 písm. a), není-li jím sám.

(8) Vydání, změnu a odejmutí osvědčení dopravce oznamuje drážní správní úřad do 1 měsíce od právní moci rozhodnutí Evropské železniční agentury^{6a)}.

(9) Vzor žádosti o vydání osvědčení dopravce a vzor osvědčení dopravce stanoví prováděcí právní předpis.

^{6g)} Čl. 10 směrnice 2004/49/ES o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 1995/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti (směrnice o bezpečnosti železnic).

Povinnosti dopravce

§ 24

(1) Dopravce je povinen

- a) provozovat drážní dopravu podle pravidel provozování drážní dopravy, platné licence a smlouvy uzavřené s provozovatelem dráhy o provozování drážní dopravy na dráze,
- b) vydat ke dni zahájení provozování drážní dopravy vnitřní předpis o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a způsob jejich ověřování, včetně systému pravidelného školení, vydávání a odnímání osvědčení strojvedoucího a změn údajů v něm uvedených a doby platnosti osvědčení strojvedoucího,
- c) vydat ke dni zahájení provozování drážní dopravy vnitřní předpis o organizačním zajištění údržby drážních vozidel,

- d) při provozování drážní dopravy používat drážní vozidla a určená technická zařízení s platným průkazem způsobilosti a v technickém stavu, který odpovídá schválené způsobilosti,
- e) zajistit, aby drážní vozidla na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální, lanové a vlečce řídily osoby, které mají platný průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla,
- f) zajistit, aby drážní dopravu prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé,
- g) se řídit při provozování drážní dopravy pokyny provozovatele dráhy udílenými při organizování drážní dopravy,
- h) zajistit, aby drážní vozidla na dráze celostátní a regionální řídily osoby, které mají platnou licenci strojvedoucího a platné osvědčení strojvedoucího,
- i) přijmout plán obchodní činnosti obsahující alespoň údaje o zamýšleném rozsahu činnosti a způsobu jejího finančního zajištění; to neplatí pro dopravce provozujícího drážní dopravu na dráze speciální, tramvajové, trolejbusové nebo lanové.

(2) Dopravce, který provozuje drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, který je držitelem platné licence, je dále povinen

- a) finančně zajistit řádné provozování drážní dopravy po celou dobu platnosti licence,
- b) poskytnout drážnímu správnímu úřadu za každý kalendářní rok nejpozději do 30. června roku následujícího doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování drážní dopravy,
- c) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání finanční způsobilosti k drážní dopravě,
- d) ke dni zahájení drážní dopravy sjednat pojištění pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou provozem drážní dopravy a zaplatit pojistné a po celou dobu provozování drážní dopravy mít sjednáno toto pojištění a zaplacené pojistné,
- e) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání pojištění pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou provozem drážní dopravy,
- f) zavést systém zajišťování bezpečnosti drážní dopravy a zajistit jeho dodržování,
- g) předložit do 30. června kalendářního roku drážnímu správnímu úřadu výroční zprávu o bezpečnosti provozování drážní dopravy za uplynulý kalendářní rok.

(3) Dopravce, který provozuje veřejnou drážní osobní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, je dále povinen zveřejnit do 30. června kalendářního roku zprávu o kvalitě poskytovaných služeb za uplynulý kalendářní rok^{6h)} a tuto zprávu poskytnout Evropské železniční agentuře.

(4) Pravidla provozování drážní dopravy, prvky systému zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy podle druhu a rozsahu vykonávaných činností a obsah výroční zprávy o bezpečnosti stanoví prováděcí předpis.

^{6h)} Čl. 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007.

§ 25

(1) Každý dopravce, který provozuje veřejnou drážní dopravu, je kromě povinností uvedených v § 35 povinen

- a) provozovat veřejnou drážní osobní nebo nákladní dopravu podle jízdního řádu a tarifu a předem vyhlášených smluvních přepravních podmínek v Přepravním a tarifním věstníku,
- b) ve veřejné drážní osobní dopravě přepravit každého, kdo má uzavřenou přepravní smlouvu, a přijmout k přepravě zavazadlo, pokud jsou splněny přepravní podmínky a přepravě nebrání okolnosti, které dopravce nemůže odvrátit,
- c) ve veřejné drážní nákladní dopravě přepravit věci, pokud lze přepravu provést dopravcem a zařízeními vyhovujícími obvyklým přepravním potřebám,
- d) na žádost uzavřít přepravní smlouvu i na úsek dráhy celostátní nebo dráhy regionální provozovaný jiným dopravcem; toto ustanovení se vztahuje na dopravce, kteří provozují veřejnou drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální,
- e) vytvářet ve veřejné drážní osobní dopravě podmínky pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace a rodičů s dětmi,
- f) ve veřejné drážní osobní dopravě zabezpečit předlékařskou první pomoc v případě nehody,
- g) zabezpečit náhradní dopravu za přerušenu veřejnou drážní osobní dopravu z důvodu nehody nebo z provozních důvodů, pro které nelze přepravu dokončit drážním vozidlem, kterým bylo započato plnění přepravní smlouvy,
- h) označit jednotlivá drážní vozidla nebo jejich soupravy určené pro přepravu osob s výjimkou dráhy lanové, tramvajové, trolejbusové a speciální názvem konečné stanice (zastávky) a drážní vozidla bezbariérově přístupná cestujícím s omezenou schopností pohybu a orientace mezinárodním symbolem přístupnosti, u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové dále číslem nebo jiným označením linky, názvy zastávek čitelnými i za tmy, dále evidenčním číslem vozidla na přední a zadní straně vozidla.

(2) Dopravce provozující veřejnou drážní dopravu, u něž vynaložené náklady přímo související se zabezpečením náhradní dopravy za přerušenu veřejnou osobní drážní dopravu z důvodu omezení provozování dráhy plánovaného podle § 23b odst. 3 přesáhly úspory související s přerušenu drážní dopravy a případné nároky na úhradu těchto nákladů na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, má nárok na náhradu tohoto rozdílu vůči provozovateli příslušné dráhy. Provozovatel dráhy tento rozdíl uhradí, doloží-li mu žadatel prokazatelně výši jím vynaložených nákladů přímo souvisejících se zabezpečením náhradní dopravy a výši úspor spojených s přerušenu drážní dopravy. Má-li dopravce nárok na úhradu vynaložených nákladů přímo souvisejících se zabezpečením náhradní dopravy na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, prokazatelně doloží rovněž výši tohoto nároku.

(3) Prostředky, které provozovatel dráhy vynaložil na úhradu podle odstavce 2, lze zahrnout do nákladů údržby, opravy nebo uskutečňování stavby dráhy, kvůli kterým došlo k přerušenu veřejné osobní drážní dopravy.

(4) Náklady přímo související se zabezpečením náhradní dopravy za přerušenu veřejnou osobní drážní dopravu, úspory související s přerušenu drážní dopravy a způsob jejich určení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 36a

Do dne 3. prosince 2019 se na provozování vnitrostátní veřejné drážní osobní dopravy čl. 8, 10, 17, čl. 18 odst. 2 písm. a) a b) a čl. 18 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě, dále čl. 7 odst. 2 písm. b), čl. 17 odst. 2 písm. b), čl. 24 odst. 3 písm. b) a čl. 32 přílohy č. 1 a příloha č. 2 k tomuto nařízení, nepoužijí.

§ 26

Přepravní řád

(1) Podmínky, za nichž se přepravují osoby a jejich zavazadla ve veřejné drážní osobní dopravě a věci ve veřejné drážní nákladní dopravě, stanoví přepravní řády.

(2) V přepravním řádu pro přepravu osob a jejich zavazadel ve veřejné drážní osobní dopravě se uvede zejména

- a) vznik, obsah a ukončení přepravní smlouvy, způsob prokazování jejího vzniku, včetně úpravy vztahů mezi dopravcem a cestujícím,
- b) náležitosti jízdního dokladu pro přepravu osob, způsob placení jízdného a posuzování platnosti jízdních dokladů,
- c) náležitosti přepravního dokladu pro přepravu zavazadel, způsob placení přepravného,
- d) právo na obsazení míst k sezení v drážním vozidle a podmínky pro poskytování rezervačních a ubytovacích služeb ve vlacích,
- e) podmínky přepravy dětí, cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace,
- f) způsob vracení jízdného a přepravného při neprovedení přepravy osob, jejich zavazadel, včetně živých zvířat,
- g) rozsah a podmínky přepravy ručních zavazadel a cestovních zavazadel a jejich druhy,
- h) podmínky a způsob používání sdělovacích, bezpečnostních a informačních zařízení cestujícími na dráze a v drážních vozidlech,
- i) věci vyloučené z přepravy zavazadel,
- j) zvláštní podmínky pro přepravu zavazadel, kterými jsou nebezpečné věci, snadno zkazitelné věci, živá zvířata, vozíky pro invalidy, dětské kočárky, jízdní kola, osobní automobily,
- k) rozsah nároků cestujícího vůči dopravci z přepravní smlouvy o přepravě osob a z přepravní smlouvy o přepravě zavazadel a způsob jejich uplatňování,
- l) vztah mezi dopravci ve veřejné drážní dopravě při plnění jedné přepravní smlouvy.

(3) V přepravním řádu pro přepravu věcí ve veřejné drážní nákladní dopravě se uvede zejména

- a) vznik, obsah a ukončení přepravní smlouvy, včetně úpravy vztahů mezi dopravcem a odesílatelem nebo příjemcem při uzavírání, plnění a ukončení přepravní smlouvy,
- b) náležitosti přepravního dokladu pro přepravu věcí, způsob placení přepravného,
- c) věci z přepravy vyloučené,
- d) podmínky pro přepravu nebezpečných věcí, zemřelých osob, snadno zkazitelných věcí, živých zvířat, odpadů, kolejových vozidel na vlastních kolech, věcí mimořádných rozměrů, neobvyklé hmotnosti nebo zvláštní povahy,
- e) podmínky pro ustanovení, působnost a získání odborné způsobilosti bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí,
- f) způsob převzetí zásilky dopravcem a její vydání příjemci,
- g) odpovědnost dopravce při škodě na zásilce a jiné škodě,
- h) rozsah nároků odesílatele nebo příjemce vůči dopravci a způsob jejich uplatňování,
- i) vztah mezi dopravci v nákladní drážní dopravě při plnění jedné přepravní smlouvy.

(4) Průvodčí drážního vozidla, osoba, která řídí drážní vozidlo nebo jiná osoba ve veřejné drážní osobní dopravě pověřená dopravcem a vybavená kontrolním odznakem nebo průkazem dopravce (dále jen "pověřená osoba") je oprávněna dávat cestujícím pokyny a příkazy k zajištění jejich bezpečnosti, bezpečnosti ostatních cestujících a bezpečnosti a plynulosti dopravy. Pověřená osoba je oprávněna

- a) vyloučit z přepravy cestujícího, který se na výzvu pověřené osoby neprokáže platným jízdním dokladem a nesplní povinnost zaplatit jízdné a přírážku,
- b) vyloučit z přepravy cestujícího nebo uložit cestujícímu zaplacení přírážky, pokud přes upozornění nedodrží přepravní řád, pokyny a příkazy pověřené osoby, znečišťuje drážní vozidlo nebo pokud svým chováním ruší klidnou přepravu cestujících nebo ostatní cestující jinak obtěžuje; vyloučením z přepravy nesmí být ohrožena bezpečnost a zdraví cestujícího,
- c) nepřipustit k přepravě nebo vyloučit z přepravy zavazadlo cestujícího nebo zvíře s ním přepravované, pokud jsou překážkou bezpečné přepravy cestujících nebo ohrožují zdraví cestujících nebo pokud jejich přepravu neumožňují přepravní podmínky,
- d) uložit cestujícímu, který se neprokázal platným jízdním dokladem, zaplacení jízdného a přírážky k jízdnému nebo vyžadovat od cestujícího osobní údaje potřebné k vymáhání jízdného a přírážky k jízdnému, pokud cestující nezaplatí na místě; osobními údaji potřebnými k vymáhání jízdného a přírážky k jízdnému se rozumí jméno, příjmení a datum a místo narození, adresa pro doručování **a číslo osobního dokladu** ⁶¹⁾.

(5) Cestující je povinen při nástupu do drážního vozidla, pobytu v něm a při výstupu z drážního vozidla chovat se tak, aby neohrozil svou bezpečnost, bezpečnost jiných osob, bezpečnost a plynulost drážní dopravy, a dbát přiměřené opatrnosti dané povahou drážní dopravy. Cestující je dále povinen

- a) dbát pokynů a příkazů pověřené osoby, které směřují k zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy, jeho bezpečnosti nebo bezpečnosti ostatních cestujících,
- b) na výzvu pověřené osoby se prokázat platným jízdním dokladem; neprokáže-li se platným jízdním dokladem z příčin na své straně, zaplatit jízdné z nástupní do cílové stanice nebo, nelze-li bezpečně zjistit stanici, kde cestující nastoupil, z výchozí stanice vlaku a přírážku k jízdnému, nebo pokud nezaplatí cestující na místě, prokázat se osobním dokladem a sdělit osobní údaje potřebné k vymáhání jízdného a přírážky k jízdnému [odstavec 4 písm. d)],
- c) na výzvu pověřené osoby zaplatit přírážku za nedodržování přepravního řádu.
- d) na výzvu pověřené osoby ji následovat na vhodné pracoviště veřejné správy ke zjištění totožnosti, anebo na výzvu pověřené osoby setrvat na vhodném místě do příchodu osoby oprávněné zjistit totožnost cestujícího, a to nesplní-li povinnosti uvedené v písmenu b).

(6) Výše přírážky stanoví dopravce v přepravních podmínkách. Výše přírážky nesmí přesáhnout částku 1 500 Kč. Přírážka za porušení podmínek stanovených přepravním řádem činí nejvýše 1 500 Kč.

(7) Vláda vydá nařízením přepravní řád pro veřejnou nákladní drážní dopravu. Ministerstvo dopravy vydá vyhláškou přepravní řád pro veřejnou drážní osobní dopravu. Podrobnosti přepravních podmínek mohou být stanoveny ve smluvních přepravních podmínkách.

(8) Osoba oprávněná zjistit totožnost cestujícího podle zvláštního právního předpisu je oprávněna sdělit osobní údaje podle odstavce 4 písm. d) pověřené osobě.

(9) Dopravce je oprávněn pro účely vymáhání zaplacení jízdného a přírážky k jízdnému zpracovávat osobní údaje podle odstavce 4 písm. d).^{6j)}

§ 27

Omezení a zastavení veřejné drážní dopravy

(1) Drážní doprava může být přechodně omezena nebo zastavena. O přechodném omezení nebo zastavení drážní dopravy rozhodne na základě žádosti drážní správní úřad v případě, že žadatel, v jehož zájmu má dojít k přechodnému omezení nebo zastavení dopravy, prokáže oprávněnost své žádosti. Drážní správní úřad žádost projedná

- a) s vlastníkem dráhy,
- b) s provozovatelem dráhy,
- c) s krajem, v jehož obvodu působnosti je drážní dopravou, která má být přechodně omezena nebo zastavena, zajišťována dopravní obslužnost; kraj projedná své stanovisko s dotčenými obcemi,
- d) s dopravcem v drážní dopravě, pokud nebyl předkladatelem žádosti o přechodné omezení nebo zastavení drážní dopravy.

(2) Dopravce je povinen přechodné omezení nebo zastavení veřejné drážní dopravy zveřejnit nejméně 14 dnů před počátkem omezení nebo zastavení drážní dopravy.

(3) Drážní správní úřad může rozhodnout o přechodném omezení drážní dopravy na nezbytně nutnou dobu z důvodů

- a) veřejného zájmu na jiné mimořádné drážní dopravě,
- b) bezpečnosti drážní dopravy,
- c) nahromadění přepravovaných věcí na dráze s výjimkou vlečky, způsobené provozovatelem dráhy nebo jiným dopravcem.

(4) Odvolání proti rozhodnutí drážního správního úřadu o přechodném omezení drážní dopravy dopravce nemá odkladný účinek.

(5) Drážní správní úřad může rozhodnout o zastavení drážní dopravy, není-li zájem dopravců na provozování drážní dopravy a pominou-li přepravní potřeby na dráze. Provozovatel dráhy je oprávněn provozovat takovou dráhu v omezeném rozsahu. Provozovatel dráhy v rámci omezeného provozování dráhy zajistí pravidelné prohlídky a kontrolu stanovených technických parametrů součástí dráhy podle pravidel pro provozování dráhy.

(6) Dopravce je povinen přechodně omezit nebo zastavit drážní dopravu na základě opatření vydaného správními úřady oprávněnými rozhodovat v oblasti veterinární, rostlinolékařské, hygienické služby, odpadového hospodářství nebo na základě mezinárodní smlouvy, jíž je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů.

(7) Dopravce je oprávněn přechodně omezit nebo zastavit drážní dopravu z důvodů

- a) nesjízdnosti dráhy v důsledku živelní pohromy, nehody nebo rekonstrukce dráhy,
- b) nepředvídaného narušení provozuschopnosti dráhy,

^{6j)} Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

⁶ⁱ⁾ § 46a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 7/2009 Sb

c) nahromadění přepravovaných věcí na vlečce, způsobené provozovatelem vlečky nebo jiným dopravcem.

Dopравce na dráze tramvajové nebo trolejbusové je povinen oznámit do 3 dnů drážnímu správnímu úřadu omezení nebo přerušení dopravy, pokud se jedná o přerušení dopravy delší než 7 dnů.

§ 28

Zrušeno zákonem č. 194/2010 Sb.

§ 39a

Zrušeno zákonem č. 194/2010 Sb.

§ 39b

Zrušeno zákonem č. 194/2010 Sb.

§ 39c

Zrušeno zákonem č. 194/2010 Sb.

§ 39d

Zrušeno zákonem č. 194/2010 Sb.

Jízdní řád

§ 40

(1) Jízdní řád veřejné osobní drážní dopravy na dráze celostátní a regionální zpracovává přidělcce při přidělování kapacity dráhy podle § 34a.

(2) Údaje z platného jízdního řádu a jeho změn předá provozovatel dráhy bezúplatně Ministerstvu dopravy pro účely vedení Celostátního informačního systému o jízdních řádech.

§ 29

Jízdní řád na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální a lanové

(1) Dopravce, který má provozovat veřejnou drážní osobní dopravu na dráze tramvajové nebo na dráze trolejbusové nebo na speciální dráze, a dopravce, který má provozovat veřejnou drážní osobní dopravu na dráze lanové, předloží před zahájením drážní dopravy jízdní řád ke schválení drážnímu správnímu úřadu. Příslušným ke schválení jízdního řádu je drážní správní úřad, který rozhoduje o udělení oprávnění k provozování drážní dopravy nebo o vydání úředního povolení.

(2) Na schvalování jízdních řádů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(3) Schválený jízdní řád postoupí drážní správní úřad Ministerstvu dopravy, které vede pro potřeby veřejnosti Celostátní informační systém o jízdních řádech.

§ 30

Platnost jízdního řádu

(1) Jízdní řád dráhy celostátní a dráhy regionální nabývá platnosti druhou sobotu v prosinci o půlnoci. Doba platnosti jízdního řádu je 12 měsíců. Pravidelná změna platného jízdního řádu nabývá platnosti druhou sobotu v červnu o půlnoci nebo v jiném termínu uvedeném v prohlášení o dráze.

(2) Jízdní řád a jeho změny dráhy tramvajové, dráhy trolejbusové, speciální dráhy a dráhy lanové nabývají platnosti nejdříve 24 hodin od jeho zveřejnění.

(3) Způsob zpracování, obsah a zveřejňování jízdního řádu a jeho změn a organizaci Celostátního informačního systému o jízdních řádech a rozsah a formát údajů předávaných do tohoto informačního systému stanoví prováděcí předpis.

ČÁST ŠESTÁ

DRÁŽNÍ VOZIDLA A URČENÁ TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ

Hlava první
DRÁŽNÍ VOZIDLA

§ 31

(1) Na dráhách lze provozovat drážní vozidlo, které svojí konstrukcí a technickým stavem odpovídá požadavkům bezpečnosti drážní dopravy, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí a jehož technická způsobilost byla prokázána shodou se schváleným typem. Drážní vozidla hnací, drážní vozidla tažená s rychlostí nad 160 km/h na dráhách železničních, drážní vozidla na dráze tramvajové, trolejbusové a lanové musí mít technickou způsobilost kromě prokázané shody se schváleným typem ještě ověřenou drážním správním úřadem. Na základě tohoto ověření vydá drážní správní úřad průkaz způsobilosti vozidla, to neplatí u vozidel uvedených v § 43b odst. 1. Způsob a podmínky schvalování technické způsobilosti stanoví prováděcí předpis.

(2) Shodu se schváleným typem prokazuje výrobce typovým osvědčením pro každé vozidlo.

(3) O schválení typu drážního vozidla rozhoduje drážní správní úřad na základě žádosti tuzemského nebo zahraničního výrobce nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem na schválení typu drážního vozidla. Byla-li žádost podána současně ve více členských státech, spolupracuje drážní správní úřad s příslušnými orgány těchto členských států.

(4) Drážní správní úřad schválí typ drážního vozidla, jsou-li splněny technické podmínky drážního vozidla stanovené prováděcím právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv. Podkladem pro rozhodnutí drážního správního úřadu je certifikát shody vydaný autorizovanou osobou podle zvláštního právního předpisu^{7g)}, tvoří-li drážní vozidlo subsystém evropského železničního systému. V ostatních případech je podkladem pro rozhodnutí drážního správního úřadu výsledek zkoušky drážního vozidla, kterou zajistí výrobce drážního vozidla nebo jiná osoba, která prokáže právní zájem na

schválení typu drážního vozidla, na svůj náklad u právnické osoby pověřené Ministerstvem dopravy.

(5) Drážní správní úřad vydá průkaz způsobilosti pro drážní vozidlo, které splňuje technické specifikace propojenosti platné v době uvedení vozidla do provozu na základě certifikátu shody, kterým autorizovaná osoba stvrzuje naplnění všech požadavků na strukturální subsystémy vozidla.

(6) Pokud bylo pro drážní vozidlo vydáno ES prohlášení o ověření subsystému, vydá drážní správní úřad průkaz způsobilosti na základě ověření, zda drážní vozidlo naplňuje podmínky

- a) technické propojenosti mezi subsystémy vozidla,
- b) technické propojenosti vozidla a dráhy,
- c) bezpečného začlenění subsystémů vozidla do železničního systému a
- d) technických požadavků nezahrnutých v technických specifikacích propojenosti, které se týkají technické propojenosti vozidla a konkrétní dráhy.

(7) Změnu na drážním vozidle, jejíž podstatou je zásah do konstrukce vozidla znamenající odchylku od schváleného typu, schvaluje drážní správní úřad podle podmínek stanovených prováděcím předpisem.

(8) Pravomocné rozhodnutí ve věci schválení typu a změny na drážním vozidle oznamuje drážní správní úřad Evropské železniční agentuře.

(9) Na dráhách lze provozovat drážní vozidla neschváleného typu pro účely zkušebního provozu a při zkouškách pro schválení typu nebo změny typu, a to jen na dobu potřebnou pro tento účel, za podmínky, že technický stav vozidla a způsob provádění zkoušek za jízdy neohrozí bezpečné provozování dráhy a drážní dopravy. Podmínky provádění zkušebního provozu a řízení drážního vozidla pro každý případ stanoví drážní správní úřad.

^{7d)} § 11 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

^{7g)} Nařízení vlády č. 133/2005 Sb., o technických požadavcích na provozní a technickou propojenost evropského železničního systému.

§ 43a

(1) Na dráhách lze provozovat jen drážní vozidlo, jehož emise plyných znečišťujících látek a znečišťujících částic ze spalovacích motorů splňují stanovené požadavky. Technická způsobilost motoru z hlediska úrovně emisí plyných znečišťujících látek a znečišťujících částic se prokazuje shodou se schváleným typem.

(2) Shodu se schváleným typem prokazuje výrobce uvedením označení na každý motor.

(3) O schválení typu motoru určeného pro použití v drážním vozidle rozhoduje drážní správní úřad na základě žádosti tuzemského nebo zahraničního výrobce nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem na schválení typu motoru.

(4) Drážní správní úřad schválí typ motoru určeného pro použití v drážním vozidle, jsou-li splněny požadavky na přípustné emise plyných znečišťujících látek a znečišťujících částic

a vydá osvědčení o schválení typu motoru. Podkladem pro rozhodnutí drážního správního úřadu je výsledek zkoušky motoru, kterou zajistí výrobce motoru nebo jiná osoba, která prokáže právní zájem na schválení typu motoru, na svůj náklad u právnické osoby pověřené Ministerstvem dopravy.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor žádosti o schválení typu motoru a podklady k ní přikládané, požadavky na přípustné emise plyných znečišťujících látek a znečišťujících částic, vzor osvědčení o schválení typu motoru, postup při zkoušce motoru, náležitosti označení motoru uváděného výrobcem, jakož i další podrobnosti schvalování typu motoru.

§ 43b

(1) Drážní vozidlo, jehož technická způsobilost byla schválena v členském státě a které splňuje všechny podmínky technických specifikací propojenosti, lze provozovat v České republice bez průkazu způsobilosti na dráhách, zařazených do evropského železničního systému, které jsou propojitelné podle technických specifikací propojenosti a za podmínek v nich uvedených.

(2) Drážní vozidlo, jehož technická způsobilost byla schválena v jiném členském státě a které nespĺňuje podmínky podle § 43 odst. 6 nebo odstavce 1, lze provozovat na dráze celostátní nebo regionální na základě rozhodnutí o schválení typu drážního vozidla nebo na základě vydání průkazu způsobilosti drážního vozidla, které vydá drážní správní úřad po posouzení a ověření technické dokumentace k drážnímu vozidlu nebo typu vozidla.

(3) K žádosti o schválení typu drážního vozidla nebo vydání průkazu způsobilosti drážního vozidla podle odstavce 2 přikládá žadatel

- a) doklad o schválení technické způsobilosti drážního vozidla v jiném členském státě –a záznam o technických úpravách provedených po schválení,
- b) technické údaje o vozidle, záznam o provozu a údržbě, jedná-li se o vozidlo, kterému nebylo vydáno ES prohlášení o ověření subsystému,
- c) kopii technické dokumentace, přikládané k ES prohlášení o ověření subsystému vozidla, jedná-li se o vozidlo, kterému bylo vydáno ES prohlášení o ověření subsystému,
- d) doklad o technických a provozních vlastnostech prokazující, že drážní vozidlo je v souladu se zabezpečovacím zařízením, trakčním vedením, s rozchodem koleje, průjezdnými průřezy, s maximální povolenou hmotností na nápravu a jinými omezeními dráhy celostátní a regionální,
- e) návrh podmínek použití drážního vozidla v provozu.

(4) Drážní správní úřad může požadovat provedení zkušebního provozu drážního vozidla s cílem ověřit shodu provozních vlastností s požadavky podle odstavce 3 písm. d); v takovém případě stanoví jeho obsah a rozsah. Zkušební provoz drážního vozidla zajišťuje žadatel na svůj náklad u právnické osoby pověřené Ministerstvem dopravy.

(5) U drážního vozidla podle odstavce 1, které splňuje všechny podmínky technických specifikací propojenosti, posuzuje drážní správní úřad pouze

- a) naplnění podmínek technické propojenosti vozidla a dráhy,
- b) naplnění technicko provozních požadavků na konstrukční provedení drážního vozidla nezahrnutých v technických specifikacích propojenosti, které se týkají technické propojenosti vozidla a konkrétní dráhy,
- c) zda některá část železničního systému neumožňuje provozování tohoto vozidla.

(6) V rozhodnutí o schválení typu drážního vozidla nebo rozhodnutí o vydání průkazu způsobilosti drážního vozidla lze v návaznosti na doklady podle odstavce 3 písm. d) a výsledky zkušebního provozu uvést podmínky použití drážního vozidla v provozu.

(7) Přehled technických provozních požadavků na konstrukční provedení drážního vozidla, nezahrnutých v technických specifikacích propojenosti, posuzovaných drážním správním úřadem podle odstavce 5, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 32

(1) Drážní vozidla v provozu, která určí prováděcí předpis, podléhají pravidelným technickým kontrolám, kterými se ověřuje technický stav drážního vozidla. Způsob a podmínky provádění kontrol technického stavu drážního vozidla stanoví prováděcí předpis.

(2) Zjistí-li drážní správní úřad, že drážní vozidlo v provozu je v technickém stavu, který nezaručuje bezpečnost drážní dopravy nebo nemá vlastnosti schváleného typu nebo nemá platný průkaz způsobilosti nebo nejsou u něj prováděny pravidelné technické prohlídky podle prováděcího předpisu, rozhodne o nezpůsobilosti drážního vozidla k provozu.

(3) Pro drážní vozidlo schválené pro použití na dráze celostátní nebo regionální přidělí drážní správní úřad na žádost vlastníka vozidla alfanumerický identifikační kód. Tento kód musí být vyznačen na vozidle a vložen s údaji o vozidle do registru drážních vozidel (§ 49d).

Hlava druhá ZPŮSOBILOST K ŘÍZENÍ DRÁŽNÍCH VOZIDEL

Díl 1

Řízení drážního vozidla na dráze místní, tramvajové, trolejbusové, speciální, lanové a vlečce

§ 33

(1) Řídit drážní vozidlo na dráze místní, tramvajové, trolejbusové, speciální, nebo lanové anebo na vlečce mohou jen osoby s platným průkazem způsobilosti k řízení drážního vozidla nebo s platnou licencí strojvedoucího, jde-li o dráhu místní nebo vlečku.

(2) Průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla vydává drážní správní úřad žadateli, který prokázal odbornou způsobilost zkouškou. Zkoušce se může podrobit žadatel, který

- a) dosáhl předepsaného věku a vzdělání,

- b) je spolehlivý k řízení drážního vozidla (§ 46),
- c) prokázal svou zdravotní způsobilost,
- d) podrobil se předepsané výuce a výcviku.

(3) Podmínky zdravotní způsobilosti, věku a vzdělání, rozsah potřebných odborných znalostí, způsob provádění výuky a výcviku a způsob provádění zkoušek stanoví prováděcí předpis.

(4) Drážní správní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení drážního vozidla v případě, že při řízení drážního vozidla vykazují nedostatky, které mohou ohrozit bezpečnost drážní dopravy. Podle výsledku přezkoušení může drážní správní úřad rozhodnout o omezení řízení drážního vozidla nebo o zákazu řízení drážního vozidla. V případě rozhodnutí o zákazu řízení drážního vozidla drážní správní úřad odejme osobě průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla.

(5) Drážní správní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení drážního vozidla, má-li důvodné pochybnosti o zdravotní nebo odborné způsobilosti těchto osob. V těchto případech drážní správní úřad zadrží průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla do doby, kdy důvody pro zadržení průkazu pominou.

(6) Bez průkazu způsobilosti mohou řídit drážní vozidlo osoby při jízdním výcviku nebo při zkoušce z řízení drážního vozidla. Při provozování drážního vozidla neschváleného typu pro účely zkušebního provozu a při zkouškách pro schválení typu nebo změny typu může drážní vozidlo řídit osoba dodavatele bez průkazu způsobilosti pouze pod dohledem osoby dopravce, který zodpovídá za zachování všech zásad pro bezpečnost drážní dopravy.

(7) Maximální dobu řízení drážního vozidla, dobu bezpečnostních přestávek a dobu odpočinku osob, které řídí drážní vozidlo, stanoví pro jednotlivé druhy drážních vozidel prováděcí předpis.

§ 34

Spolehlivým k řízení drážního vozidla není ten,

- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s řízením drážního vozidla, nebo pro jiný trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k řízení a osobě žadatele je obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při řízení,
- b) komu byl soudem uložen trest zákazu činnosti spočívající v řízení.

§ 46a

Za účelem zjištění, zda žadatel splňuje podmínku spolehlivosti podle § 46, si drážní správní úřad vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Díl 2 **Řízení drážního vozidla na dráze celostátní a regionální**

§ 46b

(1) Řídit drážní vozidlo na dráze celostátní a regionální mohou jen osoby s platnou licencí strojvedoucího a platným osvědčením strojvedoucího.

(2) Licence strojvedoucího udělená úřadem jiného členského státu Evropské unie platí na území České republiky, není-li držitel licence mladší než 20 let. Řídit drážní vozidlo na dráze celostátní nebo regionální může i držitel platného průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze místní nebo na vlečce, jde-li o místo styku vzájemně zaústěných drah.

(3) Osvědčení strojvedoucího platí na dráze nebo její části pro druhy drážních vozidel a způsob jejich užití, které jsou v něm uvedeny.

(4) Osoba bez platného osvědčení strojvedoucího může řídit drážní vozidlo na dráze celostátní a regionální pouze pod dohledem osoby, která je držitelem platného osvědčení strojvedoucího pro danou dráhu nebo její část, pokud

- a) narušení plynulosti drážní dopravy nebo údržba dráhy vyžaduje odklonění drážní dopravy, které stanoví provozovatel dráhy,
- b) jde o jednorázovou jízdu historického vlaku,
- c) jde o výjimečnou jednorázovou jízdu nákladního vlaku,
- d) jde o dodávku nebo zkušební nebo předváděcí jízdu nového typu vlaku nebo hnacího vozidla, nebo
- e) jde o jízdní výcvik nebo zkoušku z řízení drážního vozidla.

(5) Jízdu drážního vozidla řízeného osobou bez platného osvědčení strojvedoucího musí dopravce předem oznámit provozovateli dráhy. V případech uvedených v odstavci 4 písm. b) až e) musí být toto oznámení učiněno nejméně 24 hodin před jízdou. S výjimečnou jednorázovou jízdou nákladního vlaku musí provozovatel dráhy vyslovit souhlas.

(6) Osoba bez platné licence strojvedoucího může řídit drážní vozidlo na dráze celostátní nebo regionální pouze pod dohledem osoby, která je držitelem platného osvědčení strojvedoucího pro danou dráhu nebo její část, druh vozidla a způsob jeho užití, a to výhradně v případě jízdního výcviku nebo zkoušky řízení drážního vozidla.

Oddíl 1 **Licence strojvedoucího**

§ 46c

Vydávání licence

(1) Licenci strojvedoucího vydá drážní správní úřad na žádost fyzické osobě, která

- a) dosáhla 20 let věku a stanoveného vzdělání,
- b) je spolehlivá k řízení drážního vozidla podle § 46,
- c) je tělesně i duševně zdravotně způsobilá k řízení drážního vozidla,
- d) prokázala všeobecnou odbornou způsobilost pro řízení drážního vozidla a pro výkon činnosti strojvedoucího a
- e) uhradila drážnímu správnímu úřadu správní poplatek.

(2) Doba platnosti licence strojvedoucího je 10 let.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví minimální stupeň dosaženého vzdělání.

§ 46d

Zdravotní způsobilost

(1) Zdravotní způsobilost prokazuje žadatel lékařským posudkem vydaným lékařem závodní preventivní péče a posudkem o dopravně psychologickém vyšetření vydaným psychologem.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví podmínky zdravotní způsobilosti, rozsah, obsah a způsob provedení lékařské prohlídky a dopravně psychologického vyšetření pro vydání posudku, nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost, způsob hodnocení zdravotní způsobilosti a obsah lékařského posudku a dopravně psychologického vyšetření a dobu jeho platnosti.

§ 46e

Všeobecná odborná způsobilost

(1) Všeobecnou odbornou způsobilost prokazuje žadatel úspěšným složením zkoušky před komisí jmenovanou drážním správním úřadem. Předsedou komise musí být zaměstnanec drážního správního úřadu.

(2) O výsledku zkoušky vyhotoví komise protokol, který její předseda předá bez zbytečného odkladu drážnímu správnímu úřadu a oznámí výsledky zkoušky žadateli.

(3) Skládat zkoušku prokazující všeobecnou odbornou způsobilost může žadatel, který absolvoval školení pro získání příslušných znalostí, dovedností a postupů.

(4) Prokázání všeobecné odborné způsobilosti zkouškou se nepožaduje, pokud žadatel vykonával před podáním žádosti o vydání licence strojvedoucího činnost strojvedoucího nepřetržitě alespoň 3 roky.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a obsah základních obecných znalostí, dovedností a postupů, nezbytných pro řízení drážního vozidla a výkon činnosti strojvedoucího, rozsah, obsah a způsob provádění zkoušky, způsob hodnocení výsledků zkoušky, formální a obsahové náležitosti protokolu o výsledku zkoušky, počet členů komise, požadavky na členy komise a rozsah a obsah školení.

§ 46f

Pravidelná lékařská prohlídka

(1) Držitel licence strojvedoucího je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce ověřující, zda trvá jeho zdravotní způsobilost.

(2) Lékařský posudek postoupí lékař, který prohlídku provedl, držiteli licence a drážnímu správnímu úřadu.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, obsah a způsob provedení lékařské prohlídky pro vydání posudku, nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost, způsob hodnocení zdravotní způsobilosti, obsah lékařského posudku a dobu jeho platnosti a četnost pravidelných lékařských prohlídek.

§ 46g

Duplikát a výměna licence

(1) Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení licence strojvedoucího je její držitel povinen bez zbytečného odkladu ohlásit drážnímu správnímu úřadu. Bez zbytečného odkladu po ohlášení vydá drážní správní úřad strojvedoucímu potvrzení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení licence strojvedoucího. Potvrzení nahrazuje ztracenou, odcizenou, poškozenou nebo zničenou licenci strojvedoucího a jeho platnost je 30 dnů od jeho vydání.

(2) Za ztracenou, odcizenou, poškozenou nebo zničenou licenci strojvedoucího vyhotoví strojvedoucímu na základě písemné žádosti drážní správní úřad do 20 dnů ode dne podání žádosti duplikát licence.

(3) Dojde-li ke změně údajů v licenci strojvedoucího, vydá drážní správní úřad strojvedoucímu na písemnou žádost novou licenci strojvedoucího. Žadatel musí doložit změnu údajů a zaplacení správního poplatku. Datum ukončení platnosti nové licence se musí shodovat s datem ukončení platnosti licence, která je nahrazována.

(4) Držitel licence strojvedoucího je povinen při převzetí nové licence strojvedoucího nebo jejího duplikátu odevzdat drážnímu správnímu úřadu dosavadní licenci nebo potvrzení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení licence strojvedoucího, pokud mu bylo vydáno.

§ 46h

Odnětí licence strojvedoucího

(1) Drážní správní úřad odejme licenci strojvedoucího osobě, která

- a) přestala splňovat podmínku spolehlivosti k řízení drážního vozidla podle § 46,
- b) přestala splňovat podmínku zdravotní způsobilosti, nebo
- c) o odnětí požádala.

(2) Pokud se strojvedoucí dozví o skutečnostech vzbuzujících pochybnosti o jeho zdravotní způsobilosti k výkonu činnosti, neprodleně o tom uvědomí dopravce nebo provozovatele dráhy, který je jeho zaměstnavatelem.

(3) Pokud se drážní správní úřad dozví o skutečnostech vzbuzujících důvodné pochybnosti o zdravotní způsobilosti, nařídí držiteli licence strojvedoucího podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanoveném termínu, a je-li ohrožena bezpečnost drážní dopravy, pozastaví platnost licence do doby provedení přezkoumání.

(4) Pro přezkoumání zdravotní způsobilosti platí § 46d obdobně.

(5) Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 2 3 nemá odkladný účinek.

Oddíl 2 Osvědčení strojvedoucího

§ 46i Vydávání osvědčení

(1) Osvědčení strojvedoucího vydá dopravce na žádost fyzické osobě, která

- a) je v základním pracovněprávním vztahu s dopravcem,
- b) je držitelem platné licence strojvedoucího a
- c) prokázala zvláštní odbornou způsobilost pro
 1. řízení konkrétního druhu drážního vozidla,
 2. řízení na vymezených drahách nebo jejich částech a
 3. užívání českého jazyka v rozsahu nezbytném pro řízení drážního vozidla na území České republiky.

(2) Doby platnosti osvědčení strojvedoucího stanoví dopravce v souladu s vnitřním předpisem vydaným podle § 35 odst. 1 písm. b).

(3) Dopravce v osvědčení strojvedoucího vymezí dráhu nebo její část, druhy drážních vozidel a způsob jejich užití, pro které je osvědčení platné.

§ 46j Zvláštní odborná způsobilost

(1) Zvláštní odbornou způsobilost prokazuje žadatel úspěšným složením teoretické a praktické zkoušky před komisí jmenovanou dopravcem v souladu s vnitřním předpisem vydaným podle § 35 odst. 1 písm. b). Alespoň 1 člen komise nesmí být v základním pracovněprávním vztahu k dopravci.

(2) Dopravce je povinen oznámit drážnímu správnímu úřadu složení zkušební komise a místo, datum a čas konání zkoušky alespoň 5 pracovních dní před jejím konáním.

(3) Znalost českého jazyka se neověřuje, pokud je mateřským jazykem žadatele český jazyk.

(4) Skládat zkoušku prokazující zvláštní odbornou způsobilost může pouze žadatel, který absolvoval školení pro získání příslušných znalostí, dovedností a postupů.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a obsah podrobných znalostí, dovedností a postupů podle odstavce 1, rozsah, obsah a způsob provádění zkoušky, způsob hodnocení výsledků zkoušky a rozsah a obsah školení.

§ 46k

Pravidelné přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti

(1) Držitel osvědčení strojvedoucího je povinen se ve lhůtách stanovených vnitřním předpisem vydaným podle § 35 odst. 1 písm. b) podrobit pravidelnému přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti. Lhůty pro pravidelné přezkoušení nesmí překročit 3 roky.

(2) Pravidelnému přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti je držitel osvědčení strojvedoucího povinen se podrobit, pokud déle než 1 rok nevykonával činnost strojvedoucího na vymezené dráze nebo její části.

(3) Pro pravidelné přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti platí § 46j obdobně.

§ 46l

Odnětí osvědčení strojvedoucího

(1) Dopravce odejme osvědčení strojvedoucího osobě, která

- a) přestala být držitelem platné licence strojvedoucího,
- b) přestala splňovat podmínku zvláštní odborné způsobilosti, nebo
- c) o odnětí požádala.

(2) Pokud se dopravce dozví o skutečnostech vzbuzujících důvodné pochybnosti o zvláštní odborné způsobilosti, nařídí držiteli osvědčení strojvedoucího podrobit se přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti ve stanoveném termínu, a je-li ohrožena bezpečnost drážní dopravy, pozastaví platnost osvědčení do doby provedení přezkoušení.

(3) Pro přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti platí § 46j obdobně.

(4) Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 2 nemá odkladný účinek.

§ 46m

Pozbytí platnosti osvědčení strojvedoucího

(1) Osvědčení strojvedoucího pozbývá platnosti, pokud skončil základní pracovněprávní vztah mezi jeho držitelem a dopravcem, který osvědčení vydal. Dopravce neprodleně oznámí ukončení základního pracovněprávního vztahu drážnímu správnímu úřadu.

(2) Při ukončení základního pracovněprávního vztahu vrátí držitel osvědčení strojvedoucího toto osvědčení dopravci, který je vydal, a dopravce mu předá držiteli

osvědčení opis osvědčení a veškeré dokumenty dokládající absolvované školení a složené zkoušky.

§ 46n

Uznání zvláštní odborné způsobilosti

(1) Dopravce při vydávání osvědčení strojvedoucího uzná na žádost zvláštní odbornou způsobilost v rozsahu teoretické a praktické zkoušky nebo pravidelného přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti, které žadatel absolvoval u předchozího zaměstnavatele, pokud

- a) se absolvovaná zkouška nebo pravidelné přezkoušení vztahuje k předmětu osvědčení strojvedoucího podle § 46i odst. 3,
- b) ke dni podání žádosti neuplynula lhůta pro pravidelné přezkoušení podle § 46k odst. 1 a
- c) před podáním žádosti žadatel vykonával činnost strojvedoucího na vymezené dráze nebo její části bez přerušení nebo přerušení nepřesáhlo 1 rok.

(2) Není-li sjednána se zaměstnancem kvalifikační dohoda, je dopravce povinen po vydání osvědčení strojvedoucího uhradit předchozímu zaměstnavateli, u kterého držitel osvědčení absolvoval teoretickou a praktickou zkoušku nebo pravidelné přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti, poměrnou část nákladů vynaložených zaměstnavatelem na školení podle § 46j odst. 4, pokud

- a) uznal zvláštní odbornou způsobilost podle odstavce 1 a
- b) základní pracovněprávní vztah u předchozího zaměstnavatele byl rozváznán výpovědí zaměstnance nebo dohodou.

(3) Náklady podle odstavce 2 zahrnují skutečně vynaložené náklady na školení nezbytné pro absolvování teoretické a praktické zkoušky nebo posledního pravidelného přezkoušení v rozsahu, v jakém byla zkouška nebo přezkoušení uznána. Poměrná část nákladů se určí tak, že se rozdíl mezi lhůtou pro pravidelné přezkoušení, vyjádřenou v kalendářních dnech, a počtem kalendářních dní, po které v této lhůtě trval pracovní poměr k předchozímu zaměstnavateli, vydělí lhůtou pro pravidelné přezkoušení, vyjádřenou v kalendářních dnech; výsledná hodnota se vynásobí celkovými náklady podle věty první.

(4) Dopravce je povinen do 1 měsíce od vydání osvědčení strojvedoucího písemně vyzvat předchozího zaměstnavatele držitele osvědčení, aby doložil poměrnou část nákladů podle odstavců 2 a 3, pokud uznal zvláštní odbornou způsobilost podle odstavce 1. Úhradu poměrné části nákladů předchozímu zaměstnavateli provede dopravce do tří měsíců od doručení všech podkladů, nedohodnou-li se jinak.

§ 46o

Školení

(1) Školení podle § 46e odst. 3 a § 46j odst. 4 může poskytovat pouze fyzická nebo právnická osoba, které byla udělena akreditace k provozování této činnosti drážním správním úřadem.

- (2) Akreditaci udělí drážní správní úřad právnické nebo fyzické osobě, která doloží, že
- je držitelem živnostenského oprávnění,
 - má vytvořen plán pro zajištění teoretické i praktické části školení, ve kterém vymeze organizaci, rozsah a způsob provádění školení, včetně systému kontroly,
 - teoretické a praktické části školení budou zajišťovat osoby s dostatečnou odbornou způsobilostí a praxí a jízdni výcvik budou zajišťovat osoby, které jsou držiteli platné licence strojvedoucího a osvědčení strojvedoucího,
 - má právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování školení,
 - má zajištěno poskytování praktické části školení na drážních vozidlech a
 - uhradila drážnímu správnímu úřadu správní poplatek.

- (3) Osoba, které byla udělena akreditace k poskytování školení, je povinna
- zajišťovat školení podle vytvořeného plánu,
 - zajišťovat školení odborně způsobilými osobami a
 - mít po celou dobu provozování své činnosti právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování školení a mít tyto prostory a vybavení po celou dobu k dispozici a
 - zajišťovat poskytování praktické části školení na drážních vozidlech.

(4) Drážní správní úřad odejme akreditaci k poskytování školení osobě, která opakovaně nebo hrubým způsobem porušila povinnosti podle odstavce 3.

(5) Drážní správní úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam osob, kterým udělil akreditaci, a pravidelně jej aktualizuje.

Oddíl 3

Dohled a rejstříky

§ 46p

(1) Pokud drážní správní úřad zjistí, že držitel licence strojvedoucího vydané příslušným orgánem jiného členského státu přestal splňovat podmínku zdravotní způsobilosti, požádá tento orgán o přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele licence nebo o pozastavení platnosti licence. Je-li ohrožena bezpečnost drážní dopravy, zakáže drážní správní úřad držiteli licence strojvedoucího řízení drážních vozidel až do doby, kdy mu příslušný orgán podle věty první sdělí své rozhodnutí. Odvolání proti zákazu řízení drážního vozidla nemá odkladný účinek.

(2) Je-li dožádaným orgánem drážní správní úřad, posoudí žádost a ve lhůtě 28 dnů od jejího doručení sdělí své rozhodnutí dožadujícímu orgánu, Evropské komisi a příslušným orgánům členských států.

(3) Nesouhlasí-li drážní správní úřad s rozhodnutím orgánu jiného členského státu podle odstavce 1, předá záležitost Evropské komisi. Zákaz řízení drážního vozidla uložený podle odstavce 1 lze v takovém případě prodloužit do vydání rozhodnutí Evropské komise.

(4) Pokud drážní správní úřad zjistí, že držitel osvědčení strojvedoucího přestal splňovat podmínku zvláštní odborné způsobilosti, požádá dopravce nebo provozovatele dráhy,

který osvědčení vydal, o přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti držitele osvědčení nebo o pozastavení platnosti osvědčení. Je-li ohrožena bezpečnost drážní dopravy, zakáže drážní správní úřad držiteli osvědčení strojvedoucího řízení drážních vozidel až do doby, kdy mu dopravce nebo provozovatel dráhy sdělí své rozhodnutí. Odvolání proti zákazu řízení drážního vozidla nemá odkladný účinek. Zároveň o tomto zákazu uvědomí Evropskou komisi a orgány, které vydávají licence strojvedoucího v dalších členských státech.

(5) Postup podle odstavců 1 a 4 oznámí drážní správní úřad bez zbytečného odkladu Evropské komisi a příslušným orgánům členských států.

§ 46q

Doprovce je povinen provádět pravidelnou kontrolu činnosti strojvedoucích, kterým vydal osvědčení strojvedoucího. Vzniknou-li v důsledku kontroly pochybnosti o zdravotní způsobilosti strojvedoucího nebo trvá-li dočasná pracovní neschopnost strojvedoucího déle než 3 měsíce, oznámí dopravce tuto skutečnost neprodleně drážnímu správnímu úřadu.

§ 46r

(1) Evidence údajů o osobách, kterým byla vydána licence strojvedoucího, je vedena v rejstříku licencí, který je informačním systémem veřejné správy podle jiného právního předpisu. Správcem rejstříku licencí je drážní správní úřad. Drážní správní úřad pravidelně aktualizuje údaje vedené v rejstříku.

(2) Dopravce vede a pravidelně aktualizuje evidenci údajů o osobách, kterým vydal osvědčení strojvedoucího, v rejstříku osvědčení strojvedoucích, který je informačním systémem veřejné správy podle jiného právního předpisu.

(3) Údaje, vedené v rejstřících podle odstavců 1 a 2, formát údajů, přístupová práva k rejstříkům, postup při výměně údajů, dobu uchovávání údajů a postup v případě úpadku dopravce stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie^{5c)}.

^{5c)} Rozhodnutí Komise 2010/17/ES o přijetí základních parametrů pro rejstříky licencí strojvedoucích a doplňkových osvědčení podle směrnice 2007/59/ES.

HLAVA TŘETÍ

Podmínky pro odbornou způsobilost zaměstnanců zajišťujících provozování dráhy a drážní dopravy

§ 46s

(1) K dosažení a udržení odborné způsobilosti musí být zaměstnanci zajišťující obsluhu, údržbu, opravy a kontrolu dráhy nebo drážních vozidel školeni a jejich odborná způsobilost musí být ověřena odbornou zkouškou.

(2) Podmínky pro dosažení a udržování odborné způsobilosti zaměstnanců zajišťujících obsluhu, údržbu, opravy a kontrolu dráhy nebo drážních vozidel a určení okruhu těchto osob, které vykonávají pracovní činnosti zajišťující bezpečné a plynulé provozování dráhy a drážní dopravy, stanovuje provozovatel dráhy a dopravce ve vnitřním předpisu o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy nebo drážní dopravy. Předpis

stanoví způsob získání odborné způsobilosti, tj. průběh přípravy k odborné zkoušce a průběh vlastní zkoušky, i systém pravidelného školení, a to podle pracovních činností.

(3) Ověřování odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy nebo drážní dopravy zajišťuje provozovatel dráhy nebo dopravce v rámci své podnikatelské činnosti, nebo na základě soukromoprávního smluvního vztahu u k tomu účelu akreditované právnické nebo fyzické osoby, nebo pro profese, pro které jsou vydány kvalifikační a hodnotící standardy, u osoby akreditované podle zvláštního zákona¹⁶⁾. Přípravu k odborným zkouškám a následné pravidelné školení zajišťuje akreditovaná právnická nebo fyzická osoba.

(4) Akreditaci podle odstavce 3 udělí drážní správní úřad právnické nebo fyzické osobě, která doloží, že:

- a) je držitelem živnostenského oprávnění,
- b) má vytvořen plán pro zajištění teoretické i praktické části školení, ve které vymezí organizaci, rozsah a způsob provádění školení, včetně systému kontroly,
- c) teoretické a praktické části školení budou zajišťovat osoby s dostatečnou odbornou způsobilostí a praxí,
- d) má právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování školení,
- e) uhradila drážnímu správnímu úřadu správní poplatek.

(5) Osoba, které byla udělena akreditace k poskytování školení, je povinna

- a) zajišťovat školení podle vytvořeného plánu,
- b) zajišťovat školení odborně způsobilými osobami a
- c) mít po celou dobu provozování své činnosti právo k užívání nebytových prostor a vybavení nezbytného pro poskytování školení a mít tyto prostory a vybavení po celou dobu k dispozici.

(6) Drážní správní úřad odejme akreditaci k poskytování školení osobě, která opakovaně nebo hrubým způsobem porušila povinnosti podle odstavce 5.

(7) Drážní správní úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam osob, kterým udělil akreditaci, a pravidelně jej aktualizuje.

¹⁶⁾ Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA ČTVRTÁ URČENÁ TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ

§ 35

(1) Technická zařízení tlaková, plynová, elektrická, zdvihací, dopravní, pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů, která slouží k zabezpečení provozování dráhy nebo drážní dopravy anebo lyžařských nebo vodních vleků, jsou určenými technickými zařízeními, která podléhají doзору podle tohoto zákona.

(2) Podmínky pro konstrukci, výrobu a provoz určených technických zařízení a jejich konkretizaci stanoví prováděcí předpis.

(3) Před uvedením určeného technického zařízení do provozu musí být schválena jeho způsobilost k provozu. Způsobilost určeného technického zařízení k provozu schvaluje drážní správní úřad vydáním průkazu způsobilosti.

(4) Drážní správní úřad vydá průkaz způsobilosti určeného technického zařízení na základě technické prohlídky a zkoušky, kterou zajistí výrobce nebo jiná osoba, která prokáže právní zájem na schválení určeného technického zařízení, na svůj náklad u právnické osoby pověřené Ministerstvem dopravy. Je-li určené technické zařízení současně stanoveným výrobkem podle zvláštního předpisu^{7h)}, je podkladem pro rozhodnutí drážního správního úřadu doklad o shodě vydaný podle zvláštního právního předpisu⁷ⁱ⁾.

(5) Při provozování dráhy a při provozování drážní dopravy mohou být provozována jen určená technická zařízení s platným průkazem způsobilosti.

7h) Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

7i) § 13 zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 36

(1) Určená technická zařízení v provozu podléhají pravidelným revizím, prohlídkám a zkouškám, kterými se ověřuje jejich technický stav a provozní způsobilost. Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu mohou provádět jen fyzické osoby, které mají platné osvědčení o odborné způsobilosti. Osvědčení o odborné způsobilosti vydává drážní správní úřad. Rozsah odborných znalostí a způsob ověřování těchto znalostí stanoví prováděcí předpis.

(2) Zjistí-li drážní správní úřad, že určené technické zařízení má závažné nedostatky, že nelze zaručit jeho bezpečné provozování, zadrží průkaz způsobilosti a rozhodne o nezpůsobilosti určeného technického zařízení v provozu.

(3) Zjistí-li drážní správní úřad, že oprávněná osoba, provádějící revize, prohlídky a zkoušky určeného technického zařízení vykazuje nedostatky ve své činnosti, které podstatným způsobem ovlivňují ověřování technické způsobilosti a bezpečnost provozu určeného technického zařízení, odejme osvědčení o její odborné způsobilosti.

HLAVA PÁTÁ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

§ 49

(1) Mimořádnou událostí je nehoda nebo incident, ke kterým došlo v souvislosti s provozováním drážní dopravy nebo pohybem drážního vozidla na dráze nebo v obvodu dráhy a které ohrozily nebo narušily

- a) bezpečnost drážní dopravy,
- b) bezpečnost osob,
- c) bezpečnou funkci staveb nebo zařízení, nebo
- d) životní prostředí.

(2) Nehodou je událost, jejímž následkem je smrt, újma na zdraví nebo jiná újma. Vážnou nehodou je nehoda způsobená srážkou nebo vykolejením drážních vozidel, jejímž následkem je smrt, újma na zdraví alespoň 5 osob nebo škoda velkého rozsahu podle trestního zákoníku na drážním vozidle, dráze nebo životním prostředí, nebo jiná nehoda s obdobnými následky. Incidentem je jiná událost podle odstavce 1 než nehoda.

(3) Provozovatel dráhy a dopravce jsou povinni

- a) neprodleně oznámit každou mimořádnou událost v drážní dopravě Drážní inspekci a současně každou vážnou nehodu a nehodu, jejímž následkem je značná škoda podle trestního zákoníku, Policii České republiky,
- b) zajistit místo mimořádné události a provést dokumentaci stavu v době vzniku mimořádné události,
- c) zabezpečit uvolnění dráhy pro obnovení provozování dráhy nebo drážní dopravy, pokud tomu nebrání jiné okolnosti, a Drážní inspekce vydala k uvolnění dráhy souhlas,
- d) zjišťovat příčiny a okolnosti vzniku mimořádných událostí v drážní dopravě v případech stanovených prováděcím právním předpisem a činit opatření k jejich předcházení,
- e) odstraňovat zjištěné nedostatky při vzniku mimořádných událostí, jejich příčiny a škodlivé následky.

ČÁST SEDMÁ

Provozní a technická propojenost Evropského železničního systému

§ 49a

(1) Provozní a technická propojenost (dále jen "propojenost") evropského železničního systému je jeho schopnost umožnit bezpečný a nepřerušovaný pohyb drážního vozidla na dráhách evropského železničního systému.

(2) K zajištění propojenosti drah zařazených na území České republiky do evropského železničního systému musí tyto dráhy odpovídat stanoveným technickým specifikacím propojenosti a splňovat základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky.

(3) Technické specifikace propojenosti stanoví společný reprezentativní orgán pověřený Evropskou komisí.^{8a)} Technické specifikace propojenosti uveřejňuje Evropská komise v Úředním věstníku Evropské unie.^{8a),8b)}

(4) Strukturální a provozní subsystémy evropského železničního systému a základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Posuzování shody nebo vhodnosti užití jednotlivých součástí propojenosti subsystémů evropského železničního systému se řídí zvláštním právním předpisem.^{7f)}

^{7f)} § 11 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

^{8a)} Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/16/ES o interoperabilitě systému transevropské železniční dopravy.

^{8b)} Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 1996/48/ES o provozní propojenosti systému vysokorychlostní železniční dopravy.

§ 49b

(1) Vlastník dráhy a provozovatel dráhy, která je nebo se stane součástí evropského železničního systému, je povinen při stavbě nebo modernizaci dráhy, stavby na dráze, při jejím uvedení do užívání, provozování a údržbě zajistit dodržení základních požadavků na konstrukční a provozní podmínky a technických specifikací propojenosti.

(2) Drážní správní úřad vydá kolaudační rozhodnutí o ověření způsobilosti k užívání nově budované nebo modernizované dráhy železniční, která se stane součástí evropského železničního systému za podmínky, že vlastník dráhy nebo její provozovatel předloží ověření o splnění základních požadavků na konstrukční a provozní podmínky a splnění technických specifikací propojenosti (dále jen "ověření o shodě"). Ověření o shodě vydává právnická osoba, kterou je autorizovaná osoba pověřená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví po dohodě s Ministerstvem dopravy podle zvláštního právního předpisu.^{7f)}

(3) Výrobce drážních vozidel a výrobce určených technických zařízení jsou povinni zajistit, aby konstrukce a technický stav drážních vozidel a určených technických zařízení dráhy, která jsou nebo se stanou součástí evropského železničního systému, splňovaly základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky a technické specifikace propojenosti. Na schvalování technické způsobilosti drážního vozidla a určeného technického zařízení se vztahují ustanovení § 43, 44 a 47 zákona.

(4) Dopravce je povinen provozovat drážní dopravu na dráze, která je nebo se stane součástí evropského železničního systému, pouze drážním vozidlem, které splňuje základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky a technické specifikace propojenosti.

(5) O podmínkách provozování drážního vozidla, pro které nejsou vypracovány technické specifikace propojenosti na dráhách, které jsou součástí evropského železničního systému, rozhodne na žádost dopravce drážní správní úřad.

§ 49c

(1) Technické specifikace propojenosti nemusí být dodrženy

- a) při výstavbě nové dráhy nebo při modernizaci dráhy, která byla zahájena před zveřejněním technických specifikací propojenosti v Úředním věstníku Evropské unie,
- b) při schválení nového typu nebo modernizaci drážního vozidla, pokud drážní správní úřad obdržel žádost o schválení typu nebo modernizaci před zveřejněním technických specifikací propojenosti v Úředním věstníku Evropské unie,
- c) při obnově, rozšíření nebo modernizaci dráhy, pokud dodržení technické specifikace propojenosti by mohlo ohrozit ekonomickou realizaci projektu nebo kompatibilitu systému drah,
- d) po obnově dráhy v souvislosti s nehodou nebo přírodní katastrofou, kdy z důvodu zájmu na rychlém obnovení provozování drážní dopravy na dráze nelze z ekonomických nebo technických důvodů vyžadovat dodržení technických specifikací propojenosti,
- e) pro drážní vozidla jedoucí do a ze států, jejichž rozchod kolejí je odlišný od rozchodu drah evropského železničního systému, pokud o tom rozhodne na návrh České republiky Evropská komise.

(2) Drážní správní úřad oznamuje Evropské komisi případy nedodržení technických specifikací propojenosti při výstavbě nové dráhy nebo její modernizaci podle odstavce 1 písm.

a) nebo při schválení nového typu nebo modernizaci drážního vozidla podle odstavce 1 písm. b).

(3) Drážní správní úřad informuje Evropskou komisi o seznamu projektů podle odstavce 1 písm. a) a b), které jsou v pokročilé fázi rozvoje, do jednoho roku od vstupu technických specifikací propojenosti v platnost.

(4) Pokud při uvedení strukturálních subsystémů evropského železničního systému do provozu nebudou splněny technické specifikace propojenosti, oznámí drážní správní úřad Evropské komisi

- a) důvod neuplatnění technických specifikací propojenosti,
- b) technicko provozní vlastnosti konstrukčního provedení dráhy a drážního vozidla,
- c) autorizovanou osobu, která posuzuje naplnění požadavků na strukturální subsystémy.

§ 49d

(1) Drážní úřad vede registr jednotlivých součástí subsystémů nově budovaných nebo modernizovaných drah zařazených do evropského železničního systému a registr drážních vozidel vlastníků těchto vozidel se sídlem nebo bydlištěm v České republice, a určených k pohybu na dráze celostátní a regionální. Způsob vedení registrů a údaje v nich stanovené stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Údaje o jednotlivých součástech subsystémů nově budovaných nebo modernizovaných drah zařazených do evropského železničního systému poskytuje Drážnímu úřadu provozovatel dráhy do 15 dnů po uvedení součásti subsystému do užívání.

(3) Údaje o vozidle, které je určeno pro provozování na dráze celostátní nebo regionální, poskytuje vlastník drážního vozidla Drážnímu úřadu do 15 dnů od uvedení vozidla do provozu nebo, dojde-li ke změně údaje zapisovaného do registru drážních vozidel, do 15 dnů od vzniku změny.

(4) Údaje z registru drážních vozidel a údaje z registru součástí subsystémů poskytuje Drážní úřad orgánům členských států Evropské unie, které vedou registry drážních vozidel a registry součástí subsystémů a orgánům členských států ~~Evropské unie~~, které provádějí zjišťování příčin vzniku nehod v drážní dopravě, způsobem umožňujícím dálkový přístup. Drážní úřad na základě odůvodněné žádosti poskytne údaje vedené v registru drážních vozidel Evropské železniční agentuře, provozovateli dráhy, dopravci a ostatním osobám uvedeným v registru.

§ 49e

(1) Drážní úřad při výkonu státního dozoru dozírá na zajištění propojenosti železniční dráhy určené k začlenění do evropského železničního systému při jejím uvedení do užívání a pravidelně jednou za tři měsíce prověřuje, zda při jejím provozování a údržbě splňují strukturální a provozní subsystémy a jejich jednotlivé součásti základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky a technické specifikace propojenosti.

(2) Drážní úřad může požádat příslušný orgán Evropské komise o změnu technických specifikací propojenosti. Žádost o změnu technických specifikací propojenosti musí obsahovat

- a) označení autora technické specifikace propojenosti,
- b) číslo technické specifikace propojenosti,
- c) popis věcného problému a navrhované řešení změny.

(3) Zjistí-li Drážní úřad, že součást provozní a technické propojenosti subsystému, pro kterou bylo vydáno ověření o shodě nebo vhodnosti použití, nesplňuje základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky, rozhodne o uložení ochranného opatření, kterým zamezí dalšímu používání součásti provozní a technické propojenosti subsystému a zajistí její stažení z trhu. Obdobně se postupuje, jestliže notifikovaná osoba vydala ověření o shodě nebo výrobce vydal prohlášení o shodě pro součást provozní a technické propojenosti subsystému, která shodu nesplňuje. Uložení ochranného opatření oznamuje Drážní úřad Ministerstvu průmyslu a obchodu. Postup při uložení ochranného opatření a při jeho oznamování stanoví zvláštní právní předpis^{8c)}.

(4) Zjistí-li Drážní úřad, že strukturální subsystém, pro který bylo vydáno ověření o shodě nebo o vhodnosti použití, není plně v souladu s příslušnou technickou specifikací propojenosti nebo nesplňuje základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky, rozhodne o uložení ochranného opatření, kterým zamezí dalšímu používání strukturálního subsystému, a provedení dodatečného posouzení shody autorizovanou osobou. Rozhodnutí podle věty první a jeho odůvodnění oznámí Drážní úřad bez zbytečného odkladu Evropské komisi.

(5) Pokud pro strukturální subsystém nejsou vydány technické specifikace propojenosti nebo bylo rozhodnuto o výjimce podle § 49c odst. 1 nebo provozování strukturálního subsystému vyžaduje dodržení technických požadavků, které nejsou součástí technických specifikací propojenosti, sestaví Drážní úřad pro provozování strukturálního subsystému přehled technických požadavků na konstrukční provedení drážního vozidla a přehled stavebně technických podmínek provozování dráhy a poskytne je Evropské komisi.

(6) Drážní úřad zveřejní výroční zprávu o své činnosti za kalendářní rok a do 30. září následujícího kalendářního roku ji postoupí Evropské železniční agentuře. Obsah výroční zprávy stanoví prováděcí právní předpis.

^{8c)} § 7 a 9 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění zákona č. 277/2003 Sb.

ČÁST OSMÁ PŘESTUPKY

§ 50

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) vstoupí v rozporu s § 4a odst. 1 na dráhu nebo v obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná,
- b) provozuje v ochranném pásmu dráhy činnost v rozporu s § 9 odst. 1,
- c) poruší nebo ohrozí provozování dráhy a drážní dopravy nebo poškodí součásti dráhy nebo součásti drážního vozidla,
- d) úmyslně poškodí stavbu dráhy, stavbu na dráze nebo jiné zařízení, které je součástí této stavby, anebo úmyslně naruší činnost drážního zařízení nebo drážního vedení,
- e) v rozporu s § 22 odst. 4 nedbá v obvodu dráhy pokynu provozovatele dráhy,
- f) poruší přepravní podmínky stanovené pro přepravu nebezpečných věcí na základě § 37 odst. 2 písm. j) nebo § 37 odst. 3 písm. d),
- g) jako vlastník drážního vozidla neposkytne údaje podle § 49d odst. 3,
- h) v rozporu s § 30 odst. 3 neodevdá drážnímu správnímu úřadu neplatnou licenci, nebo
- i) v rozporu s § 53d odst. 2 neumožní inspektorům Drážní inspekce výkon jejich oprávnění bez zbytečného odkladu.

(2) Fyzická osoba se jako vlastník dráhy dopustí přestupku tím, že

- a) nezajistí v rozporu s § 20 odst. 1 údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost nebo neumožní styk dráhy s jinými dráhami, nebo
- b) nezajistí v rozporu s § 21 odst. 1 provozování dráhy.

(3) Fyzická osoba se jako vlastník dráhy celostátní nebo regionální dále dopustí přestupku tím, že

- a) nepečuje o rozvoj a modernizaci dráhy podle § 20 odst. 2,
- b) nenabídne v rozporu s § 20 odst. 3 dráhu, u níž není schopna zajistit její provozuschopnost, státu k odkoupení, nebo
- c) neumožní v případě stanoveném v § 21 odst. 1 provozování dráhy jinou oprávněnou osobou.

(4) Fyzická osoba se jako bezpečnostní poradce pro přepravu nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že

- a) nevypracuje výroční zprávu podle pododdílu 1.8.3.3 Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí^{8d)} (dále jen „Řád“), nebo
- b) nevypracuje zprávu o nehodě podle pododdílu 1.8.3.6 Řádu.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavee 1 písm. a), e), g) nebo h) nebo odstavee 4,
- b) 50 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavee 1 písm. i),
- c) 1 000 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavee 1 písm. b), c), nebo d,
- d) 10 000 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavee 1 písm. f), odstavee 2 nebo odstavee 3.

^{8d)} Vyhláška č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), ve znění sdělení č. 61/1991 Sb., sdělení č. 251/1991 Sb., sdělení č. 274/1996 Sb. a sdělení č. 34/2005 Sb.m.s.

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

§ 51

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí ~~správního deliktu~~ **přestupku** tím, že

- a) vykonává v rozporu s § 4a odst. 1 v obvodu dráhy činnosti, které jsou podnikáním,
- b) jako vlastník sítě technického vybavení umístěného v obvodu dráhy nepostupuje při havárii této sítě podle pokynů provozovatele dráhy udělovaných podle § 5a odst. 3,
- c) jako vlastník sítě technického vybavení umístěného v obvodu dráhy nebo v ochranném pásmu dráhy nezajistí v případě stanoveném v § 5a odst. 5 její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob,
- d) provozuje v ochranném pásmu dráhy činnost v rozporu s § 9 odst. 1,
- e) poruší nebo ohrozí provozování dráhy a drážní dopravy nebo poškodí součásti dráhy nebo součásti drážního vozidla,
- f) poškodí stavbu dráhy, stavbu na dráze nebo jiné zařízení, které je součástí této stavby, anebo naruší činnost drážního zařízení nebo drážního vedení,
- g) provozuje dráhu v rozporu s § 11 odst. 1 bez úředního povolení,
- h) v rozporu s § 24a odst. 1 písm. b) nebo § 24a odst. 2 písm. b) provozuje drážní dopravu bez platné licence,
- i) poruší přepravní podmínky stanovené pro přepravu nebezpečných věcí na základě § 37 odst. 2 písm. j) nebo § 37 odst. 3 písm. d), ~~nebo~~
- j) jako vlastník drážního vozidla neposkytne údaje podle § 49d odst. 3,
- k) v rozporu s § 30 odst. 3 neodevdá drážnímu správnímu úřadu neplatnou licenci, nebo
- l) v rozporu s § 53d odst. 2 neumožní inspektorům Drážní inspekce výkon jejich oprávnění bez zbytečného odkladu.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník dráhy dopustí přestupku tím, že

- a) nezajistí v rozporu s § 20 odst. 1 údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost nebo neumožní styk dráhy s jinými dráhami, nebo
- b) nezajistí v rozporu s § 21 odst. 1 provozování dráhy.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník dráhy celostátní nebo regionální dopustí přestupku tím, že

- a) nepečuje o rozvoj a modernizaci dráhy podle § 20 odst. 2,
- b) nenabídne v rozporu s § 20 odst. 3 dráhu, u níž není schopna zajistit její provozuschopnost, státu k odkoupení, nebo
- c) neumožní v případě stanoveném v § 21 odst. 1 provozování dráhy jinou oprávněnou osobou.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy dopustí přestupku tím, že

- a) neoznámí podle § 17 odst. 2 drážnímu správnímu úřadu změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o vydání úředního povolení, nebo o nich nepředloží doklady,
- b) nevyrozumí podle § 18 odst. 1 před podáním návrhu na zrušení úředního povolení k provozování dráhy o této skutečnosti drážní správní úřad nebo vlastníka dráhy,
- c) provozuje dráhu v rozporu s § 22 odst. 1 písm. a),
- d) nezajistí v souladu s § 22 odst. 1 písm. c), aby provozování dráhy prováděla osoba zdravotně a odborně způsobilá,
- e) nezveřejní v souladu s § 22 odst. 1 písm. d) jízdní řády pro veřejnou drážní osobní dopravu a jejich změny,
- f) neoznačí názvy stanic (zastávek), které provozuje podle § 22 odst. 1 písm. e),
- g) provozuje určené technické zařízení v rozporu s § 22 odst. 1 písm. f),
- h) omezí provozování dráhy nebo její části v rozporu s § 23b nebo 23c,
- i) v rozporu s § 22a odst. 2 neumožní dopravci užití veřejně nepřístupné vlečky nediskriminačním způsobem za účelem přístupu k jiné dráze nebo k zařízení služeb, k jinému zařízení nebo manipulačnímu místu,
- j) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. a) neumožní dopravcům využití přidělené kapacity dráhy,
- k) nezajistí dopravcům přístup k poskytovaným službám podle § 23 odst. 1 písm. b),
- l) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. c) sjedná cenu za užití dráhy a za přidělení její kapacity diskriminačním způsobem,
- m) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. d) neumožní dopravci provozovat drážní dopravu na dráze,
- n) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. e) neumožní dopravci užití dráhy pro objezd nesjízdného úseku,
- o) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. f) nevede seznam provozovaných drah a jejich součástí,
- p) v rozporu s § 23 odst. 5 nezpracuje analýzu kapacity přetížené dráhy,
- q) v rozporu s § 23 odst. 6 nepřijme plán na zmírnění nebo odstranění přetížení dráhy, nebo
- r) neposkytne údaje podle § 49d odst. 2.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy celostátní nebo regionální dopustí přestupku, tím že

- a) provozuje v rozporu s § 11 odst. 1 dráhu bez osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy,
- b) finančně nezabezpečí podle § 22 odst. 2 písm. a) řádné provozování dráhy,

- c) neposkytne podle § 22 odst. 2 písm. b) doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování dráhy,
- d) nepředloží podle § 22 odst. 2 písm. e) výroční zprávu o bezpečnosti provozování dráhy,
- e) nestanoví podle § 23 odst. 2 písm. b) rozsah poskytovaných přepravních služeb pro přepravu osob a věcí, nebo jej nezveřejní v Přepravním a tarifním věstníku,
- f) neoznámí podle § 23a odst. 4 drážnímu správnímu úřadu změny údajů, které předkládá v žádosti o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy, nebo o nich nepředloží doklady podle § 23a odst. 2,
- g) nezpracuje jízdní řád podle § 40 odst. 1,
- e) nepředá podle § 40 odst. 2 údaje z platného jízdního řádu Ministerstvu dopravy pro účely vedení Celostátního informačního systému o jízdních řádech, nebo
- i) použije v rozporu s § 62 odst. 4 finanční prostředky k provozování dráhy poskytnuté z veřejných rozpočtů k jiným účelům nebo nevede oddělené účetnictví.

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy nebo dopravce dopustí přestupku tím, že

- a) neoznámí vznik mimořádné události v drážní dopravě podle § 49 odst. 3 písm. a),
- b) nezajistí v souladu s § 49 odst. 3 písm. b) místo mimořádné události nebo neprovede dokumentaci stavu v době vzniku mimořádné události,
- c) nezabezpečí podle § 49 odst. 3 písm. c) uvolnění dráhy pro obnovení provozování dráhy nebo drážní dopravy,
- d) neprovede podle § 49 odst. 3 písm. d) zjištění příčin a okolností vzniku mimořádné události, nebo
- e) nepřijme podle § 49 odst. 3 písm. e) opatření určená k předcházení vzniku mimořádných událostí.

(7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel zařízení služeb dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 23d odst. 1 neposkytne dopravci službu bezprostředně související s provozováním drážní dopravy nebo ji poskytne diskriminačním způsobem, nebo
- b) v rozporu s § 23f nezajistí, aby byly služby poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování bylo vedeno oddělené účtování.

(8) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. k),
- b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. l),
- c) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4 písm. o), p) nebo q),
- d) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e), f) nebo j), odstavce 4 písm. a), b), e), f), i) nebo r), odstavce 5 písm. b), c), d), e), f), g), h) nebo i) nebo odstavce 7,
- e) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), g), h) nebo i), odstavce 2, odstavce 3, odstavce 4 písm. c), d), g), h), j), k), l), m) nebo n), odstavce 5 písm. a) nebo odstavce 6.

(9) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), d), g), h) nebo i) lze uložit též zákaz činnosti.

§ 52

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce dopustí přestupku tím, že

- a) provozuje drážní dopravu v rozporu s § 24a odst. 1 písm. a) nebo § 24a odst. 2 písm. a),
- b) neoznámí podle § 32 odst. 1 drážnímu správnímu úřadu změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence, nebo o nich nepředloží doklady,
- c) provozuje drážní dopravu v rozporu s § 35 odst. 1 písm. a),
- d) použije v rozporu s § 35 odst. 1 písm. d) k provozování drážní dopravy drážní vozidlo nebo určené technické zařízení bez platného průkazu způsobilosti nebo v technickém stavu, který neodpovídá schválené způsobilosti,
- e) nezajistí v souladu s § 35 odst. 1 písm. e), aby drážní vozidlo řídila osoba s platným průkazem způsobilosti k řízení drážního vozidla,
- f) nezajistí v souladu s § 35 odst. 1 písm. f), aby drážní dopravu prováděla osoba zdravotně a odborně způsobilá,
- g) se neřídí při provozování drážní dopravy pokyny provozovatele dráhy udílenými podle § 35 odst. 1 písm. g),
- h) nezajistí v souladu s § 46i odst. 1 vydávání osvědčení strojvedoucího,
- i) neprovádí v souladu s § 46q pravidelnou kontrolu činnosti strojvedoucích, kterým vydal osvědčení strojvedoucího, nebo
- j) nezajistí v souladu s § 46r odst. 2 vedení a pravidelnou aktualizaci rejstříku osvědčení strojvedoucích a poskytování informací z tohoto rejstříku v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie^{5c}).

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce na dráze celostátní nebo regionální dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s 24a odst. 1 písm. b) provozuje drážní dopravu bez platného osvědčení dopravce,
- b) neoznámí podle § 34h odst. 5 drážnímu správnímu úřadu změny údajů, které předkládá v žádosti o vydání osvědčení, nebo o nich nepředloží doklady,
- c) finančně nezajistí podle § 35 odst. 2 písm. a) řádné provozování drážní dopravy,
- d) neposkytne podle § 35 odst. 2 písm. b) drážnímu správnímu úřadu doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování drážní dopravy,
- e) nesjedná nebo nezaplatí podle § 35 odst. 2 písm. d) pojištění pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou provozem drážní dopravy,
- f) nepředloží podle § 35 odst. 2 písm. g) drážnímu správnímu úřadu výroční zprávu o bezpečnosti provozování drážní dopravy, nebo

g) nepodá písemné oznámení podle § 34d odst. 3 přidělci nebo drážnímu správnímu úřadu.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce ve veřejné drážní dopravě dopustí přestupku tím, že

- a) nezabezpečí v souladu s § 36 písm. f) předlékařskou první pomoc v případě závažné nehody nebo nehody,
- b) nezabezpečí v případech stanovených v § 36 písm. g) náhradní dopravu za přerušenu veřejnou drážní osobní dopravu,
- c) neoznačí drážní vozidlo nebo soupravu drážních vozidel podle § 36 písm. h),
- d) omezí nebo zastaví veřejnou drážní dopravu v rozporu s § 38 odst. 7, nebo
- e) nezveřejní přechodné omezení nebo zastavení veřejné drážní dopravy podle § 38 odst. 2 nebo je podle § 38 odst. 7 neoznámí drážnímu správnímu úřadu.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce poskytující přepravní služby v rámci závazků veřejné služby dopustí přestupku tím, že použije v rozporu s § 62 odst. 4 finanční prostředky poskytnuté z veřejných rozpočtů k provozování veřejné drážní osobní dopravy k jiným účelům nebo o těchto finančních prostředcích nevede oddělené účetnictví .

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce provozující veřejnou drážní osobní dopravu na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální nebo lanové dopustí přestupku tím, že nepředloží před zahájením drážní dopravy jízdní řád ke schválení drážnímu správnímu úřadu podle § 41 odst. 1.

(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie ^{1a)} jako

- a) dopravce nebo prodejce přepravních dokladů neinformuje cestující na stanici, kde není výdejna jízdních dokladů ani prodejní automat, o možnosti zakoupit jízdní doklad telefonicky, prostřednictvím internetu nebo ve vlaku a o nejbližší stanici nebo místu, kde jsou k dispozici výdejny jízdních dokladů nebo prodejní automaty,
- b) dopravce nebo provozovatel stanice nezavede nediskriminační pravidla pro přístup platná pro přepravu zdravotně postižených osob a osob s omezenou schopností pohybu a orientace,
- c) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury požaduje při rezervaci nebo prodeji přepravních dokladů zdravotně postiženým osobám nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace úhradu dodatečných nákladů, kterou nepožaduje v obdobných případech,
- d) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neoprávněně odmítl přijmout rezervaci nebo vystavit přepravní doklad zdravotně postižené osobě nebo osobě s omezenou schopností pohybu a orientace nebo neoprávněně požadoval, aby tyto osoby byly doprovázeny jinou osobou,
- e) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neposkytuje na požádání informace o přepravních

podmínkách zdravotně postižených osob nebo osob s omezenou schopností pohybu a orientace a o přístupnosti drážních vozidel a jejich vybavení pro tyto osoby,

- f) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury nevyrozumí na požádání písemně do 5 pracovních dnů dotyčnou zdravotně postiženou osobu nebo osobu s omezenou schopností pohybu a orientace o důvodech, proč jí odmítl přijmout rezervaci, vystavit přepravní doklad nebo proč požadoval, aby tato osoba byla doprovázena jinou osobou,
- g) dopravce nebo provozovatel stanice v rozporu s příslušnými technickými specifikacemi propojenosti nezajistí, aby stanice, nástupiště a vlakové soupravy, případně další prvky, byly přístupné zdravotně postiženým osobám a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace,
- h) dopravce nebo provozovatel stanice neposkytuje v obsazené stanici zdravotně postiženým osobám nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace bezplatnou pomoc při nastupování do vlaku, vystupování z vlaku nebo přestupu mezi vlaky,
- i) dopravce nebo provozovatel stanice nezajistí v neobsazené stanici uvedení jednoduše přístupných informací o nejbližších obsazených stanicích a dostupné pomoci pro zdravotně postižené osoby nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace,
- j) dopravce nevyřizuje stížnosti do 1 měsíce a v odůvodněných případech do 3 měsíců od jejich podání,
- k) dopravce nedefinuje normy kvality služeb pro přepravu cestujících a nezavede systém řízení jakosti,
- l) dopravce nezveřejní do 30. června kalendářního roku zprávu o kvalitě poskytovaných služeb,
- m) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neinformuje při prodeji jízdních dokladů cestující o jejich právech a povinnostech vyplývajících z přímo použitelného předpisu Evropské unie ^{1a)}, nebo
- n) dopravce nebo provozovatel stanice neinformuje cestující ve stanici nebo ve vlaku vhodným způsobem o adrese správního orgánu uvedeného v § 55 odst. 3.

(7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako přidělcce kapacity dopravní cesty dopustí přestupku tím, že

- a) nezpracuje nebo nezveřejní prohlášení o dráze nebo neumožní vyjádřit se k jeho obsahu podle § 33 odst. 1, nebo
- b) nepřidělí kapacitu dráhy podle § 34, 34a nebo 34b.

(8) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako účastník přepravy nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že

- a) nezajistí odpovídající proškolení zaměstnanců podílejících se na přepravě nebezpečných věcí podle kapitoly 1.3 Řádu,

- b) nesplní povinnost z hlediska bezpečnosti podle kapitoly 1.4 Řádu,
- c) neustanoví bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí podle pododdílu 1.8.3.1 Řádu,
- d) nevypracuje bezpečnostní plán, nezajistí proškolení zaměstnanců nebo nedodrží ustanovení bezpečnostního plánu podle kapitoly 1.10 Řádu,
- e) užije pro přepravu nebezpečných věcí jiné než předepsané obaly nebo cisterny nebo je užije jiným než předepsaným způsobem podle části 4 Řádu,
- f) neoznačí nebezpečnou věc podle části 5 Řádu,
- g) nepřiloží řádně vyplněné doklady předepsané pro přepravu nebezpečných věcí podle kapitol 5.1 a 5.4 Řádu,
- h) poruší požadavky na konstrukci a zkoušky obalů, velkých nádob pro volně ložené látky, velkých obalů nebo cisteren podle části 6 Řádu, nebo
- i) poruší podmínky přepravy, nakládky, vykládky nebo manipulace s nebezpečnými věcmi podle části 7 Řádu.

(9) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy při přepravě nebezpečných věcí v seřadovacích nádražích dopustí přestupku tím, že nezajistí vypracování interních nouzových plánů (kapitola 1.11 Řádu) pro tuto přepravu podle pododdílu 1.4.3.6 Řádu.

(10) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce nebo provozovatel dráhy při přepravě nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že nevypracuje zprávu o nehodě podle oddílu 1.8.5 Řádu.

(11) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako odesílatel při přepravě nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že při odesílání nezařadí nebezpečnou věc podle části 2 Řádu.

(12) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), odstavce 2 písm. b), c), d), e), f) nebo g), odstavce 3 písm. a), b), c) nebo e), odstavců 4 až 7, odstavce 8 písm. a) až c) a e) až i), nebo odstavců 9 až 11,
- b) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), g), h), i) nebo j), odstavce 2 písm. a), odstavce 3 písm. d) nebo odstavce 8 písm. d).

(13) Za přestupek podle odstavce 2 písm. a) nebo odstavců 8 až 11 lze uložit také zákaz činnosti.

§ 52a

Společná ustanovení

- (1) Přestupky podle tohoto zákona projednává drážní správní úřad s výjimkou
- a) přestupků podle § 50 odst. 1 písm. i) a přestupků podle § 51 odst. 1 písm. l), které projednává Drážní inspekce,

- b) přestupků podle § 51 odst. 4 písm. h) až q), § 51 odst. 5 písm. g), § 51 odst. 7 a § 52 odst. 7, které projednává Úřad, a
- c) přestupků podle § 52 odst. 6, dopustí-li se přestupku provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury, které projednává obecní živnostenský úřad.

(2) Přestupky podle § 50 odst. 1 písm. c) až f) může projednat příkazem na místě Policie České republiky.

(3) Pokuty uložené podle tohoto zákona vybírá orgán, který je uložil.

ČÁST DEVÁTÁ STÁTNÍ SPRÁVA A STÁTNÍ DOZOR

§ 53

(1) Zřizuje se správní úřad Drážní úřad jako orgán státní správy se sídlem v Praze, který je podřízen Ministerstvu dopravy.

(2) V čele Drážního úřadu je ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.

§ 53a

(1) Zřizuje se Drážní inspekce jako správní úřad podřízený Ministerstvu dopravy. Drážní inspekce se člení na ústřední inspektorát a územní inspektoráty. Sídla a územní působnost územních inspektorátů stanoví generální inspektor.

(2) V čele Drážní inspekce je generální inspektor, kterého jmenuje a odvolává vláda; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.

(3) Drážní inspekce je organizační složkou státu se sídlem v Praze.

§ 53b

(1) Drážní inspekce šetří příčiny a okolnosti vzniku vážných nehod na dráze železniční, vyjma speciální dráhy. Příčiny a okolnosti vzniku jiných mimořádných událostí na dráhách může Drážní inspekce šetřit, je-li to vhodné s ohledem na jejich závažnost, opakovanost, souslednost nebo jejich dopady na provozovatele dráhy a dopravce.

(2) Do probíhajícího šetření nesmí Ministerstvo dopravy ani jiné orgány zasahovat.

(3) Drážní inspekce zahájí šetření příčin vážné nehody na dráze železniční, vyjma speciální dráhy, bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 7 dnů ode dne, kdy se o nehodě dozvěděla. Šetří-li Drážní inspekce příčiny jiné mimořádné události, použije se věta první obdobně. O zahájení šetření podá Drážní inspekce do 7 dnů zprávu Evropské železniční agentuře. Při šetření postupuje Drážní inspekce tak, aby provozování drážní dopravy narušené mimořádnou událostí mohlo být obnoveno co nejdříve. Drážní inspekce se při šetření nezabývá odpovědností za trestný čin nebo správní delikt.

(4) O zahájení a průběhu šetření Drážní inspekce informuje

- a) Drážní úřad,
- b) dotčeného provozovatele dráhy,
- c) dotčeného dopravce,
- d) dotčeného výrobce drážního vozidla nebo jiného drážního zařízení,
- e) odborovou organizaci působící u dotčeného provozovatele dráhy nebo dopravce,
- f) osoby s újmou na zdraví nebo majetku a příbuzné obětí nehody, jsou-li Drážní inspekci známy.

(5) Drážní inspekce přijímá podněty a vyjádření od subjektů podle odstavce 4 a jejich obsah zohledňuje při svém šetření.

(6) Náležitosti zprávy o zahájení šetření podávané Evropské železniční agentuře stanoví prováděcí právní předpis.

§ 53c

(1) Je-li toho pro účely šetření třeba, Drážní inspekce může dožádat příslušný orgán jiného členského státu nebo Evropskou železniční agenturu o provedení úkonu směřujícího k objasnění příčiny mimořádné události (dále jen „zjišťovací úkon“), který by sama mohla provést jen s obtížemi nebo s neúčelnými náklady anebo který by nemohla provést vůbec. Je-li Drážní inspekce dožádána příslušným orgánem jiného členského státu, provede dožádaný zjišťovací úkon bez zbytečného odkladu. Drážní inspekce odmítne provést dožádaný zjišťovací úkon, je-li dožádání v rozporu s právními předpisy. Drážní inspekce může odmítnout provést dožádaný zjišťovací úkon, ohrožuje-li jeho provedení plnění jejich vlastních úkolů, nebo vyžaduje-li jeho provedení vynaložení neúměrných nákladů.

(2) Projeví-li se následky mimořádné události kromě území České republiky také na území jiného členského státu, spolupracuje Drážní inspekce s příslušným orgánem tohoto státu na šetření jejich příčin. Drážní inspekce může v takovém případě přizvat příslušný orgán jiného členského státu k provedení svých zjišťovacích úkonů. Drážní inspekce přizve příslušný orgán jiného členského státu k provedení svých zjišťovacích úkonů, je-li účastníkem mimořádné události dopravce, který je držitelem licence pro provozování drážní dopravy vydané tímto členským státem.

§ 53d

(1) Při šetření příčin mimořádných událostí jsou inspektoři Drážní inspekce oprávněni

- a) vstupovat na místo nehody nebo incidentu, na související prostor dráhy a do drážního vozidla,
- b) kontrolovat odstraňování trosk drážního vozidla, součástí dráhy a dalších drážních zařízení,
- c) zajišťovat trosky drážního vozidla, součástí dráhy a dalších drážních zařízení pro účely jejich dalšího zkoumání,
- d) zajišťovat výstupy ze záznamových zařízení umístěných v drážním vozidle,
- e) vyžadovat výsledky pitvy těl obětí a výsledky zkoušek provedených na vzorcích odebraných z těl obětí,
- f) vyžadovat výsledky výslechů dotčených osob,
- g) vyžadovat výsledky zkoušek zaměřených na zjištění přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky a případných dalších lékařských vyšetření u dotčených osob,
- h) vyžadovat vysvětlení od dotčených osob a

i) zajišťovat další důkazy pro šetření a vyžadovat přístup k veškerým dalším informacím týkajícím se nehody nebo incidentu.

(2) Každý je povinen umožnit inspektorům Drážní inspekce výkon jejich oprávnění bez zbytečného odkladu.

(3) Při šetření příčin mimořádných událostí jsou inspektoři Drážní inspekce povinni prokázat se při výkonu své funkce průkazem inspektora Drážní inspekce.

(4) V mimořádných nebo skutkově složitých případech může Drážní inspekce využít pomoci odborného konzultanta, který má znalost speciálního oboru, nebo nechat provést odborné posouzení znalcem. Se souhlasem inspektora Drážní inspekce může konzultant v rozsahu nezbytném pro výkon své funkce nahlížet do spisu o nehodě nebo incidentu a být přítomen výkonu oprávnění inspektorů Drážní inspekce. Do výkonu oprávnění inspektorů Drážní inspekce nesmí konzultant zasahovat. O všech skutečnostech, o nichž se konzultant v souvislosti s výkonem své funkce dozvěděl, je povinen zachovávat mlčenlivost. Této povinnosti jej může zprostit Drážní inspekce. Na vyloučení konzultanta se přiměřeně použijí předpisy o znalcích a tlumočnících.

(5) Při šetření příčin mimořádných událostí a odstraňování jejich následků spolupracuje Drážní inspekce se stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému. Při provádění záchranných a likvidačních prací na místě mimořádné události spolupracují inspektoři Drážní inspekce s velitelem zásahu zejména za účelem zachování důkazů nezbytných pro šetření.

(6) Vzor průkazu inspektora Drážní inspekce stanoví prováděcí právní předpis.

§ 53e

(1) Nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy k mimořádné události došlo, zpracuje Drážní inspekce závěrečnou zprávu o výsledcích šetření a po odstranění osobních údajů ji zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Je-li to s ohledem na předcházení mimořádným událostem vhodné, obsahuje závěrečná zpráva rovněž bezpečnostní doporučení určené Drážnímu úřadu, jinému správnímu orgánu nebo příslušnému orgánu jiného členského státu. Drážní úřad a jiný správní orgán využijí bezpečnostní doporučení k přijetí odpovídajících opatření, včetně návrhu na změnu právní úpravy. Návrh závěrečné zprávy Drážní inspekce projedná s Drážním úřadem, dotčeným provozovatelem dráhy a dotčeným dopravcem.

(2) Nelze-li šetření mimořádné události dokončit do 12 měsíců ode dne, kdy k mimořádné události došlo, zpracuje a zveřejní Drážní inspekce závěrečnou zprávu o výsledcích šetření bez zbytečného odkladu po jeho dokončení.

(3) Drážní inspekce závěrečnou zprávu zašle

- a) Drážnímu úřadu,
- b) Evropské železniční agentuře,
- c) jinému správnímu orgánu, týká-li se bezpečnostní doporučení obsažené v závěrečné zprávě jeho působnosti,
- d) příslušnému orgánu jiného členského státu, týká-li se bezpečnostní doporučení obsažené v závěrečné zprávě jeho působnosti,
- e) dotčenému provozovateli dráhy,
- f) dotčenému dopravci,
- g) dotčenému výrobcí drážního vozidla nebo jiného drážního zařízení,

- h) odborové organizaci působící u dotčeného provozovatele dráhy nebo dopravce,
- i) osobám s újmou na zdraví nebo majetku a příbuzným obětí nehody, jsou-li Drážní inspekci známy.

(4) Drážní úřad a jiný správní orgán sdělí Drážní inspekci ve lhůtě 12 měsíců ode dne zveřejnění závěrečné zprávy obsahující jim určená bezpečnostní doporučení, jaká opatření v souvislosti s tímto doporučením přijaly. Pro bezpečnostní doporučení příslušného orgánu jiného členského státu se věta první použije obdobně.

(5) Drážní inspekce zpracuje a do 30. září příslušného kalendářního roku zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup výroční zprávu o šetření mimořádných událostí, vydaných bezpečnostních doporučeních a opatřeních přijatých na jejich základě za předchozí kalendářní rok. Výroční zprávu zašle Drážní inspekce rovněž Evropské železniční agentuře.

(6) Náležitosti závěrečné zprávy stanoví prováděcí právní předpis.

§ 54

(1) Státní správu ve věcech drah vykonávají drážní správní úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy a Drážní úřad. Státní správu ve věcech drah vykonávají rovněž Drážní inspekce a Úřad.

(2) Působnost drážních správních úřadů vykonávají v rozsahu stanoveném tímto zákonem též obce v přenesené působnosti.

§ 54a

(1) Pro výkon působnosti podle tohoto zákona využívá drážní správní úřad ze základního registru obyvatel tyto referenční údaje:

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum úmrtí; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(2) Pro výkon působnosti podle tohoto zákona využívá drážní správní úřad ze základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci tyto referenční údaje:

- a) obchodní firma nebo název nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení,
- b) datum vzniku nebo datum zápisu do evidence podle zvláštních právních předpisů,
- c) datum zániku nebo datum výmazu z evidence podle zvláštních právních předpisů,
- d) právní forma,
- e) statutární orgán a
- f) adresa sídla právnické osoby nebo adresa sídla fyzické osoby.

(3) Pro výkon působnosti podle tohoto zákona využívá drážní správní úřad z agendového informačního systému evidence obyvatel tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

- b) datum narození,
- c) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství a
- e) adresa místa trvalého pobytu.

(4) Pro výkon působnosti podle tohoto zákona využívá drážní správní úřad z agendového informačního systému cizinců tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna,
- b) datum narození,
- c) místo a stát narození, kde se cizinec narodil; v případě, že se narodil na území České republiky, místo a okres narození,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- e) adresa místa pobytu na území České republiky a
- f) datum úmrtí, popřípadě den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců jen tehdy, jsou-li ve tvaru předcházejícím současný stav.

§ 55

(1) Drážní úřad vykonává působnost podle tohoto zákona nebo podle zvláštního právního předpisu s výjimkou věcí, ve kterých tak činí Ministerstvo dopravy, Drážní inspekce, Úřad nebo obce.

(4) Drážní úřad vykonává působnost orgánu dozoru podle ustanovení zvláštního právního předpisu nad stanovenými výrobky^{8h)} a ostatními výrobky⁸ⁱ⁾ určenými pro provozování dráhy a drážní dopravy, které jsou součástí dráhy nebo drážních vozidel, nad drážními vozidly, určenými technickými zařízeními a nad strukturálními a provozními subsystémy na dráhách zařazených do evropského železničního systému.

(3) Drážní úřad dohlíží nad plněním povinností týkajících se dodržování práv cestujících v železniční přepravě podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{1a)} a vyřizuje stížnosti na porušování těchto povinností.

^{8h)} § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 22/1997 Sb.

⁸ⁱ⁾ § 7 odst. 1 zákona č. 102/2001 Sb.

§ 56

Ministerstvo dopravy:

- a) rozhoduje o zařazení železniční dráhy do kategorie; zrušení celostátní nebo regionální dráhy po dohodě s Ministerstvem obrany,
- b) rozhoduje o změně kategorie dráhy celostátní na jinou kategorii železniční dráhy a o změně kategorie jiné železniční dráhy než dráhy celostátní na dráhu celostátní po dohodě s Ministerstvem obrany,
- c) je odvolacím orgánem ve správním řízení ve věcech upravených tímto zákonem proti rozhodnutí Drážního úřadu, Drážní inspekce a obcí,

- d) uplatňuje stanoviska k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci z hlediska zájmů a záměrů ve věcech drah,
- e) **je dotčeným orgánem při posuzování zralosti projektů společného zájmu energetické infrastruktury¹³⁾ a uplatňuje závazné stanovisko ve společném územním a stavebním řízení pro stavby projektů společného zájmu energetické infrastruktury z hlediska působnosti všech drážních úřadů.**

¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009

§ 56a

(1) Obecní úřady uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci z hlediska dráhy speciální, tramvajové, trolejbusové a lanové, pokud není příslušné ministerstvo.

(2) Drážní správní úřad vydává závazné stanovisko v řízení o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle zákona o ochraně přírody a krajiny, jde-li o kácení dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze. Pokud by pozastavením, omezením nebo zákazem kácení došlo k ohrožení tohoto účelu, vydá drážní správní úřad nesouhlasné závazné stanovisko.

§ 57

(1) Hlavní město Praha⁹⁾ vykonává přenesenou působnost podle tohoto zákona ve věci dráhy tramvajové, trolejbusové, lanové a speciální dráhy s výjimkou:

- a) schvalování typu drážního vozidla,
- b) schvalování způsobilosti drážního vozidla,
- c) schvalování způsobilosti určených technických zařízení,
- d) rozhodování o osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k provádění revizí, prohlídek a zkoušek určených technických zařízení,
- e) rozhodování o zastavení nebo omezení provozu určených technických zařízení a o odnětí průkazů jejich způsobilosti.

(2) Ostatní obce¹⁰⁾ vykonávají přenesenou působnost podle tohoto zákona ve věci dráhy tramvajové, trolejbusové, lanové a speciální dráhy s výjimkou:

- a) schvalování typu drážního vozidla,
- b) schvalování způsobilosti drážního vozidla,
- c) schvalování způsobilosti určených technických zařízení,
- d) rozhodování o osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k provádění revizí, prohlídek a zkoušek určených technických zařízení,
- e) rozhodování o zastavení nebo omezení provozu určených technických zařízení a o odnětí průkazů jejich způsobilosti,
- f) působnosti speciálního stavebního úřadu,
- g) vydávání průkazu způsobilosti k řízení lanových drah.

⁹⁾ § 13 a 26 zákona České národní rady č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ § 58 odst. 5 zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Příslušnou k rozhodování podle tohoto zákona je obec, v jejímž územním obvodu se nachází dráha tramvajová, trolejbusová, lanová nebo speciální dráha.

§ 57a

(1) Drážní úřad uvědomí bez zbytečného odkladu Úřad o zahájení řízení a umožní mu v přiměřené lhůtě vyjádřit se v řízení, je-li předmětem řízení

a) vydání, změna, odnětí nebo zrušení

1. úředního povolení k provozování dráhy,
2. osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy,
3. oprávnění k provozování drážní dopravy nebo
4. osvědčení dopravce,

b) omezení a zastavení veřejné drážní dopravy nebo

c) schválení technické způsobilosti drážního vozidla.

(2) V řízeních podle odstavce 1 je Úřad dotčeným orgánem.

(3) Zahájí-li Úřad řízení podle tohoto zákona, uvědomí o tom bez zbytečného odkladu Drážní úřad a umožní mu v přiměřené lhůtě se v řízení vyjádřit. Drážní úřad je v tomto řízení dotčeným orgánem.

(4) V řízeních vedených Úřadem, která se týkají mezinárodní drážní dopravy, si Úřad vyžádá vyjádření příslušného orgánu jiného státu, jehož území je takovou dopravou dotčeno. V případě potřeby si Úřad rovněž vyžádá vyjádření společného koordinačního orgánu přidělců kapacity dráhy. Vyžádá-li si vyjádření Úřadu příslušný orgán jiného státu v řízení, které se týká mezinárodní drážní dopravy, Úřad své vyjádření poskytne bez zbytečného odkladu.

(5) Úřad svá rozhodnutí vydaná podle tohoto zákona po nabytí právní moci a po odstranění osobních údajů a informací, které jsou obchodním tajemstvím, trvale zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Úřad pravidelně projednává situaci při provozování dráhy a drážní dopravy s provozovatelem dráhy, dopravci a zástupci odesílatelů a cestujících a zjištěné údaje zohledňuje při své činnosti. Projednání Úřad koná alespoň každé 2 roky.

Státní dozor

§ 58

Státní dozor

(1) Státní dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem nebo jinými právními předpisy a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, v oblasti drah a podmínek stanovených v rozhodnutích vydaných podle tohoto zákona vykonávají v rozsahu své působnosti drážní správní úřad a Úřad. V rozsahu své působnosti vykonávají státní dozor také obce; jde o výkon přenesené působnosti.

(2) Pověření k výkonu státního dozoru má formu průkazu.

(3) Provozovatel dráhy a dopravce jsou povinni osobu pověřenou k výkonu státního dozoru při výkonu státního dozoru bezplatně dopravit po dráze a umožnit mu bezplatné užití dráhy, drážního vozidla a drážních sdělovacích zařízení.

(4) Zjistí-li osoba pověřená k výkonu státního dozoru při výkonu státního dozoru porušení povinností nebo podmínek podle odstavce 1, podle potřeby a povahy zjištěných nedostatků uloží způsob a lhůtu k odstranění těchto nedostatků a jejich příčin.

(5) Vzor průkazu k výkonu státního dozoru stanoví prováděcí právní předpis.

§ 59

Kontrolu výkonu státní správy ve věcech drah Drážním úřadem, Drážní inspekcí a obcemi vykonává Ministerstvo dopravy; to neplatí, jde-li o výkon působnosti Drážní inspekce při šetření nehod a incidentů.

§ 59a

Pořádková pokuta

Zrušen zákonem č. 64/2014 Sb.

ČÁST DESÁTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 60

(1) Vláda České republiky rozhodne ve lhůtě jednoho roku od účinnosti tohoto zákona, která část z dráhy celostátní, již provozují České dráhy na základě zvláštního zákona,⁵⁾ je dráha regionální. Dráhy regionální je Ministerstvo dopravy povinno zveřejnit v Obchodním věstníku. Na rozhodování se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(2) Při rozhodování podle odstavce 1 se nezařadí do kategorie regionální dráhy ta část dráhy celostátní, která je uvedena v seznamu tratí podle mezinárodní dohody, kterou je Česká republika vázána.¹¹⁾

(3) Provozování drah a drážní dopravy není živností podle živnostenského zákona.¹²⁾

§ 61

Práva a závazky rozpočtové organizace Drážní úřad zřízené Ministerstvem dopravy existující ke dni jejího zrušení, přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Drážní úřad zřízený podle tohoto zákona.

§ 62

(1) Dopravci, kteří provozují drážní dopravu na základě koncese, jsou povinni do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona požádat o udělení licence (§ 24). Do doby rozhodnutí drážního správního úřadu se tito dopravci považují za dopravce, kterým byla udělena licence podle tohoto zákona.

¹¹⁾ Evropská dohoda o mezinárodních železničních magistrálách (Dohoda AGC), schválená usnesením vlády ČSSR č. 78 z 8. 2. 1990.

¹²⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Provozovatelé dráhy, kteří provozují dráhu na základě koncese, jsou povinni požádat drážní správní úřad do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona o vydání úředního povolení k provozování dráhy (§ 11). Do doby rozhodnutí drážního správního úřadu se tyto provozovatelé dráhy považují za provozovatele dráhy, kterým bylo vydáno úřední povolení podle tohoto zákona.

(3) Osoby, které řídí drážní vozidlo, jsou povinny zažádat drážní správní úřad o vydání průkazu způsobilosti k řízení (§ 45) do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona. Do doby rozhodnutí o způsobilosti k řízení se tyto osoby považují za osoby způsobilé k řízení podle tohoto zákona.

(4) Je-li jedna fyzická nebo právnická osoba zároveň provozovatelem celostátní nebo regionální dráhy a provozovatelem drážní dopravy na těchto dráhách, je pro tuto fyzickou nebo právnickou osobu závazné vedení odděleného účetnictví a odděleného účtování v účetních okruzích za provozování dráhy, za osobní drážní dopravu, za nákladní drážní dopravu a činností, na něž byly poskytnuty finanční prostředky z veřejných rozpočtů při provozování dráhy a provozování drážní dopravy. Oddělené účtování v účetních okruzích za osobní drážní dopravu, za nákladní drážní dopravu a činností, na něž byly poskytnuty finanční prostředky z veřejných rozpočtů, provádí i provozovatel drážní dopravy, který není současně provozovatelem dráhy. Finanční prostředky k provozování veřejné drážní osobní dopravy a prostředky k provozování dráhy poskytnuté z veřejných prostředků se vedou samostatně a nemohou se převádět do jiných činností.

§ 63

(5) Právní vztahy založené vlečkovou smlouvou podle vyhlášky Ministerstva dopravy č. 126/1964 Sb., o styku mezi dráhami celostátními a vlečkami a o vztazích mezi zúčastněnými organizacemi (vlečkové podmínky), vzniklé přede dnem účinnosti tohoto zákona, jakož i práva z nich vzniklá, se řídí dosavadními předpisy.

(6) Podmínky pro přepravu nebezpečných věcí na železniční dráze upravuje zvláštní právní předpis.^{12a)}

^{12a)} Vyhláška č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), ve znění pozdějších předpisů.

§ 64

Řízení ve věcech upravených tímto zákonem

Souhlas drážního správního úřadu podle § 7 odst. 3 a § 9 odst. 1 vydávaný jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu podle zvláštního právního předpisu, územní souhlas nebo ohlášení stavby je závazným stanoviskem podle správního řádu.

§ 65

Přepravní řád upravující přepravní podmínky na dráze celostátní a na dráze regionální se může odchýlit od ustanovení obchodního zákoníku, pokud přejímá ustanovení mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů.

§ 65a

(zrušeno zákonem č. 1/2005 Sb.)

§ 66

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo dopravy vydá vyhlášku k provedení § 3 odst. 1, § 3a odst. 1, § 4a odst. 3, § 5 odst. 5, § 6 odst. 1 a 2, § 7 odst. 2, § 14a odst. 3, § 20 odst. 4, § 23 odst. 1 písm. a), § 22 odst. 5, § 23 odst. 8, § 23a odst. 7, § 23d odst. 5, § 25 odst. 6, § 27 odst. 3, § 34h odst. 9, § 35 odst. 4, § 36 odst. 4, § 37 odst. 7, § 42 odst. 3, § 43 odst. 1, 4 a 7, § 43a odst. 5, § 43b odst. 7, § 44 odst. 1 a 2, § 45 odst. 3 a 7, § 46c odst. 3, § 46d odst. 2, § 46e odst. 5, § 46f odst. 3, § 46j odst. 5, § 47 odst. 2, § 48 odst. 1, § 49 odst. 3, § 49a odst. 4, § 49d odst. 1, § 49e odst. 6, § 53b odst. 6, § 53d odst. 6, § 53e odst. 6 a § 58 odst. 5.

(2) Ministerstvo dopravy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vydá právní předpis o podmínkách zdravotní způsobilosti osob k provozování dráhy a drážní dopravy a o způsobu provádění posudkové činnosti.

(3) Ministerstvo dopravy po dohodě s Ministerstvem vnitra vydá právní předpis o provádění výuky, výcviku a zkoušek žadatelů o průkaz způsobilosti k řízení tramvají a trolejbusů.

(4) Ministerstvo dopravy vydá právní předpis, kterým stanoví součásti dráhy.

(5) Ministerstvo dopravy stanoví vyhláškou druhy mimořádných událostí v drážní dopravě, postup při vzniku a opatření na místě mimořádné události, příslušnost k zjišťování jejich příčin a okolností a opatření k předcházení vzniku mimořádných událostí.

§ 67

Zrušovací ustanovení

Tímto zákonem se zrušují:

1. zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 104/1974 Sb.,
2. vyhláška Ministerstva dopravy č. 52/1964 Sb., kterou se provádí zákon o dráhách, ve znění vyhlášek č. 132/1969 Sb. a č. 122/1974 Sb.,
3. vyhláška Ministerstva dopravy č. 68/1964 Sb., o přenesení působnosti státní správy ve věcech drah, ve znění vyhlášky č. 11/1979 Sb., o působnosti správ celostátních drah na úseku státního odborného technického dozoru na dráhách, a vyhlášky č. 177/1988 Sb.,
4. vyhláška Ministerstva dopravy č. 126/1964 Sb., o styku mezi dráhami celostátními a vlečkami a o vztazích mezi zúčastněnými organizacemi (vlečkové podmínky), ve znění vyhlášek č. 111/1966 Sb., č. 2/1980 Sb., č. 42/1984 Sb. a č. 74/1985 Sb.,

5. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 11/1979 Sb., o působnosti správ celostátních drah na úseku státního odborného technického dozoru na dráhách,
6. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 123/1979 Sb., o městské hromadné dopravě,
7. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 18/1981 Sb., o schvalování drážních vozidel a zvláštních drážních mechanizačních zařízení,
8. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 61/1982 Sb., o určených technických zařízeních,
9. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 72/1984 Sb., o podmínkách způsobilosti kontejnerů ISO řady 1 k bezpečnému a plynulému provozu,
10. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 8/1987 Sb., o způsobilosti dovážených lanových drah a jiných technických zařízení,
11. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 7/1988 Sb., o křížení pozemních komunikací s dráhami v úrovni kolejí,
12. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 190/1988 Sb., kterou se stanoví pevné částky náhrad za způsobení malých poruch v provozu vlaku na celostátních dráhách a vlečkách, ve znění vyhlášky č. 316/1992 Sb.,
13. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 38/1990 Sb., kterou se stanoví některé podmínky k zajištění bezpečného a plynulého provozu zdvihacích zařízení pro manipulaci s kontejnery ISO řady 1,
14. směrnice Federálního ministerstva dopravy, Generální prokuratury ČSSR a Federálního ministerstva vnitra č. j. 11 471/1973, o koordinaci a součinnosti orgánů dopravy, bezpečnosti a prokuratury při železničních nehodách (registrována v částce 12/1973 Sb.),
15. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 11 446/1974, o pravidelném opakovaném přezkušování jeřábníků a vazačů pracujících se silničními výložníkovými jeřáby nebo se železničními kolejovými výložníkovými jeřáby (registrován v částce 15/1974 Sb.),
16. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 19 239/1974, o lhůtách dozorcí činnosti státního odborného technického dozoru (registrován v částce 15/1974 Sb.),
17. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 12 142/1975-18, o zdvihacím zařízení horní plošiny poschodového železničního vozu pro dopravu osobních automobilů, ve znění výnosu č. j. 23 229/79-025 (registrovány v částce 33/1975 Sb. a částce 6/1980 Sb.),
18. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 12 241/75-025, o působnosti správ celostátních drah jako drážních správních orgánů, ve znění výnosu č. j. 25 112/77 (registrovány v částce 2/1973 Sb. a v částce 20/1975 Sb.),
19. výnos Federálního ministerstva dopravy a Českého báňského úřadu č. 3939/19/1976, o pravidlech technického provozu pro důlní dráhy povrchových hnědouhelných dolů (PTP-D) (registrován v částce 4/1979 Sb.),

20. výnos Federálního ministerstva dopravy č. 26 049/76, kterým se vydává Zkušební řád pro řidiče, průvodčí, dispečery, výpravčí a pracovníky přepravní kontroly městské hromadné přepravy, ve znění výnosu č. 7 129/1982-025 (registrovány v částce 8/1977 Sb. a v částce 9/1982 Sb.),
21. výnos Federálního ministerstva dopravy č. 19 022/1978, o odborné způsobilosti v elektrotechnice na dráhách (registrován v částce 32/1978 Sb.),
22. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 8 624/1982-25, kterým se stanoví pevné částky náhrad za poškození železničních vozů a zařízení, ve znění výnosu č. j. 18 682/1992-040 (registrovány v částce 16/1982 Sb. a v částce 81/1992 Sb.),
23. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 9 737/1984, o přepravách vojenských kontejnerových zásilek (registrován v částce 22/1984 Sb.),
24. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 5 095/85-ÚÚŽZ, kterým se vydávají směrnice o zdravotní způsobilosti pracovníků na železnicích (registrován v částce 16/1985 Sb.),
25. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 8 969/85, kterým se stanoví některé podmínky výkonu státního odborného technického dozoru na zajištění bezpečnosti kontejnerů ISO řady 1 v provozu (registrován v částce 24/1985 Sb.).

§ 68

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1995.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

Přechodná ustanovení zákona č. 191/2006 Sb. kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Čl. III

1. Zařízení lyžařských vleků se považují za provozně způsobilá za podmínky, že nejpozději do šestnácti měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona požádá provozovatel lyžařského vleku Drážní úřad o vydání průkazu způsobilosti určeného technického zařízení (§ 47 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů). Nepožádá-li provozovatel v této lhůtě o vydání průkazu způsobilosti, pozbývá uplynutím této lhůty zařízení provozní způsobilosti.

2. V provozování lyžařského vleku mohou fyzické a právnické osoby pokračovat po dobu jednoho roku ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, na základě oprávnění k podnikatelské činnosti nebo podnikatelského oprávnění, které získaly před jeho účinností.

Po uplynutí lhůty tato oprávnění zanikají. Fyzické nebo právnické osoby provozující lyžařský vlek předloží živnostenskému úřadu ve lhůtě deset měsíců od účinnosti tohoto zákona doklady prokazující, že splňují podmínky stanovené živnostenským zákonem, nebo že ustanovily odpovědného zástupce, který podmínky splňuje. Za tohoto předpokladu vydá živnostenský úřad ve lhůtě 60 dnů od předložení dokladů živnostenský list k provozování lyžařského vleku.

Zákon č. 191 /2006 Sb. nabyl účinnosti dne 11 .6.2006.

Přechodná ustanovení zákona č. 181/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Povinnost zákonem stanovených osob předložit výroční zprávu o bezpečnosti provozování dráhy podle § 22 odst. 2 písm. e) zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, nebo výroční zprávu o bezpečnosti provozování drážní dopravy podle § 35 odst. 2 písm. g) zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, a zveřejnit výroční zprávu o činnosti Drážního úřadu podle § 49e odst. 6 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, nebo výroční zprávu o šetření příčin a okolností vzniku mimořádných událostí podle § 53b odst. 6 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, se vztahuje poprvé ke kalendářnímu roku 2006.
2. Provozovatelé dráhy celostátní a regionální, kteří provozují dráhu na základě úředního povolení, jsou povinni do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona požádat drážní správní úřad o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy. Do doby rozhodnutí drážního správního úřadu o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy se považují za provozovatele dráhy, kterým bylo osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy vydáno.
3. Osvědčení dopravce vydané podle ustanovení dosavadních právních předpisů se považuje za osvědčení dopravce podle tohoto zákona a zůstává v platnosti do 31. prosince 2007.
4. Lhůty stanovené zákonem pro podání žádosti o přidělení kapacity dopravní cesty podle § 34d odst. 2 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, pro vypracování návrhu jízdního řádu podle § 40 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, a pro jeho projednání podle § 40 odst. 2 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, se uplatní poprvé při zpracování jízdního řádu platného pro období 2008 až 2009.

Přechodná ustanovení zákona č. 134/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II Přechodná ustanovení

1. Povolení k uvedení do provozu udělená drážnímu vozidlu zahraničního dopravce před 19. červencem 2008 na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, zůstávají v platnosti.

2. Platné průkazy způsobilosti k řízení drážního vozidla vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona opravňují k řízení drážního vozidla na dráze celostátní a regionální podle dosavadní právní úpravy

- a) v dopravě přes státní hranice do 31. prosince 2011,
- b) ve vnitrostátní dopravě do 31. prosince 2015.

3. Držitelé platného průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla, kteří vykonávají činnost strojvedoucích na dráze celostátní nebo regionální, mohou požádat drážní správní úřad o vydání licence strojvedoucích

- a) pro řízení drážního vozidla v dopravě přes státní hranice do 31. října 2011,
- b) pro řízení drážního vozidla ve vnitrostátní dopravě do 31. prosince 2014.

K žádosti přiloží posudek, který dokládá zdravotní způsobilost podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a není starší než 3 měsíce. Drážní správní úřad vydá žadateli, který je zdravotně způsobilý, licenci strojvedoucích.

4. Držiteli licence strojvedoucích, vydané podle bodu 3, vydá dopravce osvědčení strojvedoucích bez prokazování zvláštní odborné způsobilosti, pokud

- a) je v základním pracovněprávním vztahu s dopravcem a
- b) od vydání licence strojvedoucích neuplynul více než 1 rok.

V osvědčení strojvedoucích vymezí dopravce dráhu nebo její část, druhy drážních vozidel a způsob jejich užití, pro které je osvědčení platné, podle druhu dráhy a druhu drážního vozidla uvedených v průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla, vydaném podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném do dne účinnosti tohoto zákona. Průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla pozbývá platnosti dnem vydání osvědčení vydaného podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zákona č. 180/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

Řízení podle § 23b odst. 2, § 31 odst. 2, § 34g odst. 3, § 38 odst. 3 a 5, § 50 odst. 2, § 50 odst. 3 písm. c), § 51 odst. 2, § 51 odst. 3 písm. c), § 51 odst. 4 písm. h) až j), § 51 odst. 5 písm. e) až g), § 52 odst. 3 písm. d) a § 52 odst. 7 zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení k zákonu č. 319/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Účinnost od 1. dubna 2017

1. Provozovatel dráhy celostátní nebo regionální anebo veřejně přístupné vlečky přijme plán obchodní činnosti podle § 23 odst. 2 a 3 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce uzavřené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona musí být uvedeny do souladu s § 23 odst. 4 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Řízení o udělení oprávnění k provozování drážní dopravy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Držitel licence pro provozování drážní dopravy vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za držitele licence podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Vyhoví-li drážní správní úřad po nabytí účinnosti tohoto zákona žádosti o změnu druhu drážní dopravy nebo je-li mu oznámena změna údajů uvedených v licenci, vydá novou licenci podle § 25 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Na přidělování kapacity v kalendářním roce, ve kterém nabude účinnosti tento zákon, se použijí § 34b až § 34f a § 40 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a § 34e až § 34f zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Řízení podle § 34g a 34j zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Provozovatel veřejně přístupné vlečky přijme a zveřejní prohlášení o dráze podle § 33 zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Do doby přidělení kapacity na základě přijatého prohlášení o dráze umožní dopravcům užití veřejně přístupné vlečky nediskriminačním způsobem za cenu sjednanou podle cenových předpisů.

8. Dopravce, který provozuje drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, přijme plán obchodní činnosti podle § 35 odst. 1 písm. i) zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Železniční dráhu, zařazenou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona do kategorie drah regionálních, lze zařadit do kategorie drah místních jen tehdy, požádá-li o to její vlastník nebo provozovatel a jsou-li splněny podmínky pro zařazení do kategorie drah místních podle zákona č. 266/1994 Sb. ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Účinnost jednotlivých novel zákona o dráhách

Zákon č. 181/2006 Sb., nabyl účinnosti dne 1. července 2006.

Zákon č. 124/2008 Sb. nabyl účinnosti dne 1. července 2008.

Zákon č. 377/2009 Sb., nabyl účinnosti dne 3. prosince 2009.

Ustanovení části padesáté čtvrté zákona č. 227/2009 Sb. nabylo účinnosti dnem 1. července 2010.

Ustanovení části třetí zákona č. 194/2010 Sb. nabylo účinnosti dnem 1. července 2010.

Zákon č. 134/2011 Sb. nabyl účinnosti dnem 25. května 2011, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 13 až 15, 30 až 35, 44, 45, 52 a 56, která nabyly účinnosti dnem 1. ledna 2012.

Zákon č. 102/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nabyl účinnosti dnem 1. května 2013.

Zákon č. 64/2014 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím kontrolního řádu, nabyl účinnosti dne 1. května 2014.

Zákon č. 180/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, nabyl účinnosti dne 29. srpna 2014.

Účinnost části třicáté druhé zákona č. 458/2011 Sb. je stanovena od 1. ledna 2015.

Zákon č. 250/2014 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o státní službě, je účinný od 1. ledna 2015.

Zákon č. 319/2016/Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je účinný od 1. dubna 2017.

Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, část čtyřicátá čtvrtá, nabývá účinnosti dne 1. července 2017.

Zákon č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, část desátá, změna zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, je účinná od 1. ledna 2018.

Zákon č. 304/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, část druhá, je účinný od 4. října 2017.